

LA SUPRESSIÓ DE FONS PÚBLICS FA PERILLAR-NE LA SUPERVIVÈNCIA

En defensa de les llars infantils laborals

El 19 de novembre passat es manifestaven, a la plaça Sant Jaume de Barcelona, centenars de persones per defensar les llars infantils laborals. Vint-i-cinc centres, més de la meitat vinculats a l'Església, corren el perill de tancar les portes perquè l'administració ha decidit no donar-los més subvencions. Aquestes llars infantils van néixer fa uns trenta anys com un servei per a les famílies més desafavorides i per facilitar l'atenció educativa als fills de les dones treballadores. Tot i la supressió dels fons públics, els centres no volen apujar les quotes perquè la crisi i l'atur colpegen les famílies en situació de risc social.

En aquest número recollim el testimoni d'Anna Ramis, tècnica del Departament Pedagògic de la Fundació de l'Escola Cristiana de Catalunya i ens apropem a la realitat d'una d'aquestes llars infantils: l'escola infantil la Pau, vinculada a la parròquia de Sant Ambrós de Barcelona.

P 22 i 23

Trobada del Papa amb els artistes

El 21 de novembre es va celebrar una trobada a la Capella Sixtina entre Benet XVI i artistes d'arreu del món. El Pontífex es va adreçar a uns 260 representants del món artístic de fama internacional i de diferents creences o confessions religioses. El Papa va explicar que el que realment necessiten els homes i dones és la bellesa, com a camí per trobar Déu. Entre els assistents hi havia el tenor Plácido Domingo o l'actor mexicà Eduardo Verástegui.

P 6

La Bíblia de Montserrat als mòbils

La biblioteca de Montserrat ofereix gratuïtament la possibilitat de baixar una versió electrònica de la Bíblia de Montserrat per a dispositius mòbils. La descàrrega d'aquest document es pot realitzar a través de la pàgina web de la biblioteca del monestir. Es converteix així en el primer document del fons d'aquesta biblioteca que s'adapta per poder ser llegit als mòbils. «Pot ser molt útil tenir la Bíblia més a prop», afirma el P. Damià Roure, director de la biblioteca de Montserrat.

P 29

L'oratori «Pau i Fructuós», a Roma

El 21 de novembre es va representar a la basílica de Sant Pau Extramurs, davant de més de 3.500 persones, l'oratori *Pau i Fructuós*, amb música de Mons. Valentí Miserachs i lletra de Mn. Joan Roig. Va ser un dels esdeveniments musicals del VIII Festival Internacional de Música i Art Sacra.

P 31

Bisbes i polítics, un diàleg difícil?

A partir de les opinions del bisbe Joan Enric Vives, dels polítics Jordi López Camps i Josep Antoni Duran i Lleida, del professor Joan Lluís Pérez-Francesch, del director de *Catalunya Cristiana* i de Josep Miró i Ardèvol, president d'e-Cristians, reflexionem sobre les relacions i el diàleg entre bisbes i polítics.

P 3-5

Un editorial històric

P 2

Sumari

- P 9 Nous bisbes per a Sant Sebastià i Oviedo
- P 20 Celebració de l'Any Amades
- P 31 Nou llibre sobre la catedral de Barcelona
- P 32 Exposició a Lleida sobre el bisbe Casaldàliga
- P 33 Obres a l'església de Sant Agustí a Tarragona

Editorial

Un editorial històric

El 26 de novembre passat es va produir un fet històric en el periodisme català. Dotze rotatius: *El Periódico*, *La Vanguardia*, *Avui*, *El Punt*, *Diari de Girona*, *Diari de Tarragona*, *Segre*, *La Mañana*, *Regió7*, *El 9 Nou*, *Diari de Sabadell* i *Diari de Terrassa*, conjuntament, van publicar un mateix editorial amb el títol *La dignitat de Catalunya*. L'ocasió va ser la possibilitat que el Tribunal Constitucional estigui a punt d'emetre sentència sobre l'Estatut promulgat el 20 de juliol del 2006. Serà la primera vegada des de la restauració democràtica de 1977 que l'Alt Tribunal es pronunciï sobre una llei fonamental ratificada pels electors. En l'editorial es demana als magistrats que respectin aquest text perquè és fruit d'un doble pacte polític (Parlament de Catalunya i Corts Generals) i sancionat pels ciutadans a les urnes. El text afirma que «l'Alt Tribunal decidirà sobre la dimensió real del marc de convivència espanyol, és a dir, sobre el més important llegat que els ciutadans que van viure i van protagonitzar el canvi de règim a finals dels anys 70 transmetran a les joves generacions, educades en llibertat, plenament inserides en la complexa supranacionalitat europea i confrontades als reptes d'una globalització que relativitza les costures més rígides del vell Estat nació».

Catalunya Cristiana va néixer el 1979, poc després de l'esperit de 1977 que va fer possible la pacífica transició en la qual l'Església hi tingué un paper tan important. Per això el nostre setmanari s'adhereix a aquest editorial. En primer lloc perquè l'Església no és indiferent al ple reconeixement de la nacionalitat catalana ja que ha contribuït a forjar-la, i totes les passes que es facin pel seu legítim reconeixement i promoció no poden ser alienes al cor dels creients que viuen i treballen a Catalunya. Les relacions entre Església i fet nacional han ocupat gran part de la trajectòria investigadora de Mn. Antoni M. Oriol i Tàtaret. En la seva obra recent, *Nació i Magisteri Pontifici*, (Proa, 2008), el nostre màxim expert en Doctrina Social de l'Església recopila i comenta centenars de textos del magisteri contemporani sobre el fet nacional, des de Pius XI fins a Joan Pau II. L'obra mostra fins a quin punt el Magisteri de l'Església ha valorat el fet nacional dels pobles i s'ha ocupat també d'altres aspectes que hi estan relacionats. La tesi de *Nació i Magisteri Pontifici* és que el fet nacional no es pot entendre com un aspecte aïllat de la condició humana, sinó com una realitat en relació amb altres aspectes com són la família, la cultura, la minoria nacional o l'Estat.

Un segon motiu d'adhesió del nostre setmanari a aquest editorial és que no sovintegen iniciatives conjuntes dels rotatius catalans. Cal aplaudir aquesta sobre un tema tan sensible per a la majoria dels catalans: la dignitat de Catalunya. També en política les grans passes es fan des del diàleg, el respecte i el consens.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mónica García, *BARCELONA*; Guillem Farré, *CASTELLÓ*; Víctor Gay, *GIRONA*; Jordi Curcó, *LLEIDA*; Cristina Sánchez, *MALLORCA*; Marta Nin, *ROMA*; Ramon Estany, *SOLSONA*; Joan Boronat, *TARRAGONA*; Víctor M. Cardona, *TORTOSA*; Patricia Navas, *URGELL*; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, *VIC*

Col·laboradors: Fabrizio Assandri, Pilarín Bayés, M. José Camps, Agustí Codinach, Francesc Gamissans, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Francesc Nicolau, Peio Sánchez, Cristóbal Sàrrias, Lluís Serra, Andreu Sotorra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Gerent: Òscar Corominas

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 117 €

Gibraltar i Portugal: 117 €

Resta d'Europa: 192 €

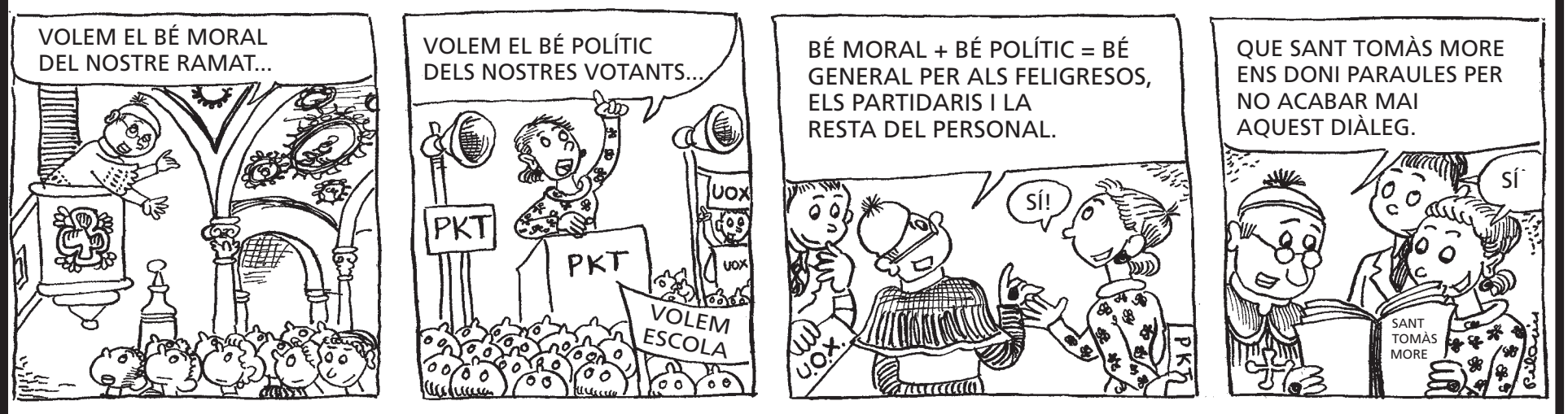
Amèrica i Àfrica: 230 €

Àsia i Oceania: 308 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

Bisbes i polítics, un diàleg difícil?

Joan Enric Vives i Jordi López Camps coincideixen que hi ha una relació bona entre polítics i bisbes a Catalunya

Redacció

Quan el bisbe Juan Antonio Martínez Camino va afirmar durant una conferència que els qui amb el seu vot afavoreixen la reforma de la llei de l'avortament no podran ser admesos en la sagrada comunió, representants de molts partits polítics van manifestar públicament la seva indignació per unes declaracions qualificades com de sortida de to. Al mateix temps, des dels Estats Units ens arribava la dialèctica pública i cada cop més crispada entre un polític, el congressista Patrick Kennedy, i Thomas Tobin, bisbe de Providence. Les causes de la controvèrsia eren les mateixes que en el cas de l'Estat espanyol: la qüestió de l'avortament i l'«amença» d'excomunió per als polítics que el defensin.

Però més enllà d'aquests conflictes concrets la reflexió ens porta a preguntar-nos: quin és el marc de les relacions entre bisbes i polítics? En quins moments i a quins nivells es dona? Quines dificultats o quins prejudicis entorpeixen un diàleg serè i constructiu entre uns i altres?

Són moltes les ocasions en què el papa Benet XVI ha manifestat la seva defensa d'una Església que mai no es pot confondre amb la comunitat política, però que sí que convergeix amb l'Estat en el foment de la dignitat de la persona i en la recerca del bé comú de la societat. «No és competència de l'Església intervenir directament en la política dels Estats», va dir Benet XVI el 13 de novembre passat, «però la comunitat cristiana no pot i no ha de romandre al marge de la defensa dels drets humans i de la promoció de la justícia». Adreçant-se en una altra ocasió als polítics catòlics, va insistir també en la necessitat de més unitat entre fe i vida, i va recordar «la urgència de la formació evangèlica i de l'acompanyament pastoral d'una nova generació de catòlics compromesos en la política».

«Presència pública de cada cristià»

En aquesta mateixa línia de la presència dels catòlics en el món de la política es manifesta Mons. Joan Enric Vives. «Un dels temes que jo insisteixo en les meves visites pastorals i els escrits a la meva diòcesi», explica el bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, «és la presència pública de cada cristià, sense avergonyir-se de la fe, amb coratge. Una presència compromesa i fidel amb la seva fe catòlica».

Per a Mons. Vives, encara avui molts dels polítics en actiu es van formar en institucions i associacions de marcat caràcter catòlic, «i la majoria donen un bon testimoniatge. Potser la maquinària dels partits polítics els engoleix perquè el programa és molt anivellador de les aportacions personals, i caldria que tot i restar en els diversos partits, amb la pluralitat que l'Església valora i respecta, molts aportessin més transversalment a la societat, al Parlament o a l'Ajuntament, en les diverses professions i lideratges. Quan els cristians

El cardenal Martínez Sistach i el president de la Generalitat en l'acte del 40è aniversari de la Facultat de Teologia de Catalunya.

El bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra atenent la visita del polític socialista Manuel Marín.

es troben diferents en els compromisos però complementaris i es respecten, tenen una gran satisfacció.»

Tal com explica Mons. Joan Enric Vives, en nomenar-lo coadjutor d'Urgell i futur copríncep d'Andorra, el nunci Monteiro de Castro li va demanar justament que fos molt sensible a l'ajuda i la comprensió dels polítics i els diplomàtics, «perquè és una dedicació amb molts problemes i molta tensió, i el sacerdot també hi pot aportar una ajuda, si ho fa amb delicadesa i prudència».

A l'hora de reflexionar sobre el diàleg entre els bisbes i els polítics en l'àmbit de Catalunya, Mons. Vives reconeix que, fora d'unes poques formacions molt reactives i depenent de les persones concretes, hi ha una relació bona de respecte i comprensió mútua entre polítics i bisbes a Catalunya, especialment en el diàleg més proper, més de tu a tu, i quan s'han de tenir col·laboracions per a accions concretes. «Una altra cosa són els projectes més ideològics dels diversos partits o els projectes de lleis defensats al Parlament o bé les preses de posició davant del missatge que l'Església té la responsabilitat d'anunciar per fidelitat a l'Evangeli. Llavors costa més, hi ha to-

pades o bé manipulacions o incomprendiments. I probablement el recel és mutu. De tota manera crec que a Catalunya ens esforcem per mantenir un estil més dialogant i respectuós a l'hora d'oferir les pròpies conviccions i idees.»

Amb una mirada més universal, Mons. Vives reconeix que «és innegable que hi ha una tendència a marginar el pensament catòlic i, més en concret, l'aportació del Papa i dels bisbes a la convivència religiosa i social». «Sempre va quedant més destacada la confrontació que el diàleg, les visions simplificadores que la comprensió profunda del que l'Església creu i anuncia», afegix el bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, «però de fons crec que hi ha un respecte, fins una admiració, molt gran pel que l'Església catòlica, el Papa i la jerarquia signifiquen».

«Segrest de la paraula d'alguns bisbes»

Jordi López Camps ha estat director general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya i actualment és el president de la Comissió Executiva del Patronat de la Muntanya de Montserrat. Com a polític catòlic i, més en concret, com a membre de Cristians pel Socialisme, López Camps reconeix que «el projecte de la llei de l'avortament s'hauria d'haver fet dins del marc d'una política més àmplia que abraçés des de temes d'educació sexual fins a suport a la família per tal de resoldre el problema que ens preocupa: l'augment del nombre d'avortaments i la disminució de l'edat en què les dones avorten». Però sobre aquesta qüestió, López Camps lamenta declaracions com les del bisbe Martínez Camino en el sentit que «recorden a èpoques passades i això crea moltes dificultats per transmetre l'experiència de fe de forma comprensible a la societat».

Segons López Camps, «una altra qüestió relacionada és que s'ha associat massa la veu de l'Església al que diuen els bisbes, probablement perquè tant els polítics com la gent que té projecció pública en general i que és cristiana no explicita ni la seva

condició ni els valors que sustenten la seva fe. S'haurien de sentir més opinions catòliques i, d'aquesta manera, evitariem el segrest de la paraula que alguns bisbes fan de l'opinió catòlica». És en aquest sentit que López Camps evidencia també un fet: són els mateixos mitjans de comunicació els que moltes vegades accentuen la vessant clerical de l'Església.

En coincidència amb les opinions expressades pel bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, la situació a Catalunya pel que fa a les relacions entre bisbes i polítics és més tranquil·la segons López Camps: «L'Església a Catalunya en el seu conjunt dialoga amb la societat civil, amb la societat política i no hi ha cap dificultat a l'hora d'organitzar un acte com el de l'homenatge al bisbe Joan Carrera a Santa Maria del Mar en què van ser-hi presents representants de molts partits polítics.»

«Aquesta normalitat democràtica de relació entre l'esfera política i l'esfera eclesial fa que la nostra Església no sigui conflictiva com passa en altres llocs d'Espanya», afegix el polític socialista. Segons López Camps l'experiència catalana ens diu que la relació entre la jerarquia catòlica i els polítics que ens manen és fluïda, de trobades constants —unes de més conegudes i d'altres no tant—, i que per tant existeixen espais en els quals es troben, dialoguen i parlen: «Sentint les declaracions d'uns i altres, hom pot suposar que hi ha una relació molt fluïda entre per exemple el president José Montilla i alguns membres de la nostra jerarquia.»

Pel que fa l'Església espanyola, segons l'opinió de López Camps, és com si el model eclesial que es vulgui instaurar sigui sobre la base de la confrontació i no dels ponts: «A la resta d'Espanya caldria recuperar aquest esperit de diàleg entre els que governen (a tots els nivells: estat, autonomies, ajuntaments...) i les estructures eclesials, però no únicament des del punt de vista protocol·lari sinó mantenint reunions regulars. De la mateixa manera que els governants es reuneixen amb sectors de la societat civil o econòmica per atendre problemes materials, també s'haurien de reunir regularment, amb normalitat i sense que calguin discursos justificatius amb les Esglésies, i evidentment que l'Església catòlica, que és la que té molta més tradició, presència i incidència social, hauria de tenir en aquest sentit una relació preferent.»

PER NADAL ...

... REGALA ELS SALMS !

**ELS SALMS,
A PEU PLA**

Emili Sabater Castelló

Pròleg de Francesc Roma, SJ

Publicacions Abadia Montserrat

271 pàgines - 13 euros

«L'anticlericalisme ven políticament i es diuen, i fan, moltes bajanades»

Josep Antoni Duran i Lleida, president-portaveu del Grup Parlamentari de CiU al Congrés dels Diputats

Carme Munté

Amb la presentació d'una esmena a la totalitat, els quatre diputats d'Unió Democràtica de Catalunya al Congrés dels Diputats han volgut manifestar el seu no rotund al projecte de llei de l'avortament. Les argumentacions són jurídiques i se sustenten en les conviccions d'un partit que defensa que «la dignitat i la vida humana, fins i tot abans de néixer, han de ser protegides». Josep Antoni Duran i Lleida, president-portaveu del Grup Parlamentari de CiU al Congrés dels Diputats, afirma que temes d'aquesta importància no han de ser instrumentalitzats i lamenta la manca de voluntat de diàleg del Govern espanyol.

Amb la presentació d'una esmena a la totalitat del projecte de llei orgànica de salut sexual i reproductiva, els quatre diputats d'Unió Democràtica de Catalunya qüestionen clarament l'oportunitat de la reforma, l'existència d'un dret a l'avortament i la possibilitat d'avortar fins a la setmana 22. També denuncien «la degradació de la pàtria potestat» dels pares. L'argumentació a l'hora de presentar l'esmena és jurídica, però quins són els valors humans i cristians de fons que la configuren?

Els valors que configuren l'esmena de totalitat són els propis de l'humanisme cristià, assumits des de sempre per Unió Democràtica de Catalunya, i ratificats en el 22è Congrés Nacional.

En una de les ponències aprovades en aquest Congrés es diu literalment: «La dignitat humana. La dignitat i la vida humana, fins i tot abans de néixer, han de ser protegides. La persona ha d'estar protegida en totes les etapes de la vida, des de la concepció fins a la mort, especialment si és feble, minusvàlida o discapacitada.» I tornem a reblar el clau: «Dret a la vida. La dignitat i la vida humana, fins i tot abans de néixer, han de ser protegides. Respectem cada ésser humà com una persona singular i inalienable des de l'inici fins al final de la seva vida.» Per això, a l'esmena es parla de l'avortament, de la destrucció de la vida de l'encara no nascut, com un «mal absolut» que no pot ser contingut de cap dret, ni tan sols en la primera fase de l'embaràs, i es rebutja l'avortament eugenèsic, tal com demanen, per cert, totes les associacions de discapacitats.

D'altra banda, com es diu també a l'esmena de totalitat, «la família no és només una unitat de prestació de serveis on els pares estan obligats a donar allotjament, alimentació i, en el seu cas, finançar la instrucció dels fills i filles. És la unitat bàsica de la societat, basada en l'amor, el respecte i l'ajuda mútua, i on els pares tenen l'obligació i el dret de vetllar i tenir cura dels fills,

proporcionar-los una formació integral i contribuir al lliure i adequat desenvolupament de la seva personalitat. Els governs no poden expropiar els pares d'aquesta obligació-dret, per fer-se-la seva o donar-la a qualsevol altre, ja sigui qualsevol adult, ja específicament un metge o un assistent social».

Va ser a partir d'aquests valors que es va redactar una esmena de totalitat a la llei que pogués ser votada fins i tot per aquells diputats d'altres grups que no compartissin de forma absoluta aquests principis.

Per als diputats d'Unió Democràtica, és una manera de marcar diferència i de ser coherents amb les pròpies conviccions?

Entenc que temes d'aquesta importància no han de ser instrumentalitzats. Per tant, no es tracta de marcar diferències, sinó de manifestar-nos tal com som Unió Democràtica de Catalunya, els seus diputats i els seus afiliats: diferents. Amb un cos ideològic i unes conviccions pròpies. Si Unió Democràtica de Catalunya no existís, caldria fundar-la de nou.

Aquesta coherència sol ser general en la classe política? Què prevalen més: les conviccions personals o les línies que marca el partit?

En el cas d'Unió Democràtica de Catalunya, i en qüestions d'aquesta transcendència, no hi ha conflicte possible. Unió Democràtica de Catalunya és un partit amb una ideologia forta, i en aquests temes totalment previsible. Això vol dir que la posició està fixada en el seu ideari i en les ponències aprovades als diferents Congressos. Els diputats d'Unió les assumeixen i respecten. Sabem que és el que han de votar. A Unió diem que l'afiliat o el diputat d'UDC ja fa ús de la seva llibertat de consciència quan demana l'ingrés al partit. I ho fa perquè troba aquesta identitat entre les seves conviccions i l'ideari d'Unió.

És cert que a altres partits pot donar-se el conflicte que planteja entre

«Certs polítics no s'adonen que les manifestacions de l'Església catòlica són fruit de l'exercici de la llibertat d'expressió i del dret de l'Església de contribuir a formar rectament la consciència dels seus fidels»

les conviccions personals i les línies o ideari del partit. Hi ha diputats que s'equivoquen de partit, i partits que s'equivoquen de candidats. En tot cas, abans de votar en contra de la pròpia consciència en qüestions d'aquesta naturalesa és millor abandonar l'escó.

Malgrat l'esmena a la totalitat d'Unió Democràtica de Catalunya, el projecte tirarà endavant amb el suport de les altres forces. Quines petites modificacions, però, creu que podran prosperar?

És possible que el PSOE faci algunes petites cessions, probablement en relació amb la informació als pares de la intenció de la menor d'avortar, almenys de les menors de setze anys. Possible, però menys probable, és reduir el termini per a l'avortament sense indicacions de catorze a dotze setmanes, la qual cosa no és significativa, ja que amb el frau

sistemàtic amb la indicació de «greu risc per a la salut de l'embarassada» el que tindrem és un avortament lliure fins la setmana vint-i-dues. Una bestiesa.

Aquesta llei farà que l'Estat espanyol esdevingui encara més un lloc propici perquè dones procedents d'altres països vinguin a avortar?

Com deia abans, el projecte instaurarà legalment l'avortament lliure fins a la setmana vint-i-dues, és a dir, ratifica legalment el que ha estat un frau de la legislació encara vigent i que vaig denunciar personalment al Congrés la passada legislatura. Això donarà seguretat jurídica a les embarassades que vénen de fora a avortar des de la setmana catorze fins a aquesta setmana vint-i-dues. L'atractiu d'Espanya com a paradís de l'avortament augmentarà.

És possible, però, que es redueixi la xifra d'avortaments molt tardans (si és que fins a la setmana vint-i-dues no es pot considerar molt tardà).

A l'hora de plantejar-se la reforma d'aquesta llei, s'ha dialogat prou? S'han escoltat opinions d'altres estaments?

Formalment el Govern ha demanat l'informe d'un comitè d'experts (però de composició gairebé «monocolor» al seu favor), i al Congrés es va constituir una subcomissió que va rebre compareixences a velocitat sideral. El Consell Fiscal s'hi ha manifestat en contra, el Consell General del Poder Judicial no va poder manifestar-se per la divisió entre el seus membres, i el Consell d'Estat ha demanat la modificació de vint-i-un dels seus vint-i-tres articles.

Però el Govern no ha volgut en cap cas dialogar, només fer-ho veure. L'avortament com a dret i com a única sortida de tot embaràs «no planificat» es troba al «disc dur» dels seus dirigents actuals.

De quina manera s'hauria d'establir a l'Estat espanyol un diàleg serè entre la classe política i l'Església?

Sóc partidari d'una Església lliure en un Estat lliure. Però en aquest país l'anticlericalisme ven políticament i es diuen, i fan, moltes bajanades. En tot cas, crec que el diàleg no ha de ser només a les alçades i en situacions de crisi. Hauria de produir-se de forma habitual entre el mossèn i el regidor, entre el bisbe i els diputats, etc. I per descomptat entre els laics creients i els no creients.

Seria un diàleg positiu per al conjunt de la societat?

Fóra molt bo. El mateix article 16 de la Constitució, després de proclamar l'aconfessionalitat de l'Estat, crida a mantenir relacions de cooperació entre els poders públics i l'Església catòlica, així com amb la resta de confessions.

Quins prejudicis marquen aquestes relacions i les dificulten?

Certs polítics entenen les manifestacions de l'Església catòlica en aquest àmbit com l'intent de recuperar el poder polític que va tenir fa segles, sense adonar-se que són fruit de l'exercici de la llibertat d'expressió i del dret de l'Església de contribuir a formar rectament la consciència dels seus fidels. També és cert que l'Església apareix molt sovint —o almenys és la que surt als mitjans de comunicació— amb una imatge d'admonició permanent. Tot això el que demana és un diàleg més freqüent i extens.

Bisbes i polítics

Joan Lluís Pérez-Francesch

Professor de Dret Constitucional de la Universitat Autònoma de Barcelona

Les relacions entre l'Església i la política han estat tenses en molts moments històrics. Sant Tomàs More, patró dels polítics, morí en no voler cedir davant el xantatge del rei anglès. Tenim molts exemples en què els cristians han estat màrtirs de la fe per no voler doblegar-se a les imposicions del poder polític, des de Roma fins als nostres dies. Tanmateix, en altres èpoques l'Església s'ha adherit a l'ordre polític establert per tal de beneficiar-se de la confessionalitat de l'Estat. Avui, la Constitució espanyola consagra l'aconfessionalitat de l'Estat, i afirma també que mantindrà especials relacions de col·laboració amb l'Església catòlica.

La jerarquia catòlica espanyola i en especial la conferència episcopal ha passat per etapes millors o pitjors segons els moments, pel que fa a les relacions amb el govern. Cal recordar que els acords amb la Santa Seu de 1979 situen l'Església catòlica en una posició diferent de les altres confessions, atès que entra en joc la diplomàcia vaticana i la capacitat d'influència que es pot desenvolupar des de la personalitat internacional. Les tensions amb els bisbes, però, han sovintejat els darrers anys, i en ocasions ha estat la intervenció vaticana la que ha introduït més moderació.

Ara bé, en termes generals es pot dir que els bisbes tenen tot el dret de pronunciar-se sobre els afers que impulsa el govern. No és acceptable cloure'ls en una mena de reducte de consum intern dels seus fidels. Els bisbes poden i han de posicionar-se sobre qualsevol aspecte públic, des de llur autoritat moral. En ocasions, però, ens estranya una mena de presa de posició gairebé obsessiva sobre temes de moral sexual, o sobre la unitat d'Espanya, deixant-ne en segon lloc d'altres com els propis de les condicions socioeconòmiques. També em sembla important destacar la diferent sensibilitat amb la qual s'expressa la jerarquia catòlica a Catalunya o a Madrid. La confrontació directa, la manifestació multitudinària, el "pols" al govern d'una forma "carpetovetònica" no sé si aporta una bona imatge, ni si és útil per difondre els valors evangèlics. Quan el poder civil aprova lleis que afecten la consciència dels catòlics (avortament, eutanàsia, investigació amb cèl·lules mare, matrimoni homosexual, etc.) caldria saber reaccionar amb la contundència dels principis, però amb l'elegància de qui sap defensar la veritat.

Política i Església

Josep Miró i Ardèvol

President d'e-Cristians
Membre del Pontifici
Consell per als Laics.

De manera recurrent sorgeixen veus al nostre país que acusen l'Església de «fer política». Aquesta circumstància es dona especialment quan hi ha el pronunciament d'un bisbe sobre aspectes morals d'una determinada llei o acció governamental.

La primera consideració a fer és que es nega als bisbes el dret que té en una societat democràtica tot ciutadà, tota entitat, a manifestar la seva opinió, sobre els afers públics.

La posició de l'Església en la vessant política és prou clara. La missió eclesial és fer de Jesucrist centre de la seva vida i portar-lo a tots els éssers humans. Ser catòlic no és una ideologia. Per tant el catòlic té llibertat d'opció política i l'Església no pot manifestar cap preferència en tot allò que se situa en el marc del legítim pluralisme, és a dir, no contradiu en relació amb la fe professada el Magisteri de l'Església. Però el pluralisme no significa manca de límits. Joan Pau II va subratllar que no es pot confondre amb diàspora, que es produeix quan la preferència política vulnera clarament aquell marc de referència de la fe i les seves conseqüències. Un catòlic té, per exemple, l'obligació d'oposar-se a les legislacions que afavoreixin l'avortament, limitin el dret dels pares a l'educació moral i religiosa dels seus fills, i al matrimoni i l'adopció homosexual. Per citar tres aspectes reiterats per Benet XVI. El

Magisteri de l'Església en el pla polític i social es concreta en la doctrina social de l'Església (sobre la qual hi ha un excel·lent Compendi).

Dues qüestions cal subratllar:

Una: els bisbes no parlen mai de política, en els termes en què habitualment s'interpreta el mot, sinó sobre fets antropològics i morals lligats al seu paper de pastors, com succeeix amb el projecte de llei sobre l'avortament.

Dues: als que sí els competeix fer política concreta és als laics catòlics, en el marc del pluralisme i sense incórrer en la diàspora. L'exemple de l'exsenadora del PSOE i antiga fundadora i dirigent del PSC Mercedes Aroz, que va dimitir dels seus càrrecs i militància per considerar que el que feia el govern era incompatible amb les exigències de la seva fe, és un bon exemple d'aquest negar-se a acceptar que tot val en nom del partit.

El paper de l'Església en relació amb aquests laics la recordava el Sant Pare en el seu discurs al Plenari del Consell Pontifici per als Laics el novembre passat: «la formació evangèlica i la cura pastoral». Alhora reclamava «una nova generació de catòlics compromesos amb la política, que siguin coherents amb la fe professada, que tinguin rigor moral, capacitat de judici cultural, competència professional i zel per servir al bé comú». Tot un projecte d'exigència personal.

L'Església al nostre país no en fa, de «política», i els bisbes tenen tot el dret a opinar en nom de valors religiosos, morals i antropològics. I per dir-ho tot, també el que no fa, i hauria de fer, és l'acompanyament i formació evangèlica, el vetllar perquè hi hagi una nova generació de catòlics dedicats a la política com a acte d'amor, cosa que el Papa ens demana.

Aquells diàlegs emblemàtics

Jaume Aymar

Director Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

La premissa que l'Església hauria de dialogar amb la societat conté un implícit perillós: el de pensar que aquesta i la societat són instàncies separades o, fins i tot, contraposades. Caldria parlar més aviat del diàleg de l'Església amb la resta de la societat. Perquè l'Església també és societat. Els cristians som també ciutadans i, en un context de llibertat d'expressió, tenim la capacitat d'aportar al fòrum social una riquesa de valors i de continguts que es poden sumar als que procedeixen d'altres tradicions.

En el decurs de la història hi ha hagut diàlegs emblemàtics d'eclesiàstics amb persones notables de la societat civil. Remetent-nos només als darrers temps, fou paradigmàtic el que el 1997 va mantenir el cardenal Carlo Maria Martini amb el professor de semiòtica Umberto Eco, un diàleg epistolar sobre l'ètica en el final del mil·lenni, que va ser recollit en el llibre *En què creuen els que no creuen?* (versió catalana Ed. Empúries, versió castellana Ediciones Temas de Hoy). Entre nosaltres hi ha també la rica correspondència pública que el 1998 van entrecreuar el bisbe Joan Carrera amb el polític Joan Reventós, agnòstic i figura històrica del socialisme, un diàleg epistolar propiciat per la revista *Foc Nou* (les lletres foren publicades versió catalana *Cartes Creuades*, Mediterrània, i versió castellana *Cartas Cruzadas*, Descleé).

També fou atractiva l'amistat entre Sandro Pertini i Joan Pau II; era la relació entre un socialista que es declarava agnòstic i la màxima autoritat del catolicisme. La talla excepcional d'ambdós personatges va passar per sobre de les diferències de credo i encara que el contingut dels seus diàlegs no transcendia a l'opinió pública, la seva relació d'amistat va ser admirable i estimulante.

Avui al nostre país trobem a faltar aquestes relacions fluïdes entre eclesiàstics i polítics o entre homes i dones d'Església i homes o dones de la cultura, del pensament i de les arts. Sens dubte que aquests diàlegs hi continuen essent, a diversos nivells, però no afluïren. Els mitjans de comunicació en poden ser plataformes propícies. Molts recordem l'impacte de l'entrevista que el 1984, en hora de màxima audiència, la periodista Mercedes Milà va fer a sor Cristina Kaufmann. Era el contrast entre una dona inquieta i incisiva de la societat civil i una contemplativa serena que deixava la seva clausura per acudir al plató. Televisió espanyola, responent a les repetides peticions dels espectadors, la va arribar a emetre set vegades. Són diàlegs, però, que no tenen cabuda en els *reality show*. Calen unes regles d'enunciació, un respecte recíproc, una voluntat constructiva.

Aquests dies, a Estats Units és molt seguida la polèmica entre l'arquebisbe Thomas Tobin i el polític Patrick Kennedy sobre el dramàtic tema de l'avortament. Més enllà del contingut —és sabut que l'Església davant l'avortament manté una rotunda oposició— el que té força en l'opinió pública és que hi hagi dos cap vidents de la polèmica que comparteixen una mateixa fe però un posicionament divers. A Espanya certs debats entre bisbes i polítics no tenen l'efecte desitjat, potser, per la seva asimetria. Parla un prelat i s'adreça a un interlocutor genèric: «els polítics catòlics». Respon un polític i s'adreça «als bisbes». Ajudaria a tots que bisbes i dirigents polítics dialoguessin personalment i públicament amb cortesia i fermesa, a diferents nivells, des de les pròpies conviccions.

La bellesa, camí cap a Déu

Benet XVI es troba amb artistes d'arreu del món

Zenit

Ciutat del Vaticà

El que realment necessiten els homes i dones contemporanis és bellesa, camí per trobar Déu, va assegurar Benet XVI a l'esperada trobada que va mantenir el 21 de novembre amb artistes d'arreu del món. Amb *El Judici final* de Miquel Àngel Buonarroti com a testimoni, a la Capella Sixtina, el Pontífex va adreçar la seva paraula a uns 260 representants del món artístic de renom internacional i de diferents creences o confessions religioses: cantants (tant de pop i rock com de líric), músics, escriptors, pintors, arquitectes, escultors, artistes de cinema i televisió.

Es tractava d'una iniciativa organitzada per l'arquebisbe Gianfranco Ravasi, president del Consell Pontifici de la Cultura, que no tan sols volia recordar els deu anys de la carta que Joan Pau II va adreçar als artistes, sinó sobretot superar aquest «divorci» entre l'Església i el món artístic constatat amb dolor per Pau VI en una trobada d'aquestes mateixes característiques celebrada fa 45 anys.

Enmig de l'ambient de pessimisme que es respira a causa de la crisi econòmica i social, el Papa va preguntar als artistes: «Què és el que pot tornar a donar entusiasme i confiança, què pot encoratjar l'ànima humana a trobar el camí, a aixecar la mirada cap a l'horitzó, a somiar una vida digna de la seva vocació? No és potser la bellesa?» «L'experiència del que és bell, del que és autènticament bell, del que no és efímer ni superficial —va respondre el Papa—, no és accessori o una cosa secundària en la recerca del sentit i de la felicitat, perquè aquesta experiència no allunya de la realitat, més aviat porta a afrontar de ple la vida quotidiana

per alliberar-la de la foscor i transfigurar-la, per fer-la lluminosa, bella.»

La bellesa, segons el Papa, pot provocar en l'ésser humà «una "sacsejada" saludable, que el faci sortir d'ell mateix, l'arrenqui de la resignació, de la comoditat del quotidià, el faci també patir, com un dard que el fereix però que el "despert", obrint-lo novament els ulls del cor i de la ment, posant-li ales, empenyent-lo cap amunt». I per explicar més bé les seves paraules va citar l'escriptor rus Dostoievsky per afirmar: «La humanitat pot viure sense la ciència, pot viure sense pa, però sense la bellesa no podria continuar vivint, perquè no hi hauria res a fer al món. Tot el secret està aquí, tota la història és aquí.»

Ara bé, va continuar constatant el Bisbe de Roma, «massa sovint, però, la bellesa de la qual es fa propaganda és il·lusòria i fal·laç, superficial i enlluernadora fins a l'atordiment i, en lloc de

«Per transmetre el missatge que Crist li ha confiat, l'Església té necessitat de l'art»

desvetllar els homes i obrir-los horitzons d'autèntica llibertat, empenyent-los cap amunt, els empresona en ells mateixos i els fa ser encara més esclaus, traient-los l'esperança i l'alegria». Per contra, va assenyalar, la bellesa «pot esdevenir un camí cap al transcendent, cap al misteri últim, cap a Déu». Per aquest motiu, va presentar el «camí de la bellesa» com «un recorregut artístic,

estètic i un itinerari de fe, de recerca teològica».

Per això el seu discurs es va convertir en una constatació de la necessitat que tenen els artistes de Déu i de la necessitat que l'Església té de l'art per evangelitzar. «Per transmetre el missatge que Crist li ha confiat, l'Església té necessitat de l'art», va afirmar, tot encoratjant els artistes «a trobar en l'experiència religiosa, en la revelació cristiana i en el "gran codi" que és la Bíblia una font d'inspiració renovada i motivada.» Abans d'acomiar-se, el Papa va fer aquesta crida als artistes: «No tingueu por de relacionar-vos amb la font primera i última de la bellesa, de dialogar amb els creients, amb els quals, com vosaltres, se sent pelegrí en el món i en la història envers la Bellesa infinita!» «La fe no treu res al vostre geni, al vostre art, és més, els exalta i els nodreix, els anima a travessar el llinar i a contemplar amb ulls fascinats i colpits la meta última i definitiva, el sol sense crepuscle que il·lumina i fa bell el present», va concloure.

Al final de la trobada, en nom del Papa, Mons. Ravasi va lliurar a cadascun dels participants una medalla pontificia encunyada especialment per a l'esdeveniment. Entre els presents hi havia el tenor Plácido Domingo, l'arquitecte Santiago Calatrava, l'escultor Venancio Blanco, l'actor mexicà Eduardo Verástegui. També hi eren presents el videoartista nord-americà Bill Viola, l'escriptora italiana Susanna Tamaro, el cantant Andrea Bocelli, el compositor Ennio Morricone, l'arquitecta d'origen iraquiana Zaha Hadid, l'arquitecte Daniel Libeskind, el compositor Arvo Part, els artistes Anish Kapoor i Jannis Kounellis, l'actor italià Terence Hill, el director de cinema israelià Samuel Moaz o l'actriu Irene Papas, entre altres.

El Papa demana la pau al Pròxim Orient

Zenit / Ciutat del Vaticà

En rebre en audiència el primer ministre de Kuwait, Sheikh Nasser Al-Mohammad Al-Ahmad Al-Sabah, Benet XVI ha exhortat a la pau i al diàleg en la turmentada regió oriental. Així ho ha fet possible un comunicat difós després de la trobada, en el qual es llegeix que en els «cordials col·loquis» s'han examinat alguns temes d'interès comú amb particular referència a la promoció de la pau i del diàleg interreligiós. El Papa i el

primer de Kuwait van recordar també «les òptimes relacions bilaterals durant més de quaranta anys entre la Santa Seu i Kuwait». De la mateixa manera, van destacar «la contribució positiva que la significativa minoria cristiana aporta a la societat de Kuwait, tot subratllant la necessària assistència pastoral a aquesta comunitat». Després de la trobada amb el

Papa, el primer ministre de Kuwait va ser rebut pel cardenal Tarcisio Bertone, secretari d'Estat, acompanyat per Mons. Dominique Mamberti, secretari per a la Relació amb els Estats. Kuwait té gairebé 2.700.000 habitants, un 85% d'ells musulmans. Els catòlics són prop de 250.000, en la seva majoria immigrants, procedents d'altres zones del Pròxim Orient o d'Àsia oriental.

Trobada del Papa amb el primat anglicà Rowan Williams

AICA / Ciutat del Vaticà

El 21 de novembre Benet XVI va rebre en audiència privada l'arquebisbe de Canterbury i primat anglicà, Rowan Williams, amb qui, entre altres temes, va tractar «la voluntat comuna de continuar i consolidar les relacions ecumèniques entre catòlics i anglicans». Un comunicat vaticà assenyala que «en el curs dels col·loquis cordials es va tractar sobre els reptes que es presenten en totes les comunitats cristianes en aquest inici de mil·lenni i en la necessitat de promoure formes de col·laboració i testimoniatge comú per afrontar-les». També es va parlar, indica el comunicat, «dels darrers esdeveniments que van interessar a les relacions entre l'Església catòlica i la Comunió Anglicana, tot ressaltant la voluntat comuna de continuar i consolidar les relacions ecumèniques entre catòlics i anglicans».

ESTAMPAS - ROSARIOS - BELENES - ÓLEOS -
TRÍPTICOS - RETABLOS - IMÁGENES RELIGIOSAS
- MEDALLAS - RESTAURACIONES - ESPEJOS -
ICONOS - ORFEBRERÍA.

Boters 7 i 9
08002 Barcelona

Tel. 933 175 685
Fax 934 127 523

e-mail: info@articulosreligiosos.com
www.articulosreligiosos.com

«Maria és model de dona actual»

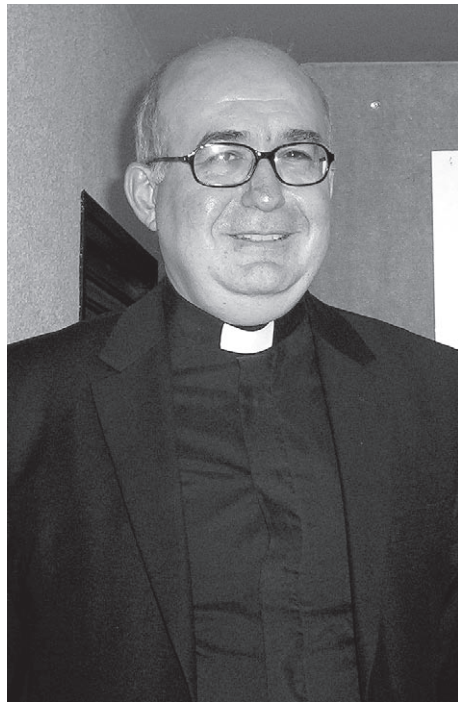
Javier Sesé, director de l'Institut Superior de Ciències Religioses de la Universitat de Navarra

Rosa María Jané Chueca

Recentment va ser a Barcelona el professor Javier Sesé, director de l'Institut Superior de Ciències Religioses de la Universitat de Navarra, per participar en una setmana bíblica mariana. Sesé, capellà de la prelatura de la Santa Creu i Opus Dei, va centrar la seva intervenció en la maternitat espiritual de Maria. És llicenciat en Ciències Matemàtiques per la UB i doctor en Sagrada Teologia per la Universitat de Navarra. Entre d'altres qüestions referents a la teologia espiritual i a la història de l'espiritualitat, Javier Sesé treballa sobretot en l'estudi de la naturalesa de la pregària, la contemplació i la vida mística.

Com exerceix Maria la seva maternitat espiritual?

Hi ha diversos camins. Un d'ells, molt important, és la misericòrdia. Precisament, una expressió molt moderna referida a Maria, en aquests darrers temps, és el de «Mare Misericòrdia». És la figura maternal de Maria que té cura del fill malalt, és la mare que procura reconciliar el fill amb el seu pare, és la mare que cerca sembrar pau i alegria... tot això és la misericòrdia de Déu. En aquest sentit, la figura de Maria ajuda a entendre molt el veritable sentit del

pecat, del perdó, de la misericòrdia i de reconciliació amb Déu. Un altre camí molt interessant, a través del qual Maria ens ajuda, és la pregària. Una de les grans qualitats de Maria és que és mestra de pregària. A més, en el sentit més senzill de la pregària. És una dona que ha viscut amb Jesús en el dia a dia,

que el coneix, que ha conviscut amb ell en les coses més petites, no únicament en els grans misteris. Maria ens ensenya el valor de la pregària en les coses ordinàries i corrents. Un altre camí és l'Eucaristia, Joan Pau II feia uns escrits molt bonics sobre Maria com a dona eucarística i relacionava el fet que en l'Eucaristia hi ha el mateix Jesús, carn de la seva carn i sang de la seva sang, i, per tant, hi ha una presència especial de Maria. És significatiu que en la darrera reforma litúrgica hi hagi hagut un increment enorme de la presència de Maria en l'Eucaristia.

Quina dimensió ens cal descobrir de Maria?

Potser hauríem de subratllar més la dimensió activa de Maria. Quan l'àngel l'avisava que la seva cosina tindria un fill, ella el primer que fa és anar a ajudar-la. No pensa en ella mateixa. També és molt significativa la iniciativa en les noces de Canà perquè és com una arrencada del ministeri públic de Jesús, com si esperés per començar les seves obres i miracles que la seva mare li donés sortida. Convé subratllar un tema que de vegades s'oblida: l'Església comença impulsada per Maria. Els apòstols s'apleguen al voltant de Maria i la seva presència és com la presència de Jesús en aquest moment. Ella és el que

els uneix amb Déu. També m'agrada destacar la idea de Maria treballadora. Ella va treballar, i de valent, i segur que en condicions gens ni mica meravelloses. És compatible una feina dura i seriosa, com a dona del seu temps, i la profunditat espiritual. Maria, pel que veiem després en Jesús i que ell va aprendre d'ella i de Josep, tenia un enorme sentit comú. Jesús utilitza en les seves paràboles moltes imatges del camp, de la casa, de la llar, de les coses comunes i ordinàries. I això és el que ha viscut a la seva llar de Natzaret, una llar pobre i molt normal.

Quina imatge tenim actualment de la Mare de Déu?

Jo crec que s'està projectant Maria, amb justícia, com a model de dona actual. Al mateix temps que Maria és una dona de la seva època, és el model de dona en general. És força fàcil identificar-s'hi perquè Maria té prou categoria humana i riquesa humana com perquè qualsevol mena de dona s'hi identifiqui.

Podem arribar a Jesús sense passar per Maria?

Realment, no. Jesús s'ha encarnat en Maria i intentar saltar-se Maria o esquivar-la seria retallar el mateix Jesús. Seria com dir-li: «La teva mare no m'interessa...»

✠*CatalunyaCristiana

Aquest Nadal regala una subscripció a CatalunyaCristiana. El millor regal!

Pots enviar-nos les dades per:

Correu postal:

Catalunya Cristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Telèfon:

93 409 28 10

Correu electrònic:

administracio@catalunyacristiana.cat

✠*CatalunyaCristiana **117€ l'any**

Aquest Nadal desitjo regalar una subscripció a CatalunyaCristiana durant un any a:

Nom _____

Cognoms _____

Adreça _____

Població _____

DP _____ Tel. _____

Podeu optar per l'edició digital: 65€ l'any
Doneu-vos d'alta a www.catalunyacristiana.cat

Persona que realitza l'obsequi:

Nom _____

Cognoms _____

Adreça _____

Població _____

DP _____ Tel. _____ NIF _____

Forma de pagament

☐ Únic pagament de 117€ per any

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Edició en català
☐ Edició en castellà

☐ Dos pagaments semestral de 58,50€

☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la subscripció-regal.

Titular

Entitat _____ Oficina _____ DC _____

Compte _____ Data (dd/mm/aa) _____

Signatura del titular _____

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Israel

Nova beata palestina per a l'Església a Terra Santa

Sor Maria Alfonsina és elevada als altars a Natzaret

CTS Notícies
Nazaret

Tot i que la basílica de Natzaret està formada per dues esglésies, una damunt de l'altra, es va quedar petita per acollir la multitud de fidels que van arribar de Terra Santa, Jordània, el Líban i Síria per celebrar la beatificació de la Mare Maria Alfonsina Danil Ghattas, nascuda el 1843 a Jerusalem. Va ser la cofundadora de la Congregació de les Germanes del Roser, única congregació autòctona de Terra Santa. La mare Maria Alfonsina és la segona beata palestina, encara que és la primera a ser beatificada a la diòcesi. La primera beata va ser Mariam Badarwi, carmelita de Betlem, nascuda a Ibilline (Galilea), el 1846, i beatificada a Roma per Joan Pau II el 1983.

La diòcesi de Jerusalem no és com les altres diòcesis. Si la beatificació va aplegar els seus fidels de Natzaret, on hi ha l'església amb més capacitat del país, aquest lloc és sobretot l'indret en què la Mare de Déu, que va guiar tota la vida de la beata, va pronunciar el seu primer fiat, en el moment de l'Anunciació. I és precisament el dia de l'Anunciació quan Maria Alfonsina va morir, el 1927, a Ain

Karem, en olor de santedat. Després de l'exemple que la beata sor Mariam Bawardi va oferir de vida contemplativa a la diòcesi, amb Maria Alfonsina, els fidels són convidats a contemplar i seguir el seu exemple de vida apostòlica. Una vida apostòlica que la beata va exercir amb tal esperit de servei i humilitat que només després de la seva mort les germanes van descobrir que havia estat la fundadora de la congregació, per ordre de la Mare de Déu, que se li apareixia regularment.

Després de la litúrgia de la Paraula, Mons. Angelo Amato, prefecte de la Congregació per a la Causa dels Sants, juntament amb el nunci apostòlic, Mons. Antonio Franco, i el patriarca emèrit, Michel Sabbah, va procedir a la lectura del decret que proclamava beata la mare Maria Alfonsina. Després de la lectura de la traducció del text

copat i tota l'assemblea, el patriarca va assenyalar: «Desitgem que aquest dia signifiqui un abans i un després en la història del nostre país i que Terra Santa torni a ser, com ho va ser al començament de l'Església, un viver de sants i intercessors (...) Una Església que no suscita sants i santes entre el seu clergat, els seus laics i els seus religiosos és una mare estèril. El més important no és fer grans projectes. El que més necessita l'Església

és el testimoniatge dels sants.»

Després de l'homilia i la pregària universal es va iniciar la litúrgia eucarística amb la processó de les ofrenes. A la majoria de la gent se li van fer curtes les gairebé dues hores i mitja de celebració, sobretot per la bellesa dels cants, compostos per a l'ocasió prenent com a motiu les paraules de la beata i cantats per un cor format per membres procedents de diferents parròquies de Terra Santa i el Líban. El recolliment carregat d'una alegre emoció i la seva importància històrica van fer de la celebració una cosa magnífica. La multitud de fidels va trigar a disgregar-se com si volguessin conservar el màxim de temps possible aquests instants de joia espiritual.

en llengua àrab es va retirar el vel que cobria un bell retrat de la beata. Una gran emoció, manifestada amb aplaudiments i crits, va recórrer la multitud.

El patriarca Fouad Twal, que presidia la missa, es va acostar després a l'ambó per pronunciar l'homilia amb la veu trencada per l'emoció. També van concelebrar Mons. Salim Sayegh, bisbe auxiliar i vicari patriarcal per a Jordània, Mons. Giacinto-Boulos Marcuzzo, bisbe auxiliar i vicari patriarcal per a Israel, Mons. Kamal Bathish, els bisbes grecocatòlics de Terra Santa, el custodi de Terra Santa i prop de 120 sacerdots. A més hi van ser presents representants de l'Església grecoortodoxa i copta.

Saludant els seus germans en l'epis-

Itàlia

Afrontar la sida com a família

Redacció / Roma

«Aprendre a afrontar la sida com a família» és l'objectiu que va presentar la Xarxa Jesuïta Africana per a la Sida a la Jornada Mundial contra la sida, celebrada l'1 de desembre. En el seu missatge, Fratern Masawe, s.j., moderador dels Jesuïtes d'Àfrica i Madagascar, recorda que «quan la sida va començar a assolir Àfrica fa 25 anys, pocs van reaccionar bé». Avui les coses són i han de ser diferents, afegeix Masawe, i observa que «pertanyer a la família de Déu vol dir actuar com Jesús ens va ensenyar». Segons el sacerdot, no es pot afrontar el problema «sense comprendre el context, el ric ventall de factors complexos que envolten cada situació humana». Aquesta malaltia, va subratllar, no ha de ser afrontada simplement com un problema medicofarmacèutic o de canvi de comportament humà, perquè és «una qüestió de desenvolupament i de justícia integrals, que requereix un acostament i una resposta holística per part de l'Església».

El P. Masawe recorda que una de les qüestions implicades en la realitat de la sida i de la seva difusió és el comportament sexual. El sacerdot reconeix que la visió eclesial de la sexualitat «sovint es considera rígida, irreal o moralista».

«L'abstinència i la fidelitat són no només les millors maneres d'evitar el VIH i afrontar la sida, sinó també la via per a una autèntica realització personal». En aquest àmbit, observa, cal que l'Església ofereixi una formació personal i doni suport públicament a qui vol promoure i seguir aquests valors.

A més d'un ús equivocat de la sexualitat, altres factors afavoreixen la difusió del virus, assegura, referint-se a la «pobresa, fam, guerra i desplaçament forçós, violència domèstica i comerç sexual». «Qui vulgui comprendre l'impacte del VIH/sida sobre la vida humana ha de considerar l'economia, la política, la societat i la cultura, així com les qüestions personals i familiars més immediates.» En aquest context, molts programes de l'Església insisteixen a garantir l'assistència, l'aliment i el suport. «L'objectiu és viure com una família: respectar la dignitat i la vida de cadascú, mostrar solidaritat amb qui té necessitat.» El P. Masawe considera que no s'ha de tenir por o desanimar-se per «l'enormitat dels problemes del nostre continent, entre els quals figuren el VIH i la sida. (...) Com una gran família, afrontem el repte amb confiança. Implorom el suport per afrontar les necessitats d'assistència de molts. Sabem que el nostre Pare és al nostre costat».

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica:** 230 € ☐
Àsia i Oceania: 308 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
(Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
Adreça
Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:
Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐

Titular Data

Entitat	Oficina	DC	Compte

Envieu aquesta butlleta a: **CATALUNYA CRISTIANA**
Comtes de Bell—Iloc, 67—69, 08014 Barcelona — Tel. 934 092 810 —Fax 934 092 820

Madrid

Nous bisbes per a Sant Sebastià i Oviedo

Mons. Munilla estarà al capdavant de la diòcesi guipuscoana i Mons. Sanz ho farà a l'asturiana

Redacció
Madrid

El dissabte 21 de novembre el Vaticà feia públics els nomenaments de Mons. José Ignacio Munilla i de Mons. Jesús Sanz com a bisbes de Sant Sebastià i Oviedo, respectivament. El Papa ha acceptat la renúncia al govern pastoral de la diòcesi de Sant Sebastià, presentada per Mons. Juan M. Uriarte, en complir 75 anys d'edat. Per això, ha nomenat bisbe de la seu guipuscoana Mons. José Ignacio Munilla, actualment bisbe de Palència. Al mateix temps, Mons. Uriarte ha estat nomenat administrador apostòlic de la diòcesi de Sant Sebastià fins a la presa de possessió del nou bisbe.

Mons. Jesús Sanz actualment és bisbe d'Osca i de Jaca. L'arxidiòcesi d'Oviedo està vacant des del nomenament de Mons. Carlos Osoro com a arquebisbe de València, seu de la qual va prendre possessió el 18 d'abril. Des de llavors està al capdavant de la diòcesi asturiana, com a administrador diocesà, el bisbe auxiliar d'Oviedo, Mons. Raúl Berzosa.

Mons. Munilla és conscient que la diòcesi que li ha tocat guardar no és una bassa d'oli, per la qual cosa en les seves primeres paraules als seus nous diocesans, ha assenyalat que «voldria que aquest primer contacte també fos l'inici d'una comunicació amb vosaltres, el més personal i directa possible. (...) Sóc fill d'aquesta diòcesi, de la qual ara se'm demana que també sigui pare... Aquests dies medito sovint que, per passar de la condició de "fill" a la de "pare", és important que, al mateix temps, enfortim entre nosaltres la condició de "germans". Per això, en aquesta salutació em vull posar incondicionalment a la vostra disposició, al mateix temps que sol·licito la vostra ajuda en la tasca que m'ha estat encomanada».

Els dies previs a la notícia, al País Basc ja s'havien sentit veus contràries al seu nomenament, tant des de la societat civil com de diferents grups d'Església, en què s'acusa Mons. Munilla de «conservador» o de ser poc sensible a la realitat d'Euskadi. Una vegada confirmat el nomenament, Mons. Juan Uriarte escrivia un comunicat a la diòcesi de Sant Sebastià, en què citant el Concili Vaticà II subratllava que «tot bisbe a qui se li hagi encomanat la cura d'una Església particular pastura el seu ramat, en nom del Senyor i sota l'autoritat del Papa, com a pastor propi i immediat, exercint prop d'ella la funció d'ensenyar, santificar i governar».

Així mateix, Mons. Uriarte ha assenyalat que «el nou bisbe designat per la nostra diòcesi serà, des del moment en què comenci el seu ministeri entre vosaltres el vostre legítim pastor. Així ho reconeixeré públicament i així us

Mons. José Ignacio Munilla.

Mons. Jesús Sanz.

Els perfils

MONS. JESÚS SANZ MONTES va néixer a Madrid el 1955. Va ingressar al Seminari Conciliar de Toledo el 1975, on va cursar els estudis institucionals teològics. El 1981 va ingressar a l'orde franciscà i va ser ordenat sacerdot el 1986. El 2003 va ser nomenat bisbe d'Osca i Jaca. És batxiller en Teologia per la Facultat de Teologia del Nord d'Espanya; llicenciat en Teologia, amb especialitat en espiritualitat, pel Pontifici Antonianum de Roma i en Teologia de la Vida Religiosa per la Universitat Pontifícia de Salamanca. És doctor en Sagrada Teologia pel Pontifici Ateneu Antonianum. És president de la Comissió Episcopal per a la Vida Consagrada de la Conferència Episcopal Espanyola. Ha estat professor d'espiritualitat medieval, professor de l'Associació Hispànica d'Estudis, membre del consell de redacció de l'edició espanyola de *Communio*; professor a la Facultat de Teologia Sant Damas, de Madrid, i professor al Pontifici Ateneu Antonianum de Roma.

MONS. JOSÉ IGNACIO MUNILLA AGUIRRE va néixer a Sant Sebastià el 1961. Va iniciar els estudis eclesiàstics al Seminari Major de Toledo i els va acabar a Sant Sebastià. Va obtenir la llicenciatura en Teologia, especialitat en espiritualitat, a la Facultat de Teologia del Nord d'Espanya. Va ser ordenat sacerdot el 1986. El ministeri sacerdotal el va desenvolupar a Zumàrraga, on va ser vicari de la Mare de Déu de l'Assumpció fins que va ser nomenat rector del Salvador. Va desenvolupar aquest càrrec fins que va ser nomenat bisbe de Palència, el 2006. A la Conferència Episcopal Espanyola ha estat membre de la comissió Episcopal per a la Vida Consagrada i des de l'any 2008 de la comissió Episcopal d'Apostolat Seglar. Dins d'aquesta comissió és responsable de la Pastoral Juvenil, càrrec que comparteix amb el bisbe de Còria-Càceres, Mons. Francisco Cerro.

demano que el reconegueu tots els preveres, religiosos i laics de Guipúscoa. (...) Tot bisbe s'ha de consagrar abnegadament a afavorir a la seva diòcesi aquesta unitat o comunió interna, que, reciprocament, ha de ser secundada i conreada per totes les persones i grups que hi estiguin vinculats». I afegeix: «El bisbe és vincle visible que simbolitza i garanteix la comunió de la seva diòcesi amb totes les diòcesis del món i amb la diòcesi de Roma i el seu pastor. No és mai fàcil enlloc del món la comunió de tothom amb el bisbe. Però la comunió és element essencial i irrenunciable de la nostra adhesió eclesial. Per això tots l'haurem de conrear i expressar, fins i tot enmig de les dificultats, amb una fe adulta impregnada d'amor eclesial.»

Finalment, el bisbe recorda que «en el tram final del meu ministeri pasto-

ral entre vosaltres, prego ardentment i constantment al Senyor pel futur vigorós de la vostra esperança sostinguda i per la profunditat de la vostra comunió diocesana i universal».

El nou bisbe de Sant Sebastià no s'ha volgut oblidar de Palència, diòcesi de la qual ha estat pastor en els darrers tres anys: «No cal que us digui que m'hauria agradat estar més temps amb vosaltres. Ho sabeu prou bé! (...) El nostre amor per l'Església no se circumscriu ni s'acaba en el nostre tros de terra. Som fills de l'Església catòlica, que és universal!» Segons Munilla, «una de tantes coses bones que té l'obediència que practiquem en el si de l'Església catòlica, és que ens ajuda a entendre que no som amos de la parcel·la, ni de la tasca que Déu ens ha encomanat... No som imprescindibles!»

Per a Mons. Munilla, «de la mateixa manera que a mi m'ha tocat "collir" tants fruits sembrats pels qui m'han precedit, també confio que d'altres faran el mateix amb la tasca desenvolupada aquests tres anys... El primer sentiment que vull compartir amb vosaltres és aquest: Confiança en Déu! Ell em va dur a vosaltres, Ell em porta. La primera cosa va ser providencial, i la segona també. Que no en tinguem cap dubte! Per a mi ha estat un "gran regal" haver pogut iniciar el ministeri episcopal entre vosaltres, estimats palentins. (...) No oblida-

ré mai que a Palència he après a ser bisbe. (...) Vet aquí el resum de tot el que us he volgut transmetre en aquests tres anys: us convido a enamorar-vos d'"Aquell" que està bojament enamorat de cadascun de vosaltres».

«Vinc en nom del Senyor»

Per la seva part, Mons. Jesús Sanz també s'ha adreçat a l'arxidiòcesi d'Oviedo, dient que «vinc en nom del Senyor». Mons. Sanz indica que «una vegada més experimento la desproporció davant d'una cosa que no és fruit del càlcul ni té la meua mesura. (...) L'Església asturiana, que vull abraçar des d'aquest dia, em posa davant la vostra història llarga i fecunda. (...) Desitjo ensenyar-vos la meua disposició sincera de fer junts aquest camí». Mons. Sanz tampoc no oblida les diòcesis d'Osca i Jaca: «Tinc a l'ànima l'adéu d'aquelles primeres diòcesis que el Senyor m'ha confiat. Tal com els vaig dir a ells, ara a vosaltres us dic que demano al Senyor que em doni entranyes de pare sense deixar de ser fill, que sigui el vostre mestre sabent-me sempre deixeble, que encerti a governar com s'aprèn mirant el Pastor bo, i que us en reparteixi la paraula i els sagraments col·locant-me jo com el primer captaire en la filera d'aquesta trobada.»

Davant del nomenament de Mons. Jesús Sanz, el bisbe auxiliar d'Oviedo, Mons. Raúl Berzosa, li ha adreçat un missatge que resumeix en quatre paraules: agraïment, alegria, acollida i advent. Agraïment a Déu, al Papa i al nou bisbe; alegria, «crescudat per les qualitats del nou prelat diocesà»; acollida, perquè «des d'ara Astúries també és el seu poble, no només la seva Església. Hi trobarà, li asseguro, els braços oberts del seu presbiteri, dels consagrats, dels laics més compromesos i de molta gent de bé»; advent: «Enguany, per als catòlics asturians, serà un Advent doble. Un, l'Advent amb majúscules esperant el Senyor que ve; i un altre advent, el del nou arquebisbe "que ve en nom seu". Tots dos advents es mostren plens d'esperança i de compromís amb els més pobres i amb els castigats per la crisi econòmica que patim».

Madrid

Càritas va invertir un 8% més el 2008

Dedica gairebé 217 milions d'euros a accions de lluita contra la pobresa

Redacció

Madrid

La Confederació Càritas espanyola (integrada per 68 Càritas diocesanes i més de 6.000 Càritas parroquials) va destinar el 2008 als seus programes socials un total de 216.916.013 euros, dels quals es van beneficiar 9.102.406 persones dins i fora d'Espanya. Aquestes dades confirmen que els recursos invertits per Càritas el 2008 suposen un increment del 8% pel que fa a l'exercici del 2007.

En conferència de premsa es va presentar també el III Informe de l'Observatori de la Realitat de Càritas, sobre l'evolució de les demandes d'ajuda urgent ateses per la xarxa confederal d'Acol·lida i Atenció Primària durant el primer semestre del 2009. En aquest informe es constata que les demandes d'ajuda urgent ateses per Càritas en la primera meitat d'aquest any han augmentat un 40,7% pel que fa al 2008 i que la majoria de les respostes de Càritas es dirigeixen a pal·liar problemes urgents relacionats amb despeses d'alimentació i d'habitatge. Concretament, les demandes d'ajuda

per a alimentació van augmentar un 58% en aquest període, mentre que les d'habitatge van créixer un 44,9%. En la conferència de premsa van comparèixer el president de Càritas espanyola, Rafael del Río; el director dels Serveis Generals de la institució, José Luis Pérez Larios; i la coordinadora de l'Àrea d'Anàlisi Social i Desenvolupament, Ana Abril.

Com va assenyalar José Luis Pérez Larios a la vista del balanç global que ofereixen les dades de la memòria del 2008, es pot dir que «enfront de la situació de crisi que vivim i davant de la gravetat dels seus efectes socials en les persones més vulnerables, Càritas respon, i hi respon amb tots els seus recursos». Una bona mostra de quina és aquesta resposta l'ofereixen les xifres d'activitat que es recullen en l'apartat d'«Acol·lida, Atenció Primària i Acció de Base» de la memòria 2008.

Juntament amb les accions d'acollida, l'esforç més gran fet per Càritas el 2008 es va centrar també, en el programa de gent gran, al qual es van destinar gairebé 32 milions d'euros, seguit de cooperació internacional (més de 24 milions d'euros), feina i inserció labo-

ral (23,7 milions), persones sense llar (18,6 milions), infància (10,4 milions) i immigrants (10 milions d'euros). Per sota dels deu milions d'euros d'inversió anual, però amb un volum de recursos i un nombre de persones ateses molt important, la memòria 2008 de Càritas dona compte també de la important activitat portada a terme en els capítols de família, dona, drogodependències, sida, habitatge, persones amb discapacitat, joventut, salut, reclusos i comunitat gitana.

Augmenta el nombre de voluntaris

Si el volum de recursos demanats als diferents programes de Càritas en l'àmbit estatal dibuixen un mapa de situació sobre qui són les persones i quins els problemes d'exclusió més exposats a l'impacte de la crisi, hi ha altres àmbits de la feina de la institució que, com va destacar el president Rafael del Río, parlen clar sobre com és la generosa resposta a aquesta greu conjuntura de la societat, tant a través dels voluntaris com dels socis i donants que col·laboren en l'activitat de Càritas.

Un bon indicador d'aquest grau de compromís i de generositat queda recollit en l'apartat dedicat al voluntariat, que el 2008 suma un total de 56.998 persones i suposa una pujada esperançadora, després de cinc anys d'estancament. En aquest corrent de solidaritat participen també de manera essencial els 145.000 socis i donants que sostenen una part molt significativa de les accions de Càritas arreu d'Espanya, així com la dedicació dels 4.621 treballadors remunerats adscrits als diferents programes, centres i serveis repartits per tot l'Estat.

Al costat de la importància del paper dels voluntaris en la resposta als efectes de la crisi, Rafael del Río va subratllar l'esforç d'austeritat que, un any més, ha fet Càritas per mantenir en un percentatge del 7,7% les despeses destinades el 2008 a l'apartat de gestió i administració. Així mateix, la procedència dels recursos utilitzats per Càritas manté un altre any la tendència de les darreres dècades, ja que el 2008, de cada 100 euros, gairebé 62 procedeixen d'aportacions privades i 38 de subvencions públiques.

En el III Informe de l'Observatori de la Realitat de Càritas s'ofereixen dades contrastades sobre el perfil de les persones que, al llarg del primer semestre del 2009, han acudit als serveis d'acollida de Càritas per demanar

Ana Abril, coordinadora de l'Àrea d'Anàlisi Social i Desenvolupament.

«Enfront de la situació de crisi que vivim, Càritas respon, i respon amb tots els seus recursos»

ajuda urgent davant dels efectes de la crisi i que, com va indicar Ana Abril, revela l'aparició de noves formes de pobresa. Com en els dos informes precedents (octubre-desembre del 2008 i juny del 2009) es confirma que molta de la gent atesa recorre per primera vegada a Càritas i moltes més persones tornen després d'haver finalitzat processos d'inserció social en el passat.

Els principals perfils sociodemogràfics recollits entre les diferents Càritas diocesanes del país indiquen que les persones ateses són, en la majoria i per aquest ordre, joves aturats que busquen la primera feina, aturats majors de 45 anys, aturats recents procedents de feina de baixa qualificació, famílies joves de cònjuges menors de 40 anys amb nens petits a càrrec, dones soles amb càrregues familiars, dones immigrants que han vingut a Espanya dins de processos de reagrupament familiar, dones grans amb pensions molt baixes i immigrants en situació irregular.

cerers des de 1862

CERABELLA

P.I. Can Clapés, 08181 Sentmenat (Barcelona)
T. 93 715 31 02 / Fax 93 715 02 51
CERERIA ABELLA
Sant Antoni Abat, 9, 08001 Bcn.
T. 93 441 09 07 / Fax 93 441 70 47
Boters, 5, 08002 Bcn. T./Fax 93 318 08 41
Comte Borrell, 41, 08015 Bcn. T.93 442 93 28

ASPECTES DE LA VIDA DEL PREVERE (1)

L'oració del sacerdot

Acabada la sèrie d'articles de Mn. Ramon Prat i Pons sobre l'Any Sacerdotal, reprendré una sèrie d'aspectes de la vida del sacerdot a partir de la persona de sant Joan M. Vianney, el sant rector d'Ars. No pretenen ser un plantejament exhaustiu de la qüestió, sinó més aviat un tast per «fer boca».

Començo per l'oració. I és que, per al rector d'Ars era absolutament fonamental i imprescindible. Una oració que l'unia al seu Senyor. Una oració que feia créixer la comunió amb el Déu de la vida i que, per això mateix, donava força a tota la vida de sant Joan M. Vianney. Una oració que l'ocupava llargues estones del dia a la seva església parroquial. Amb el seu estil planer i proper i ple d'imatges, ens diu: «És aquest un deure i una feina bonica de l'home: pregar i estimar. Pregueu i estimeu: mireu, en això hi ha la felicitat de l'home sobre la terra. L'oració no és altra cosa que la unió amb Déu. Quan algú té el cor net i unit a Déu, és com envaït d'una certa felicitat i dolcesa que embriaga, és rodejat d'una llum admirable. En aquesta unió íntima,

Déu i l'ànima són com dues peces de cera foses conjuntament, que ja ningú no pot separar.»

Aquesta és la pregària que va practicar el rector d'Ars. Aquesta és la pregària que va ensenyar a practicar. Una pregària que porta, per damunt de tot, a aquesta unió amb Déu. Una comunió que obre a la lloança joiosa, a la petició suplicant, a l'agraïment humil.

És la pregària del rector d'Ars i és la pregària dels preveres d'ara. Un temps ample per a Aquell que estimem per damunt de totes les coses. Un temps generós per a Jesucrist, sense el qual som conscients que no podem fer res (cf. Jn 15,5). Una pregària que és expressió del nostre amor envers aquell que és l'Amor. És bo de poder veure el mossèn de la parròquia com prega personalment a l'Església. Això parla de la importància que aquest moment té per a ell.

A més, la pregària del prevere és el moment de tenir present i de demanar per tots aquells fills de Déu i totes les persones que li han estat confiades, sobretot amb el desig que, com volia

sant Joan M. Vianney, s'aconseguís la conversió de tots.

El capellà fa sovint la pregària amb la comunitat: en l'eucaristia, en els sagraments, en la litúrgia de les hores, en les pràctiques devocionals... Forma part integrant del seu ministeri de comunió i de guiatge cap a Jesucrist. I és aquesta pregària la que fa créixer la unitat més sòlida al si de la comunitat, la que ve de l'Esperit i que actua de manera invisible, però alhora ben sensible.

Sovint són moltes les persones que li demanen al mossèn: «Pregui per mi», «pregui per una necessitat que tinc». Per a nosaltres és un encàrrec que fem amb molt de gust i que agraïm que se'ns encomani. Així la nostra pregària s'omple de persones ben concretes. Com a servidors del Poble de Déu, aquest és un dels serveis més preuats que li podem oferir.

Però els mossens, i sobretot els rectors de parròquia, tenen també al cap i en la pregària aquells que no els demanaran cap pregària, precisament perquè no se senten creients. El desig

més fervent del mossèn és que puguin descobrir on es troba el Déu de la Vida i de l'Amor. Un desig que és el de Jesús, que es pugi formar un sol ramat entorn d'un sol Pastor. Aquesta intensa pregària és la que mou després a trobar la manera de fer arribar de manera efectiva la proposta creient als qui encara no la comparteixen.

El prevere, que és l'home de la Paraula, de la Paraula de Déu partida i repartida a la gent d'avui i d'aquí, és l'home que prega aquesta Paraula, per fer-la ben seva i, així, poder-la passar millor als qui li han estat encomanats. És, alhora, el qui deixa que la Paraula de Déu vagi configurant la seva pregària, que sigui ella la que la vagi conduint, perquè així vagi orientant també la seva vida i el seu ministeri.

L'eucaristia és la font i el cim de tota la vida cristiana i ho és també de la vida de pregària del prevere amb tota la comunitat. Per això la missa esdevé el centre de la vida diària del capellà, el moment insubstituïble en el qual s'omple de la força de Jesucrist que només el seu Esperit pot donar.

Mn. Josep M. Turull
Rector del Seminari Conciliar
de Barcelona

SACERDOTS DE PEL·LÍCULA: HISTÒRIES DE FIDELITAT I SERVEI (11)

Els secundaris però imprescindibles

Volem acabar aquest estudi sobre la figura del sacerdot en el cinema recordant alguns personatges secundaris que representen exemples suggeridors des del punt de vista del servei ministerial. Començarem amb un clàssic. A *Endevina qui ve aquesta nit* (1967), Mons. Ryan és un amic de la família que per la seva confiança especial amb el matrimoni format per Matt (Spencer Tracy) i Christina (Katharine Hepburn) intercedeix, amb la complicitat d'ella, perquè el pare accepti el desig, d'altra banda inevitable, del casament de la seva filla Joey amb el jove metge negre John (Sidney Poitier). Especialment significatiu és el diàleg del sacerdot amb Matt a la seva cambra, on l'intenta convèncer perquè canviï la seva postura tancada.

La figura del ferri pare Collins (Trevor Howard), a *La filla de Ryan* (1970), representa el pastor identificat amb el seu poble, irlandès sota el domini anglès, que té cura dels seus feligresos i ajuda la immadura i romàntica Rosy Ryan (Sarah Miles) que romanguí en el seu matrimoni amb un enamorat però inexpressiu mestre interpretat per Robert Mitchum. La sensibilitat del sacerdot per advertir i acompanyar, per sostenir i tenir cura és un model inoblidable. *El Bravo* (1997) és una estranya pel·lícula dirigida per Johnny Depp. Enmig d'una situació de gran pobresa a Morgantown, l'indi Raphael accepta, en la desesperació, ser sacrificat en una *snuff-movie* per poder donar un futur a la seva esposa i els seus dos fills. El pare Stratton s'oposarà amb totes les seves forces a la decisió de Raphael, però l'ajudarà a complir el seu propòsit de fer arribar els diners a la seva família. Un acompanyament clar en els valors, però compassiu en l'actuació.

En la gran pel·lícula que és *Una història vertadera* (1999), de David Lynch, hi ha una escena sorprenent on apareix un sacerdot catòlic enmig d'un cemen-

tiri quan el protagonista, Alvin Straight (Richard Farnsworth), descansa després d'una jornada de recorregut en la seva màquina de tallar la gespa. Fa un camí de reconciliació interior que té com a destí arribar a fer les paus amb el seu germà, amb el qual fa deu anys que no es parla. I allà el vell Alvin, al final de la seva vida, farà una confessió del seu pecat, tan vell com la història de Caïn i Abel, a la qual el sacerdot contestarà «Amén.» I aquest serà el pas previ per a la reconciliació definitiva.

Fills d'un mateix Déu (2001) explica la història de Romek (Haley Joel Osmont), un nen jueu que viu amagat en un poble rural polonès protegit per una família i pel rector de l'indret (Willem Dafoe). Per una sèrie d'enfrontaments en el grup d'infants, la violència del món adult es traspasa als petits i la tragèdia s'accentua amb el lliurament voluntari del petit Tolo (Liam Hess), que vol assemblar-se a Jesucrist. La figura del sacerdot representa la generositat impotent davant de la força del mal, la lucidesa acollidora envers el nen jueu, l'acompanyament pastoral dels petits i l'obertura a l'esperança a través de l'Eucaristia.

Sota la tutela dels sacerdots educadors valents tenim *Machuca* (2004), d'Andrés Wood, el pare McEnroe (Ernesto Malbrán), que és el director del col·legi xilè on van dos nois d'origen social molt diferent, Gonzalo Infante (Matías Quer), fill d'una família benestant, i Pedro Machuca (Ariel Mataluna), que viu a les barraques de l'extraradi de Santiago el 1973. Obstinat amb una educació que garanteixi la igualtat d'oportunitats i la justícia, aquest sacerdot s'enfronta a les autoritats durant el cop d'estat militar i retira la reserva del Santíssim tot recordant que aquell indret ja no pot ser un lloc on Déu pugui ser-hi present.

Clint Eastwood fa aparèixer de tant en tant sacer-

dots en les seves pel·lícules. A *Million Dollar Baby* (2005) Frankie Dunn és un dur, però bondadós entrenador de boxa, que acompanya una jove principiant fins que es fa una campiona. En la seva història té la dolorosa experiència de la separació de la seva filla. Habitualment va a missa i es confessa amb el pare Horvak. Quan després d'un terrible accident al quadrilàter Maggie Fitzgerald queda tetraplègica, aquesta li sol·licita al seu entrenador i amic/pare que l'ajudi a morir. Frankie demana consell al sacerdot i aquest li diu que s'allunyi i que no faci de Déu. Això no obstant, Frankie no li farà cas. Diferent final del que tenen Walt Kowalski (Clint Eastwood) i el jove pare Janovich (Christopher Carley) a *Gran Torino*. En aquesta ocasió, la relació comença fatal quan el sacerdot s'acosta al vell i rondinaire Walt per dir-li que té la missió, per encàrrec de la seva difunta esposa, que ha d'aconseguir que ell es confessi. Això no obstant, la relació es va aprofundint des del procés de conversió de Walt a través de l'exercici de la paternitat amb dos joves veïns. Aquest camí el portarà a confessar-se i a lliurar la seva vida en un gest clarament crístic. I el sacerdot conclourà la pel·lícula amb unes paraules en el funeral, on destaca el descobriment que per a ell ha suposat conèixer el Sr. Kowalski. Acabem aquest recorregut amb tres breus cites. *El reverend Bock*, que demana als seus feligresos que segueixin l'exemple de Jesús per acollir la nina de *Lars i una noia de veritat*. El pare Michel Da Costa, que acompanya el procés de conversió del jove terrorista de *Réquiem pels que van a morir*. I el sacerdot que acompanya els feligresos que seran assassinats a l'episodi de la massacre de Santa Anna d'Stazzema, durant la Segona Guerra Mundial, tal com queda reflectit a la pel·lícula *El milagro de Santa Ana*, de Spike Lee.

Peio Sánchez
Director del departament de Cinema
de l'arquebisbat de Barcelona

Punt de vista

Miquel Galitó i Pubill
Historiador

La comunicació

No fa gaires dies que un eminent científic, en una entrevista que li va fer un diari de tirada nacional, va dir una frase que em va impressionar: «Viure és comunicar-se.» Per aquest motiu he donat aquest títol en aquest article.

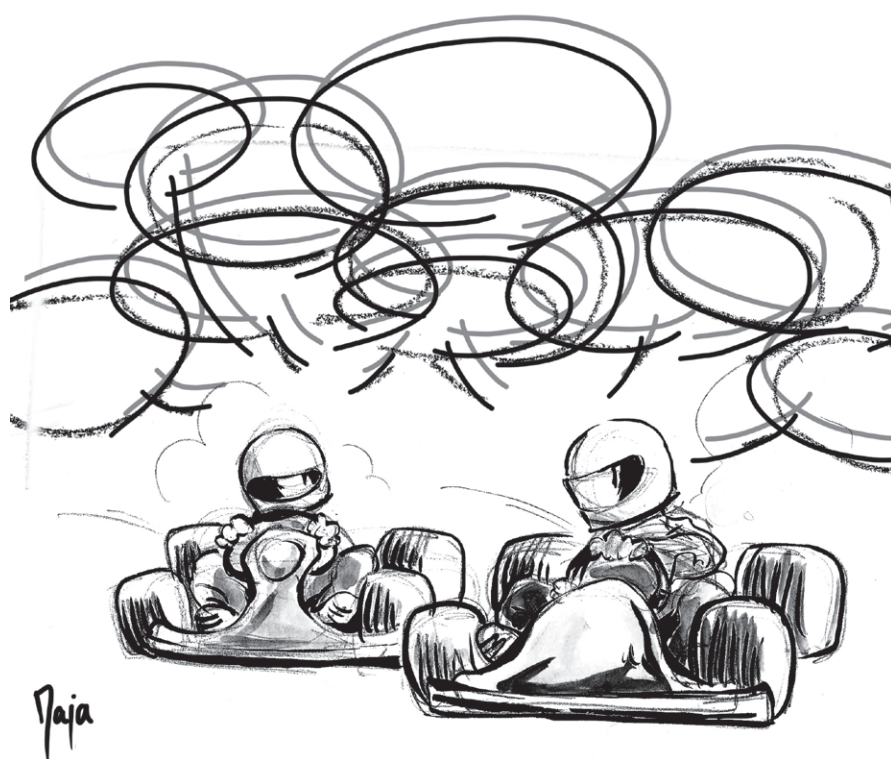
La saviesa popular, que és la millor per descriure les coses, diu que acomiadar-se és morir un poc, o bé aquella lletra d'una cançó: «...algo se muere en el alma cuando un amigo se va.» Però és una mica curta davant de l'afirmació del científic. Segurament ell, s'hi vol referir en un sentit genèric, però, des del punt de vista cristià, encara és més clar: «Al principi era la Paraula», diu l'evangelista de sant Joan. La paraula és sempre una expressió dirigida a algú, o bé a un tu. Per tant, la comunicació entre persones no és un adornament, sinó una realitat.

Els homes i les dones reduïm la comunicació a nivells, de vegades, deshumanitzants; d'una banda, em poso jo i, de l'altra, tota la resta, sense distingir persones; no em comunico amb algú en qui confio, a qui estimo, sinó amb allò que puc dominar o utilitzar; llavors el diàleg queda reduït a competència, càlcul o contracte. La vida és comunicació i, si aquesta és deficient o bé es deshumanitza, també ho fa la vida.

També és veritat que el nostre temps no ens facilita la comunicació interpersonal autèntica, i no és menys cert que, per poder compensar-ho, ens ho fa més desitjable que mai. Tant de bo no ens manqui mai algú en qui confiar, i en qui poder esplaïar-nos, allò que en diem: «Buidar el pap.»

Aquesta darrera reflexió ens obre una porta a la

plenitud de la comunicació, és la fe en Déu. Per tant, l'oració és el llenguatge propi de la fe, on l'home es dirigeix a un Tu que t'escolta i et veu, en qui podem confiar, en qui podem refugiar-nos i buscar una protecció, un consol, i sobretot, un sentit. Si l'oració és el llenguatge de la fe, la mediació és una forma important de pregar. La comunicació que fem en l'oració esdevé una orientació cap a l'amor i cap a

la vida cristiana enmig d'aquest món. Totes les pregàries del món apunten sempre a la perfecció dels homes i dels pobles, això vol dir que es vol comunicar un model de vida, per això viure és comunicar-se; i viure plenament és comunicar-se plenament. La comunicació moltes vegades pot ser fràgil, arriscada o gratuïta; per tant, difícil. Però val la pena, sobretot si busquem la seva plenitud en la de Déu.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral de Barcelona

Trucaré

Tinc correu de Roma. No hi ha cap excepció. Cada setmana rebo notícies de la Ciutat Eterna. Solen consistir en algun text o impressió que ha cridat l'atenció del mossèn que, d'una manera especial, va marcar la meua formació.

El correu d'aquesta setmana ha consistit en la lletra del cant que inicià les exèquies de sor Gaetana. *Busserò* és el títol i significa *Trucaré*. La lletra és així: «Quan truqui a la vostra porta / hauré recorregut molts camins, / tindrè els peus fatigats i nus / les mans blanques i pures, / oh Senyor meu. // Quan truqui a la vostra porta / podré dur-vos fruits / cistells de dolor / raïms d'amor, / oh Senyor meu. // Quan truqui a la vostra porta / hauré estimat molta gent, em trobaré amb amics / i enemics per a qui resar, / oh Senyor meu, oh Senyor meu.»

Una lletra adient per a sor Gaetana. El meu comunicant diu que la cançó és perfecta per a la bona monja. Creu, però, que el darrer vers no li escau. Perquè li costa de pensar que la religiosa hagi tingut enemics.

Anys i anys, sor Gaetana, ranquejant i amb el seu bastó, s'ha apropiat a la taula de la comunió. Tardes i tardes, les ha passades a la clínica oftalmològica, posant gotes als ulls dels seus pacients. Repetint sempre: «Oh Senyor meu.» Ara sense necessitat de *trucar*. I repetint per sempre: «Oh Senyor meu, oh Senyor meu.»

L'anècdota és simpàtica. I serveix per recordar, com el mes de novembre de cada any, que, també nosaltres, trucarem un dia a la porta. Serà el jorn de la nostra mort, el del nostre alliberament. Assolirem Déu i el veurem cara a cara. «Oh Senyor, meu!»

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Ortiga

La setmana passada ja deia que, tot i llegir la Bíblia amb interès religiós, com a llibre revelat, com a ensenyament útil per a la vida actual i l'eterna, hom no pot ignorar les seves pròpies aficions. M'ha passat aquests dies quan, en la meua lectura diària, m'he topat amb aquesta herba antipàtica. Que quedi clar que la lectura del llibre revelat no m'ha fet canviar d'opinió, no retiro aquest qualificatiu: és indesitjable i odiosa.

Tenim una experiència trista quan alguna criatura de ciutat, que s'ha separat de la seva mare i camina o corre pel seu compte pel bosc, passa a freqüència d'una ortiga. De seguida, plora desconsolada. Els progenitors tracten de consolar-la, sabent que només el temps li pot alleujar el dolor. Dir-li alguna cosa i fer-li petons a la zona afectada són la millor medicina. Quan la picor s'ha calmat una mica, l'infant mira, primer empiatat i estranyat, després amb ulls carregats d'odi, aquesta herba que l'ha ferit. La seva expressivitat és digna de recordar. Així aprèn que cal anar-hi amb compte. Aviat sabrà esquivar-la, reconeixerà aquesta planta i, de gran, sabrà distingir-la d'una germana anomenada comunament *ortiga blanca*, totalment inofensiva. Llegeixo que l'ortiga és medicinal, però no m'entretinc a estudiar-ho.

M'imagino que una cosa semblant a això que he explicat li devia passar al Nen Jesús, perquè llegeixo que a Terra Santa hi creixen quatre espècies del gènere *urtica*. I suposo que la seva mare Santa Maria va reaccionar igual com les altres mares. Recordeu-ho les lectores, quan us trobeu en aquesta situació perquè almenys el plor de l'infant us serveixi per recordar la Mare de Déu. Llegeixo que aquesta planta creix arreu del món, deu ser per la dita: «Mala herba no mor mai.»

Diu Isaïes (55,13): «En lloc d'espines creixerà el xiprer, en lloc d'ortigues, la murtra.» Osees (9,6): «Fugireu del país devastat... les ortigues s'apropiaran del bo i millor de la vostra plata, i els cards envairan les vostres tendes.» Isaïes torna (34,13): «Els palaus quedaran envaïts amb matolls d'espines; ortigues i cards ompliran les fortaliseses.» A Proverbis (24,31): «He passat pel camp d'un gandul, per la vinya d'un estúpid: els cards creixien arreu; les males herbes ho tapaven tot.»

Em fa gràcia el primer text d'Isaïes. El canvi d'ortigues per la murtra és molt expressiu per a qui coneix aquests dos vegetals. Ja he dit que les ortigues creixen per tots els conreus, però la murtra, encara que llegeixo que està molt estesa, la conec exclusivament per Terra Santa. Es tracta d'una de les plantes que els jueus porten solemnement per les festes dels Tabernacles o Sukot. Em van explicar que recullen branques que no tinguin cap defecte, ni fulles seques ni trencades, i acompanyaran aquells dies les fulles de palmeres, els etrog i el salze. N'hi havia moltes als jardins de l'església de les Benaurances, a l'entrada de Jerusalem per la porta dels lleons o de Sant Esteve i al costat del pou de la samaritana a Siquem, on fa pocs dies l'he trobada, tocada i ensumada. És un arbust d'aroma suau i agradable. Hom pensa que el text esmentat d'Isaïes és molt expressiu per a qui coneix aquestes plantes.

Crec que tots els que hem caminat per rutes no asfaltades ens hem ortigat alguna vegada i, encara que anem molt amb compte, continuarem patint aquestes molèsties algun dia, que aquest text serveixi per recordar la promesa d'un canvi agradable que se'ns anuncia profèticament i que el dolor es torni esperança.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Qui sóc jo per judicar?

Conviure a prop dels exclosos m'ha ensenyat —entre moltes altres coses— a no judicar mai. Qui sóc jo per fer-ho? Està clar que objectivament continuo veient el que és «normal», és a dir, el que respon a les normes i el que no ho és. Però les circumstàncies de les vides a les quals m'atanso cada dia, em fan veure les persones i els seus actes sense judicar-les des d'aquesta vessant que podem dir «normal» per als que ho hem viscut així des de la nostra infantesa.

El que avui vull explicar pot ser judicat per alguns lectors com una cosa escandalosa. Ja ho adverteixo des d'ara. Fins i tot, si fos a la televisió, no podria ser transmès en la franja horària dels infants... Però només demano que ens posem en el lloc de la dona protagonista d'aquesta història.

Es tracta d'una treballadora del sexe —com diríem ara amb un eufemisme que vol ser un primer pas en la comprensió— a qui conec i estimo fa anys. En un moment determinat, per donar gust a la seva mare ja gran, va voler deixar aquesta feina i la vam ajudar a buscar-ne una altra. La mare va morir i ara se sent molt agraïda per tot el que vam fer per ella la comunitat parroquial. És potser per això que ara ve cada diumenge a la nostra celebració, malgrat que no té cap formació ni sap gaire de què va. Però hi participa al seu estil. Arriba generalment tard, saluda en veu alta tothom quan entra i es col·loca a la primera fila del cercle que formem entorn l'altar, molt cofoia. Curiosament, un dia que me la vaig trobar pel carrer, em va donar una explicació: havia decidit tornar a la seva antiga feina perquè guanyava més diners i és el que havia fet sempre. I per això ara vindria a l'església els diumenges amb nosaltres. No vaig saber com relacionar totes dues coses, però ho vaig respectar des de la seva vessant. Ho deia amb tanta convicció!

Però la cosa no acaba aquí. Fa uns dies, se'm va acostar després de l'Eucaristia amb una expressió d'alegria increïble. Quan li vaig dir que la trobava més guapa que mai —anava molt mudada— em va dir una cosa que em va deixar sense paraules però amb una tendresa de cor que no sabia explicar. Em va dir que Déu li havia fet un regal meravellós, perquè un dels clients havia decidit de tenir amb ella una relació estable i que la feia molt feliç. El més curiós és com va emprar una expressió evangèlica per dur-la al seu camp: «Oi que el que Déu ha unit ningú no ho pot separar? Perquè jo sé que Déu me l'ha donat com un regal.»

Mai havia tingut un amor i ara Déu l'hi regalava.

Algú podrà pensar que vaig perdre una oportunitat per parlar de la impotència del matrimoni. O, fins i tot, per parlar-li del «pecat» que ella ni sospitava que havia comès. No ho vaig fer. Em semblava una mena d'innocència la seva postura i a mi no se'm demanava judicar, sinó estimar.

Ara, cada vegada que em veu, em diu que pregui perquè allò que Déu li ha donat li duri; i afegeix: «És que això mai de la vida no ho havia tingut.»

En la meua pregària personal ho vaig comentar amb el Senyor. Us ben asseguro que vaig sentir que Déu es compadía d'aquella dona, com d'aquella altra a la qual «se li va perdonar molt, perquè havia estimat molt».

Zoom

Eduard Brufau

Enguany La Marató de TV3 arriba a la XVIII edició i està dedicada a les malalties minoritàries. N'hi ha unes 7.000 de diagnosticades i només a Catalunya afecten unes 400.000 persones. Com cada any, i gràcies a les donacions voluntàries dels telespectadors, s'espera recaptar una xifra important que es destinarà a la recerca mèdica. La Marató s'emetrà el diumenge 13 de desembre, però des d'aquest cap de setmana ja se'n pot comprar el disc i el llibre editat per Angle Editorial, Edicions Bromera i Cossetània Edicions.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Un nou espai per a Maria

El Concili Vaticà II va tenir les seves controvèrsies per situar Maria al lloc que li correspon. Finalment, li va dedicar el capítol VIII de la Constitució *Lumen gentium* per contemplar-la a la llum del misteri de Crist i de l'Església. Calia corregir alguns excessos devocionals i afavorir el desenvolupament d'una fe cristocèntrica. Aquesta correcció de rumb no ha estat sempre ben encaixada. Avui s'adverteix, potser també fruit de la situació general, un afebliment del paper de Maria en la vida dels creients i de les comunitats cristianes. La tasca ecumènica no ho justificaria. Cal ressaltar, d'altra banda, una sensibilitat més gran envers Maria, com a necessitat de recuperar un valor oblidat, malgrat que no se sàpiga gaire bé com fer-ho. El retorn sense més ni més no és la solució. Prefereixo el títol d'una circular del marista Basilio Rueda, escrita l'any 1976, que propugnava «un nou espai per a Maria».

Aquest nou espai requereix una nova comprensió de Maria de Natzaret. El llast cultural multisecular, poc permeable a la llum de l'evangeli, dificulta que la bona notícia de Jesús arrel·li al cor de les persones. Un exemple, el tractament de Jesús amb les dones constitueix una bona notícia, que xoca amb la mentalitat patriarcal, profundament arrelada en la nostra civilització; amb el pensament dels filòsofs, Aristòtil i Nietzsche entre ells i molts altres; amb els esquemes jueus de la Torà i amb les pregàries diàries: «Gràcies per no haver nascut pagà, ni esclau ni dona», etc. Per això, la primera tasca per captar la crida evangèlica a la conversió apunta a desidealitzar Maria. La idealització té una dosi de fantasia que allunya d'un principi bàsic cristià: l'encarnació. Marifé Ramos, dona, doctora i mare de família, en una jornada de formació permanent organitzada el mes d'octubre passat per l'URC (Unió de Religiosos de Catalunya), va desenvolupar el tema de manera convincent. Va realitzar «l'intent de recuperar Maria de Natzaret, coneixent els condicionants històrics, culturals i religiosos de la seva època. Ella que, com a dona, va viure "sota el pes de la Torà", va assumir i encarnar la Bona Notícia». Quan algú s'apropa a Maria de Natzaret, des d'aquesta perspectiva realista, hi troba una font d'estímul de la fe, d'una fe madura, adulta, progressiva... que s'espolsa el llast d'una mentalitat patriarcal. Maria no és només silenci (guardava aquestes coses al cor) sinó també paraula (com pot ser això?, per què has fet això amb nosaltres?; no tenen vi). Com va educar Maria Jesús perquè en els seus ensenyaments hi haguessin exemples domèstics tan clars o perquè no es deixés capturar per la llei? Com va poder Maria suportar el fet de ser mare d'un «fill difícil» com Jesús, abocat a la persecució i a la mort violenta? Com va encaixar els comentaris que se'n feien com ara, blasfem, endimoniat, bevedor, amic de publicans i prostitutes? Maria de Natzaret va estar al peu de la creu i amb els seguidors de Jesús al Cenacle.

La distància temporal, el filtre dels segles, la pervivència de la cultura impermeable als valors evangèlics... són caldo de cultiu d'una idealització. Ara, a les portes de celebrar la festa de la Immaculada Concepció de Maria, quin apropament pastoral fem a la seva figura?

Crec que amb la tasca de desembrollar els condicionaments històrics, culturals i religiosos no n'hi ha prou. Faig notar també els condicionants psicològics que, en molts casos, condueixen a mantenir i accentuar, si és possible, la idealització. L'amor a la mare d'un adult s'ha de fonamentar en la veritat i no en dependències infantils o en inclinacions malaltisses. Jesús va més enllà dels llaços biològics: «Qui són la meua mare i els meus germans? Llavors, mirant els qui seien al seu voltant, diu: aquests són la meua mare i els meus germans. El qui fa la voluntat de Déu, aquest és el meu germà, la meua germana, la meua mare» (Mc 3,33-35). Jesús no ignora el quart manament d'honorar pare i mare, però estableix un vincle nou: el projecte de l'amor de Déu sobre la història.

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

AJUDA L'ESGLÉSIA. SI POTS, VIATJA AMB NOSALTRES.
SI NO, FES-NE DIFUSIÓ

ROMIATGE ANUAL A MONTSERRAT

12 de desembre de 2009

**HOMENATGE
ESPECIAL
AL BISBE JOAN
CARRERA
I PLANAS**

Per formalitzar la inscripció cal que ens envieu la butlleta que s'adjunta, degudament emplenada, fent el pagament abans del dia 4 de desembre de 22 euros per persona (només dinar) o bé 32 euros per persona (dinar + autocar), mitjançant una de les següents maneres:

- 1.- Transferència al compte: 2081 - 0100 - 12 - 3300010800
- 2.- Xec bancari a favor d'Amics de Catalunya Cristiana.
- 3.- En efectiu a les nostres oficines.

Persona que s'apunta:

Nom i Cognom:

Adreça:

Codi postal:

Població:

Telèfon:.....

Mòbil:

correu-e:.....

- Opció triada: ☐ Dinar (22 euros per persona)
☐ Dinar + autocar (32 euros per persona)

VIATGE A TERRA SANTA

DE L'1 AL 8 DE MARÇ DE 2010

Organització tècnica

Ruth Travel GC 1478

PLACES LIMITADES.

PER A MÉS INFORMACIÓ

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

COMTES DE BELL-LLOC, 67-69 08014 BARCELONA,

TEL. 934 092 700 FAX 934 092 775 CORREU ELECTRÒNIC: AMICS@AMICSCC.CAT

Des del monestir

Óscar Romero

La commemoració aquests dies del vintè aniversari de la mort d'Ignacio Ellacuría i companys màrtirs em fa pensar un cop més en l'assassinat, fa trenta anys, d'Óscar Romero. Voldria comentar un aspecte poc divulgat de la seva tragèdia. Els dos últims anys de la seva vida, conscient del moment històric que vivia i del perill de mort que corria, Óscar Romero enregistrava cada nit en cinta magnetofònica un resum de la jornada: visites, trobades, homilies, etc. El 1990, desè aniversari de la mort, l'arquebisbat de San Salvador va publicar el text íntegre d'aquelles cintes, sense comentaris, en un volum que no s'ha divulgat a Espanya. D'aquestes gravacions és especialment interessant el relat de dues visites *ad limina*. Sabia que el nunci i tots els bisbes

del Salvador, àdhuc el seu auxiliar, informaven contra ell, titllant-lo de comunista; només un bisbe li feia costat.

Joan Pau II li va aconsellar: «*Mucho equilibrio y prudencia, sobre todo al hacer las denuncias concretas; que era mejor mantenerse en los principios, porque es riesgoso caer en errores o equivocaciones al hacer denuncias concretas*» (es referia a quan en les homilies denunciava els assassinats i tortures). L'arquebisbe va replicar que a les homilies mirava d'aplicar allò que

el Papa deia a les encícliques, i que de vegades s'ha de ser molt concret «*porque el atropello ha sido muy concreto*», i va esmentar un sacerdot que li havien assassinat. El Papa no el va fer dimitir, com reclamaven aquells bisbes, però li va recomanar que, tot defensant la justícia social i l'amor als pobres, evités «*un esfuerzo reivindicativo popular de izquierda, que puede dar por resultado también un mal para la Iglesia*». ¿Seria un mal per a l'Església la caiguda d'un govern que es deia cristià, honorava les autoritats eclesiàstiques i afavoria les institucions catòliques, però matava camperols, sacerdots i finalment mataria l'arquebisbe discol? L'Església té el perill de trobar-se còmoda amb dictadures de drete.

Hilari Raguer
Monjo de Montserrat

La sal de la terra

Lluitar per un altre món

Luis de Sebastian (2009), a *Un planeta de gordos y hambrientos*, xifra en mil milions els famolencs i en mil més els sobrealimentats. La desigualtat augmenta i és massa cridanera. L'ONU va proposar l'objectiu de reduir els qui passen gana a la meitat per al 2015. Anem força endarrerits però sembla que és tècnicament possible posar fi completament a l'extrema pobresa i la fam, però en tot cas més enllà del 2025.

Mentrestant un virus, la grip, és símptoma de connexió nord/sud, un procés que pot activar-se mentre la humanitat no sembla tenir consciència d'interdependència, de comunitat.. Ens caldrà també dosis de corresponsabilitat com de vacunes per atendre alhora tothom sense distinció de persones estretament relligades a geografies de famolencs i de donants dels excedents.

La societat posterior al crac del 2008 sembla tan dual com aquella d'Epuló i Llätzer (Lc 16,19-31).

Un d'elit o minoria, amb alta productivitat i remuneració. L'altre una resta temporal en ocupació quan facin falta amb subsidi de subsistència o, segons la visibilitat de l'indret, ni això tampoc. El benefici com a únic criteri és una altra cara d'aquell totpoderós control de les utopies negatives d'A. Huxley (*Un món feliç*) i de G. Orwell (1984) que prescindeixen de pobles i persones. L'elit tecnocràtica continua apostant per un injust enriquiment, per la venda de bombes o armament, sector sense crisi, malgrat que segueixi matant i empobrint més i més els compradors. L'aprenentatge de la solidaritat i de la corresponsabilitat no ha calat en la mateixa mesura que la simultaneïtat de la informació

i els avenços tecnològics.

Potser per primera vegada, després de les grans potsguerres (civil i mundial), els néts, fills i noves generacions viuen pitjor que els seus avis o els seus pares. És tan privilegiat l'estatus del 15% de «vells estudiants» a la UE que, complerts els 30 anys, encara depenen de l'economia dels pares. Mentre a un milió de llars, els dos progenitors en atur, «pobres integrats», amb ingressos insuficients i un alt risc d'exclusió, com ajudaran els fills si ells també estan desocupats?

L'amor al proïsme és el definitiu «examen» i aprendrem tot ensenyant a pescar més no pas donant «peixos». L'evangeli apunta als ítems del judici definitiu: «Vaig estar afamat, assedegat, nu, a la presó» (Mt 25) i facilita el qüestionari per avaluar si hem alimentat, ofert aigua, vestit o companyia... a qui ho necessitava. Això és lluitar per un altre món.

F. Diego Espuny
Doctor en Ciències de l'Educació i
director territorial del Departament de
Justícia de Tortosa

Mirada al món

Pelegrins? Turistes? Tots a Compostel·la!

Són moltes les definicions que podem trobar als diccionaris al voltant d'aquestes dues paraules, però hi ha quelcom que traspua per sota i no sé fins a quin punt en som realment conscients. Podem definir el «turista» com aquella persona que es desplaça a un altre punt geogràfic diferent de l'habitual, amb l'anhel de saber sobre tot allò que l'envolta —història, cultura, costums... L'ésser humà és essencialment social i per tant desitjós de conèixer i aprendre dels altres.

La «figura» del pelegrí, en canvi —en el segle XXI— reflecteix la necessitat que tenim d'endinsar-nos en el «jo» més profund, per tal de retrobar-nos amb nosaltres mateixos i amb allò que ens configura com a persones, una llibertat limitada, i des d'aquí obrir-nos o no al do de la fe.

Tenint en compte aquestes dues realitats, i contemplant els pelegrins que han passat dia rere dia durant el mes d'octubre per l'Hospital de Pelegrins Sant Joan Baptista de Grañón —un poble de 400 habitants de La Rioja—, m'atreveixo a dir que uns i altres es complementen en aquest caminar cap a la tomba del sant.

Sí que és cert que hi ha persones que comencen una ruta de pelegrinatge amb un desig només turístic, però també ho és el fet que el mateix

camí et va obrint les portes cap a l'interior. Són moltes les hores que un passa caminant, en solitud i en silenci, i trobant-se contínuament amb allò que més ens agrada de nosaltres mateixos i amb aquells límits que configuren el nostre ésser. Però també són molts els moments en què els pelegrins se senten acollits simplement pel fet d'haver-se posat en camí, per pura gratuïtat. Turistes i pelegrins, i afegiria també «hospitalers» —aquelles persones que dediquen part del seu temps a l'acollida al llarg del camí—, es troben encara avui en aquesta ruta mil·lenària. Una ruta que té l'origen l'any 813 en descobrir, segons diu la tradició, la tomba de l'apòstol sant Jaume, i que és, en una societat de grans reptes, un espai propici per a l'encontre personal amb el més «petit» i delicat de la nostra existència.

Marta Miquel
Grau
Santiago de
Compostel·la

Cartes del lector

Hem de confiar?

Sento el Sr. Montilla que ens diu que confiem. Doncs l'hi he de dir que el meu nivell de confiança en els polítics està «tocat i enfonsat», sota mínims; cada dia coneixem nous casos de corrupció, de barra, d'apropiació indeguda. La desconfiança està paralitzant la nostra capacitat de protesta. Quants diners tornaran al seu lloc de tots els milions robats entre uns i altres?, quan els expropiaran la casa, el cotxe, el compte bancari... per retornar-los a qui han fet mal? D'això no se'n parla gens. Aquestes persones continuen gaudint de tot, alguns fins i tot de llibertat. D'altra banda, cada dia tenim notícia de fàbriques que tanquen portes; sumen milions els sense feina; són molts els que s'han quedat sense casa per no poder fer front a una hipoteca; veiem persones que furgen als contenidors i que busquen restes de menjar, etc. I amb aquest panorama ens demanen que tinguem confiança.

M. DOLORS PUIG USTRELL
Terrassa

Viure la vida de forma diferent

La vida no degrada o enalteix les persones, és cada persona qui es degrada o s'enalteix per la manera d'afrontar les situacions difícils que comporta la vida. Ens informen que hi ha una gran quantitat de joves —no tots— que no estudien, no treballen, ni busquen feina (sembla que han nascut cansats perquè tots hem tingut dificultats en la vida).

D'altra banda, llegeixo i conec persones jubilades que, després d'anys de treballar a «bon ritme», continuen treballant de voluntaris i aprofiten el seu temps lliure per ajudar altres persones. Llegeixo diferents testimonis: «Vaig començar per provar-ho i n'estic encantat»; «les persones grans desitgen parlar i que les escoltin»; «li ho recomano a tothom, és gent que t'ensenya molt.»

Els primers, en la curta edat, estan fastiguejats de la vida. Els segons són feliços ajudant els altres. És evident que és més gratificant donar que rebre.

MERCÈ GOMÀ
Barcelona

Un altre mur més proper

Amb quina emoció rememorem aquests dies els que en vam ser testimonis presencials, fa vint anys, l'esperada i necessària caiguda del mur de Berlín! Tot i que en segona persona, vam viure amb molta alegria l'eliminació d'un dels pitjors obstacles que l'entossudiment humà va interposar entre congèneres, conciutadans, germans. Aquest fet va tenir tanta transcendència que és just que ho celebrem.

Amb tot, és trist constatar que no tots els murs han estat enderrocats: uns, perquè ha faltat la valentia per enfrontar-nos-hi; altres, perquè ha prevalgut l'interès particular so-

La nova pobresa

Era un matrimoni feliç. Treballaven tots dos i esperaven amb il·lusió l'arribada del seu segon fill, però actualment tots dos estan sense feina, han de pagar la hipoteca del seu pis, ja han acabat el carnet d'atur i estan desesperats. Ell té una depressió molt forta que li ha agrit el caràcter, i encara que cada dia envia el seu currículum per tot arreu, no ha trobat cap més ajuda que la mica de menjar que li donen a la seva parròquia.

Com ells, n'hi ha milers, i per això he sentit la necessitat d'escriure aquestes ratlles a fi de que els que tenim la sort de tenir feina no oblidem els que viuen aquesta nova i devastadora misèria. Crec que no cal que esperem a les festes de Nadal per ajudar; posem-nos al seu lloc i obrem en conseqüència.

M. ROSA BONALS
Terrassa

bre el bé general. Sigui com sigui, no podem, amb tot, gloriar-nos que encara avui hi hagi altres esclavituds.

Penso en els 115.812 infants que van ser avortats a Espanya el 2008. Sens dubte, el mur que la societat i els seus legisladors han aixecat davant de la indefensió d'aquests infants és el més terrible construït mai: de tanta altura que aquests 115.812 innocents no la van poder salvar mai. Tot al contrari del que va passar a Berlín, a aquests infants no els vam donar l'oportunitat de creuar la «línia», vint anys més tard.

FINA MILLÁN-HITA
Barcelona

Escoles bressol

Llegeixo el següent: «Barcelona obrirà 29 escoles bressol municipals en 2 anys.» Sembla que l'Ajuntament de Barcelona començarà la construcció el proper any 2010. Estem ja tan acostumats a sentir moltes promeses que ens fan dubtar de si serà cert el que prometen. A mi que diguin senzillament que han acabat les obres i obren portes 29 escoles bressol completament acabades. Això es molt més convincent.

CARME SELGA
Terrassa

Vida creixent no nada

—Jo sóc, germans meus grans, vida creixent no nada: un òvul emmarat i fecundat per pare.

Prou vull anar a millor i llarga fer durada. M'hi empeny tremp d'embrió—ah, vida avara!

Tot jo sóc per després (rampell a més mudada!) : viu fetus, en procés vers fausta cara.

...mes, ai, no em serà així: sinó ser una estroncada font —sec, buit rajolí. Batec que es para.

Ben prompte em ve la fi. Abans de bes d'albada. Que curt, el meu camí! Que breu, l'empara!

Estimats germanets de qui em ve l'arrencada: agrair-vos-ho dec—mercè preclara.

Si em creguéssiu, però, que amb aigua no tocada va pastar el meu fang nou! ...lleu fe ho repara:

doncs vida que m'heu dat va amb ànima estrenada: si carn és l'embolcall, sóc més encara;

que al si matern de Déu per sempre tinc estada. Llavor que al món no neix, en Ell no és tara.

...l'adéu ja us dic, germans. Molt altra alba m'és dada: tan dolça als estadants que us hi espero des d'ara.

ANDREU SOLER i ROSSELL
Olot

L'obertura a la vida i al veritable desenvolupament

Recentment va tenir lloc a Roma la Cimera Mundial sobre Seguretat Alimentària, organitzada per la FAO. El discurs d'inauguració va anar a càrrec de Benet XVI. En aquest escrit faig meves algunes de les paraules del discurs.

Actualment, eliminar la fam del món s'ha convertit en un objectiu que cal aconseguir per salvaguardar la pau i l'estabilitat del planeta. Però no podem oblidar que un dels aspectes més destacats del desenvolupament actual és la importància del respecte a la vida, que de cap manera no es pot separar de les qüestions relacionades amb el desenvolupament dels pobles. Quan una societat s'encamina cap a la negació i la supressió de la vida, com malauradament observem en bona part de les legislacions dels nostres països desenvolupats, s'acaba per no trobar la motivació i l'energia necessària per esforçar-se al servei del veritable bé de l'home. És l'obertura a la vida la que està al centre del desenvolupament veritable.

ENRIC BARRULL CASALS
Girona

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Desesperació

Pare, estic desesperada. La meua filla, de divuit anys, se n'ha anat a viure amb un home, deu anys més gran que ella, que és una autèntica calamitat: divorciat, poc treballador i despreocupat totalment d'un fill que té. Jo no sé què li ha vist la meua filla; no m'escolta quan li dic que serà molt desgraciada amb un home així. I per acabar-ho d'adobar planegen casar-se i jo ja no sé què podré fer per separar-los...

Als fills, quan tenen certa edat, se'ls pot i cal aconsellar-los, intentar raonar-hi, proposar-los la via més correcta... però poca cosa més. Pren- dran inevitablement les seves decisions i, lamentablement, aprendran per ells mateixos a cops per la vida. Digui-li a la seva filla que pensi bé la decisió que prendrà i que n'assumeixi les conseqüències. Després faci-li saber que vostè i el seu marit, com a pares que són, sempre estaran al seu costat passi el que passi. Sovint, en aquests primers vols sentimentals i poc racionals, els ocells acostumen a tornar al niu sense plomes i socarrats. I sobretot, no s'hi posi pel mig, ja que en pot sortir escaldada.

Fe madura

Què pensaria vostè d'alguns feligresos d'un poble que han deixat d'anar a missa perquè «la manera de ser del nou rector» no els agrada?

Doncs crec que són uns autèntics insensats i totalment infantils en la seva fe. La veritat és que voldria saber a què es refereixen amb «la seva manera de ser». Cada sacerdot té la seva personalitat i mentre compleixi amb els deures, ningú no ha de qüestionar-ne el ministeri. Imagini's que al seu poble la gent no anés al metge perquè el nou metge somriu poc. A hores d'ara jo crec que gairebé ningú, amb un mínim de seny, va a missa per la simpatia del sacerdot que la celebra. És possible, sobretot en pobles petits, que alguns feligresos puguin tenir alguna topada seriosa amb el seu rector. El més cristià seria parlar-ne cara a cara i buscar la solució. I si cal, recórrer al bisbe. Però no se'ls eximeix mai de complir els deures cristians més elementals, entre ells, assistir a la santa missa.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121
25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

Paraula i vida

Plena de gràcia

L'àngel Gabriel, en el moment de l'anunciació, saludà Maria dient-li: «Plena de Gràcia». Déu la va escollir per ser Mare del Salvador, i per això, com ens diu el Concili Vaticà II, «fou enriquida per Déu, per endavant, amb aquells privilegis que esqueien a una funció tan alta».

L'Església ha pres consciència que Maria havia estat redimida des de la seva concepció. I fou Pius IX, l'any 1854, qui proclamà el dogma de la Immaculada. Aquest dogma confessa que «la benaurada Verge Maria, des del primer instant de la seva concepció, per una gràcia i un favor singular de Déu totpoderós, en virtut dels mèrits de Jesucrist, va ser preservada intacta de tota màcula de pecat original».

Tots els homes es troben implicats en el pecat d'Adam. Sant Pau ho afirma dient que «així com per un sol home va entrar el pecat al món, i pel pecat la mort, així la mort s'estengué a tots els homes perquè pecaren». Tanmateix, l'apòstol

oposa a la universalitat del pecat original la universalitat de la salvació pel Crist, dient que «per la justícia d'un de sol ha passat a tots els homes la gràcia que els durà a la justícia de la vida».

La doctrina del pecat original, lligada amb la de la redempció pel Crist, fa veure amb lucidesa la situació de l'home i del seu obrar en el món. El Concili Vaticà II ens diu que una «lluita àrdua contra el poder de les tenebres omple tota la història universal. [...] Inserir en aquesta pugna, l'home ha de lluitar sense parar per adherir-se al bé, i només pot obtenir la unitat en si mateix amb l'ajut de la gràcia de Déu».

Després de la caiguda, Déu no ha abandonat l'home, sinó que el crida i li anuncia d'una manera misteriosa la victòria sobre el mal i l'aixecament de la seva caiguda. El Gènesi ens parla del combat entre la serp i la Dona i de la victòria final d'un descendent d'aquesta. Molts pares i doctors de l'Església reconeixen en la dona anunciada en el

Gènesi la Mare del Crist, Maria, la *nova Eva*.

Maria, d'una manera única, ha estat la primera a beneficiar-se de la victòria sobre el pecat obtinguda pel Crist. Ella ha estat preservada de tota màcula de pecat original, i durant tota la seva vida terrenal, per una gràcia especial de Déu, mai no va pecar.

Maria des del primer instant de la seva concepció, és a dir, de la seva existència, és del Crist, participa d'aquell amor que té el seu començament en el Fill de l'etern Pare, que per mitjà de l'Encarnació s'ha convertit en el seu propi Fill.

Maria, com a primera redimida en la història de la salvació, és una *nova criatura*. La nova aliança de Déu amb la humanitat té el seu començament en una dona, en Maria, en l'anunciació de Natza-ret. Aquesta és l'absoluta novetat de l'Evangeli. Es tracta d'un signe indicatiu que en Jesucrist «no hi ha ni home ni dona», puix sant Pau escriu que «tots vosaltres sou un en el Crist Jesús».

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Immaculada i Mare d'esperança

De les futures mares diem que estan en estat de bona esperança. Impressiona constatar com cada vegada és així i aquella que està gestant un nou fill entra en un estat d'esperança joiosa, encara que no sempre privat d'algunes molèsties.

Com cada any, la solemnitat de la Immaculada Concepció s'escau ben iniciat el temps de l'Advent, temps d'esperança per la propera arribada del Fill de Déu. Contemplar Maria, plena de gràcia i deslliurada de tot pecat pot semblar que la situa molt lluny de nosaltres, que volem ser bons però notem l'estrebada del pecat, però la situació d'aquesta solemnitat en el temps litúrgic de l'Advent ens referma en el pensament de Maria com a autèntica esperança del cristià.

Per a comprendre millor el sentit de l'Advent ens cal mirar Maria, que pertanyia a la part del poble d'Israel que esperava amb tot el cor la vinguda del Salvador. Potser l'esperava de manera gloriosa, per això li devia resultar tan sorprenent

que l'arcàngel Gabriel li anunciés que Déu volia realitzar la seva vinguda a través seu. El «sí» generós i ple de fe de Maria la va convertir en estatge del Senyor, veritable temple de Déu en el món i porta per la qual el Salvador va entrar a la història.

L'Advent és, doncs, un temps d'esperança.

Com ens manca aquesta virtut especialment en aquests dies nostres! Mirar Maria —plena de gràcia per la força de Déu— ens ha de fer pensar que Déu vol, mitjançant l'Església, parlar a la humanitat i salvar l'home. I ho fa sortint al nostre encontre. Déu, que és fora del temps, ofereix a la humanitat —que sembla que ja no té temps per a Déu— un nou espai, una nova oportunitat per a posar-se de nou en camí, per a tornar a trobar el sentit de l'esperança.

Si llegim acuradament les sagrades Escripures veurem com aquells primers cristians —i Maria la primera— es distingien dels pagans per una

nova esperança. Sant Pau ho diu als d'Efes: abans de tenir fe en Jesús estaven sense esperança i sense Déu. Avui passa el mateix, ja que el nihilisme contemporani rosega l'esperança del cor de l'home, fent-li pensar que dins seu regna el no-res. En realitat si falta Déu, falla l'esperança i tot perd el seu sentit.

Pot semblar paradoxal i sorprenent, però la nostra esperança està precedida per l'esperança que Déu fomenta amb respecte a nosaltres. Déu ens estima i vol que tornem a ell, que obrim el nostre cor al seu amor, que posem la nostra mà en la seva i que no oblidem mai que som els seus fills. Deixem-nos guiar per aquella que va portar en el seu cor i en el seu si el Verb encarnat. Maria és la Verge que espera i la Mare de l'esperança que revifarà en tota l'Església l'esperit de l'Advent perquè tots els homes i dones tornin cap a Betlem, on va arribar i on novament tornarà a visitar-nos un Sol que neix de dalt.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Prímat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions (CICLE LITÚRGIC C; FERIA I) TEMPS D'ADVENT

(SALTERI: SETMANA 2)

DESEMBRE

6. DIUMENGE

II d'Advent, Morat. Lectures: Baruc 5,1-9 / Salm 125 / Filipencs 1,4-6.8-11
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Nicolau, b.; Pere Pasqual, b. i mr.; Fortià, mr.; Santes, Asel·la, vg.

7. DILLUNS

Sant Ambrós (MO), Blanc. Lectures: Isaïes 35,1-10 / Salm 84 / Lluc 5,17-26
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Eutiquià, p. i mr.; Santes, Fara, ab.

8. DIMARTS

La Concepció Immaculada de Santa Maria Verge (S), Blanc. Lectures: Gènesi 3,9-15.20 / Salm 97 / Efesis 1,3-6.11-12 / Lluc 1,26-38. (Lleida: Aniv. òbit bisbe Aureli del Pino)
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Eucari, b.; Romaric, ab.; Santes, Ester, reina.

9. DIMECRES

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 40,25-31 / Salm 102 / Mateu 11,28-30. Si es vol: *Sant Joan Dídac Cuauhtlatotzin* (MLI), *Blanc*.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Restitut, mr.; Pere Fourier, prev. i fund.; Santes,

Leocàdia (Llogaia), vg. i mr.; Valèria, vg. i mr.

10. DIJOUS

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 41,13-20 / Salm 144 / Mateu 11,11-15. Si es vol: *Santa Eulàlia de Mèrida* (MLI), *Vermell*.
Terrassa: Dedicació de la Catedral (catedral, S / diòcesi, F), *Blanc*.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Melquíades, p. i mr.; Gregori III, p.; Trobat, mr.; beat Jeroni de Sant'Angelo in Vado, prev.; Santes, Júlia, vg. i mr.

11. DIVENDRES

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 48,17-19 / Salm 1 / Mateu 11,16-19. Si es vol: *Sant Damas I* (MLI), *Blanc*.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Pau de Narbona, b.; Sabí, b.; Daniel Estilita, monjo; Santes, Ida, vg.

12. DISSABTE

Fèria, Morat. Lectures: Eclesiàstic 48 1-4.9-11 / Salm 79 / Mateu 17,10-13. Si es vol: *La Mare de Déu de Guadalupe* (MLI), *Blanc*.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Sinesi, mr.; beat Jaume de Viterbo, b.; beat Joan Marinonio, prev.; Santes, Joana-Francesca de Chantal, rel. i fund.

Lectures bíbliques

Diumenge II d'Advent

Lectura primera

Ba 5,1-9

Déu farà que es vegi pertot arreu la teva replendor

Lectura del llibre de Baruc:

Jerusalem, treu-te el vestit de dol i d'aflicció, i engalana't per sempre amb la glòria de Déu. Vesteix-te amb el mantell de la bondat de Déu, posa't al front per diadema la glòria de l'Etern. Déu farà que sota el cel es vegi pertot arreu la teva replendor i tindràs per sempre aquest nom, que Déu t'imposarà: Possessió-pacífica-del-bé i Glòria-delculte-a-Déu. Alça't, Jerusalem, guaita des del cim cap a l'orient i veuràs com, per ordre del Sant, es reuneixen els teus fills de llevant i de ponent; canten d'alegria recordant l'obra de Déu. Quan van sortir de tu, caminaven escortats d'enemics, però ara Déu te'ls retorna portats gloriosament com en un tron reial. Déu ordena que s'abaixin els turons més alts i les muntanyes perpètuas, que s'omplin les fondalades i s'anivelli la terra, perquè Israel camini segur sota la glòria de Déu. Fins els boscos i tots els arbres aromàtics faran ombra a Israel per manament de Déu. Déu conduirà Israel, ple d'alegria, a la llum de la seva glòria, amb aquella bondat i aquell amor que li són propis.

Salm responsorial

125

Quan el Senyor renovà la vida de Sió
ho creiem un somni;
la nostra boca s'omplí d'alegria,
de crits i de rialles.

R. És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre,
amb quin goig ho celebrem!

Els altres pobles es deien: «És magnífic el que el Senyor fa a favor d'ells.»
És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre,
amb quin goig ho celebrem! **R.**

Renoveu la nostra vida, Senyor,
com l'aigua renova l'estepa del Nègueb.
Els qui sembraven amb llàgrimes als ulls,
criden de goig a la sega. **R.**

Sortien a sembrar tot plorant,
emportant-se la llavor;
i tornaran cantant d'alegria,
duent a coll les seves garbes. **R.**

Lectura segona

Fl 1,4-6;8,11

Que arribeu purs i sense entrebancs al dia de Crist

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filips:

Germans, sempre que prego per vosaltres, la meua oració és plena de goig pensant en tot el que heu contribuït a la causa de l'evangelí des del primer dia fins avui. Estic segur d'una cosa: Déu que ha començat en vosaltres un bon treball, acabarà de dur-lo a terme fins al dia de Jesucrist.

Déu és testimoni de com us enyoro, a tots vosaltres, per l'amor entranyable que us té Jesucrist. I el que jo demano en la pregària és que el vostre amor s'enriqueixi més i més, fins a vessar, ple de coneixement i de finor d'esperit, perquè sapigueu apreciar els valors autèntics i arribeu purs i sense entrebancs al dia de Crist, carregats d'aquells fruits de justícia que donem per Jesucrist, a glòria i lloança de Déu.

Comentari de la Paraula

Josep-Lluís Arín i Roig

Vicari general de Tortosa

Traieu-vos l'actitud de pena! Aplaneu-li el camí al Senyor!

El profeta ens invita a treure'ns l'actitud de pena i aflicció que paralitza i destrueix perquè ens desconnecta de l'amor de Déu, font de la nostra esperança. Allò que Baruc expressa amb la imatge del «vestit», Jesús ho diu amb la imatge isaïana del «camí». El camí de l'Advent, presidit per Maria Immaculada, ens convoca no a una presència qualsevol de Déu sinó a una presència de presidència perquè no toca qüestions tangencials sinó l'essència del que som. Com a fonament hi ha Déu que vol donar-nos un «nom» nou d'identitat per a ser reconeguts: «Possessió pacífica del bé» des de la consciència agraïda de posseir un do que se'ns ha regalat, i de tenir-lo per a bé de tots en la construcció del Regne de Déu. Com podem ser «possessió pacífica del bé»? Essent testimonis de la «glòria» o presència de Déu en el nostre món mitjançant la «pietat» d'una veritable espiritualitat evangèlica com ho va fer modèlicament Maria, la Puríssima. El Senyor només vindrà a presidir i omplir les nostres vides quan «s'alcin les fondalades» de la superficialitat i la injustícia, quan «s'abaixin les muntanyes i turons» de l'egoisme materialista. Si de petits vàrem aprendre al Catecisme que Déu és al cel, a la terra i pertot arreu, l'experiència d'adults ens avisa que segons per quins camins de comportament Déu no el trobarem. Calen camins de solidaritat i de pau, de justícia i d'amor: amb quina garantia podem esperar tot això? «Déu que ha començat en nosaltres un bon treball, acabarà de dur-lo a terme.» Quanta raó té el Salm responsorial d'avui: «És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre!» Però no oblidem que a Déu li agrada la nostra col·laboració filial i paradoxalment l'ha volguda necessitar.

Glòria Monés

Al·leluia

Lc 3,4,6

*Obriu una ruta al Senyor, aplaneu-li el camí;
Tothom veurà la salvació de Déu.*

Evangelí

Lc 3,1-6

I tothom veurà la salvació de Déu

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc:

L'any quinzè del regnat de l'emperador Tiberi, mentre Ponç Pilat era procurador romà de la Judea, Herodes era tetrarca de Galilea, Felip, el seu germà ho era d'Iturea i de la regió Traconítida i Lisànies, ho era d'Abilena, durant el pontificat d'Anàs i Caifàs, Joan, fill de Zacaries, rebé la paraula de Déu al desert, i anà per tota la comarca del Jordà predicant un baptisme de conversió per obtenir el perdó dels pecats.

Complia el que hi ha escrit al llibre del profeta Isaïes: «Una veu crida en el desert: Obriu una ruta al Senyor, aplaneu-li el camí. S'alçaran les fondalades i s'abaixaran les muntanyes i els turons, la serralada es tornarà una plana, i el terreny escabros serà una vall, i tothom veurà la salvació de Déu.»

La Immaculada Verge Maria en els salms

Pere Tena

Bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

El misteri de la Concepció Immaculada de Maria és una «obra de la Trinitat». En Maria, des del mateix instant de la seva concepció, s'acompleix el disseny de Déu de fer-nos sants i immaculats en la seva presència (vegeu 2a lectura); en ella s'anticipa el que serà el fruit del misteri pasqual del seu Fill; ella és plena, per això, de la gràcia i de l'amor de l'Esperit Sant. La realitat de la «tota santa», com l'anomenen els cristians d'Orient, està al centre de la celebració del 8 de desembre, com a motiu de lloança i acció de gràcies a la Trinitat.

No s'ha de confondre aquest misteri amb el de la maternitat virginal de Maria, encara que hi estigui ordenat. Per això la lectura de l'evangeli de l'anunciació, que escoltem en aquesta solemnitat, s'ha de contemplar en la perspectiva de la primera salutació de l'àngel: «Déu te guard, plena de gràcia.» Els salms de l'ofici de lectures, comuns amb els de les altres festes de la Mare de Déu, il·luminen el misteri de la Concepció Immaculada de Maria d'una manera significativa.

La benedicció i els favors del Senyor (salm 23)

El salm 23 és el salm que canta la santedat dels fidels del Senyor, en comunió amb el rei de la glòria. A la solemnitat de Tots Sants entra com a salm responsorial. En la solemnitat de la Concepció Immaculada, l'antifona destaca el verset «Rebrà benediccions del Senyor, rebrà els favors del Déu que salva», referint-ho directament al

misteri que celebrem.

L'esquema del salm és bellíssim. Comença per una afirmació general: el Senyor és el creador del Cel i de la terra. Però ell «habita» a la seva muntanya... (per a Israel, la Jerusalem terrena; per a nosaltres, la Jerusalem del cel) Qui pot pujar, amb ell, per estar-se al seu recinte sagrat? Heus aquí la resposta: «el qui té el cor sincer i les mans sense culpa (pur en el cor i en les obres), que no confia en els déus falsos (amb una fe recta en l'únic Déu), ni jura per ganes d'enganyar (viu segons la veritat).» Això és «benedicció» del Senyor, és esplendor de la seva misericòrdia salvadora. En la recerca de Déu que caracteritza els sants hi ha una col·laboració estreta i íntima entre l'acció de l'Esperit i la voluntat de l'home. En el cas de Maria, aquesta col·laboració es manifesta en la resposta al missatge angèlic: «Sóc l'esclava del Senyor, que es faci en mi segons la teva paraula»; però la gràcia era «plena» des del principi. Els sants —Maria, la primera— formen el seguici del rei de la glòria, que entra a través de les portalades eternes. Jesús, el Senyor, va al davant, victoriós en el combat de la creu. La Concepció Immaculada anuncia ja la seva gloriosa Assumpció.

«Déu la defensa abans que apunti el dia» (salm 45)

El salm 45 és un cant de victòria: la ciutat de Jerusalem està assegurada per la presència de Déu. Ho expressa en tres moments: a) tot el que

pot fer trontollar la ciutat no espanta, perquè Déu és una defensa ferma en hores de perill; b) l'aigua recorre tota la ciutat i és el seu goig, Déu hi habita i preveu la defensa abans de qualsevol lluita; c) la força victoriosa del Senyor de l'univers és digna d'ésser admirada per tothom. Maria és l'acompliment perfecte d'aquesta Jerusalem victoriosa. Ella està ferma sobre la Paraula del Senyor, alegre per l'Esperit que condueix la seva vida, «defensada» del pecat des de l'aurora de la seva existència, digna d'ésser proclamada «benaurada per totes les generacions», «meravella» de Déu en la història!

«Ciutat de Déu»

Amb el salm 86 Israel celebrava una visió de maternitat universal de Jerusalem. És un text proper als oracles de la tercera part de la profecia d'Isaïes, en els quals Jerusalem és vista com a centre de tots els pobles, enriquida per la varietat de les nacions que hi fan estada i es converteixen en els seus ciutadans. En la solemnitat de la Concepció Immaculada de Maria aquest salm és alhora una lloança a Maria per tot el que Déu ha fet en ella —l'estima més que a ningú!— i una projecció del motiu d'aquesta meravella: la maternitat universal de la Mare de Déu. En la seva brevetat, aquest salm és intens per la seva dimensió missionera i entusiasta: «El Senyor va escrivint al registre dels pobles: Fill de Sió.» Amb goig de fills, proclamem la glòria de Maria, la Jerusalem del cel que és la nostra mare.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Santa Eulàlia de Mèrida

- ✓ **Nascuda a Mèrida cap al 292**
- ✓ **Nena cristiana que es va oposar a les persecucions**
- ✓ **Martiritzada per les autoritats romanes l'any 304**

A la península Ibèrica hi ha dues santes amb el nom d'Eulàlia que tenen una gran devoció popular: la de Barcelona i la de Mèrida. Tradicionalment sempre se les havia considerat diferents, però des de fa força temps les coincidències cronològiques i biogràfiques entre totes dues han dut molts experts a afirmar que de fet es tractaria de la mateixa màrtir. Sigui com sigui aquesta setmana parlem de santa Eulàlia de Mèrida distingint-la de la de Barcelona, la qual ja vam tractar en el seu moment.

Quan la santa de Mèrida tenia 12 anys es va publicar un decret de l'emperador Dioclecià pel qual s'ordenava la persecució de tots aquells cristians que no adoresin els déus de Roma. La nena, que pertanyia a una família cristiana, va trobar tan injusta aquesta situació que va voler anar a protestar davant de les autoritats. Abans que ho pogués fer, però, els seus pares la van treure de la ciutat i la van dur al camp. Això no obstant, ella estava tan decidida a fer-ho que finalment va aconseguir arribar a peu a Mèrida i presentar-se com a cristiana davant del governador. Aquest la va començar a fer una ofrena als déus però ella s'hi va negar i va ser martiritzada a la foguera fins a la mort. La tradició diu que en el moment de morir un colom blanc va sortir d'entre les flames i que just després una nevada sobtada en va cobrir i preservar el cos fins que els cristians la van enterrar.

Joan Amades amb una figura de paper de la vella Quaresma.

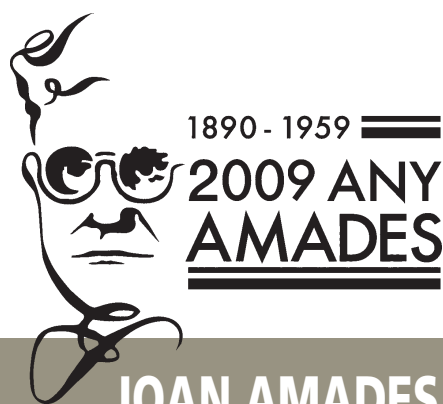
Recollint cançons l'any 1930 a Balaguer amb el músic Joan Tomàs.

Col·lecció de goigs.

Elements religiosos populars propis de Tots Sants.

JOAN AMADES VA RECOLLIR I DIVULGAR
INNOMBRABLES ASPECTES DE LA CULTURA POPULAR

Any Amades

Eduard Brufau

Aquest 2009 fa 50 anys de la mort de Joan Amades i Gelats (1890-1959), el folklorista català més destacat del segle XX. Amb motiu d'aquesta efemèride, l'associació Cultural que porta el seu nom ha organitzat l'Any Amades, amb el suport del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya. Fins al juny de l'any que ve se celebren arreu del Principat una munió d'actes culturals, lúdics i socials per commemorar la figura i la immensa obra d'aquest estudiós de la cultura popular. Totes les activitats celebrades i previstes es poden consultar a la web www.joanamades.cat, on les entitats que ho vulguin també es podran adherir a aquesta iniciativa cultural.

L'home

Joan Amades va néixer al barri del Raval de Barcelona l'any 1890, fill d'una família de pagesos de la Terra Alta emigrada a la Ciutat Comtal per treballar a les fàbriques tèxtils. A diferència d'altres grans personalitats de l'època, no ens trobem, per tant, davant d'algú pertanyent a la burgesia, sinó al món obrer. El contacte diari amb la classe popular urbana, però també amb la rural d'on procedia la família, va ser decisiu per a la seva gran tasca futura. L'ambient cristià que es respirava amb naturalitat a casa també explica el gran coneixement que tenia de la religiositat més popular de l'època.

A causa de la situació econòmica familiar, només va poder rebre l'educació fins als nou anys, edat en què va haver d'ajudar els pares a la parada de draps que regentaven als Encants. Malauradament la formació interrompuda el va obligar a ser forçosament autodidacte, però no va ser cap impediment perquè es convertís en el folklorista més reconegut de Catalunya. La manca d'uns coneixements que altres posseïen, Joan Amades la va saber suplir sense cap problema amb una capacitat extraordinària d'estudi, recerca i adaptació a les circumstàncies. N'és un bon exemple el fet que ja de jove reconvertís la parada de draps familiar en una llibreria de vell. Així, la quantitat ingent de llibres de tota mena que passaven per les seves mans li van permetre seguir en el negoci sense haver de renunciar a la lectura i a la formació personal. Tot això es va completar amb la participació a la secció excursionista de l'Ateneu Enciclopèdic Popular, que li va permetre fer sortides i conèixer diferents comarques catalanes. Totes aquestes circumstàncies, més la influència de la seva mare, gran coneixedora de llegendes, costums i cançons, expliquen la gran figura de Joan Amades.

Amb vint-i-set anys va començar a publicar els primers escrits relacionats amb els costums populars, però no va ser fins al cap d'uns deu anys que ho va fer d'una manera més sistemàtica i aprofundida. A poc a poc es va anar fent un nom com a etnògraf i va participar en nombroses publicacions periòdiques, col·loquis, conferències

es i fins i tot en programes radiofònics. Als anys trenta ja era una personalitat reconeguda arreu, i després del daltabaix de la guerra i la postguerra més immediata va tornar de ple a l'activitats de recerca i divulgació. Va estar treballant fins al dia abans de la seva mort, ocorreguda el dia de Sant Antoni de l'any 1959.

L'obra

El gran mèrit de Joan Amades va ser, d'una banda, arribar a tractar una diversitat notable de materials i temàtiques, i de l'altra fer-ne una divulgació immensa. Com a folklorista es va interessar per totes les manifestacions de la cultura popular existents: llegendes, jocs, endevinalles, oficis, festes, titelles, literatura de cordill, il·lustracions, indumentària, estampes religioses, goigs, balls, música i un llarguíssim etcètera. Pel que fa a la divulgació, al llarg dels seus 68 anys de vida va publicar més de 130 llibres i va recollir material format per milers d'elements i objectes.

De tota la seva obra hi ha alguns títols que per si sols ja s'han guanyat un lloc d'honor en l'etnografia catalana. És el cas de la *Biblioteca de Tradicions Populares*, publicada en 42 volums entre el 1933 i el 1937, del *Costumari Català* —que segueix les principals festivitats segons les estacions de l'any— publicat entre el 1950 i el 1956, i *Folklore de Catalunya* —subdividit entre *Rondallística*, *Cançoners* i *Costums i Creences*—, publicat entre el 1950 i el 1959.

Joan Amades també va participar com a col·laborador en altres projectes i iniciatives, el més destacat dels quals va ser l'*Obra del Cançoner Popular de Catalunya*, impulsada pel mecenes Rafael Patxot i per l'Orfeó Català. Aquesta empresa va aconseguir recollir des del 1921 fins a l'esclat de la guerra civil milers de cançons i danses tradicionals arreu de les terres de parla catalana a través de desenes de treballs de camp. Un dels col·laboradors va ser Amades, que va participar en diverses campanyes de recollida, acompanyat sovint del músic i compositor Joan Tomàs, que era qui transcrivía els ritmes i les melodies. Amades s'encarregava de trobar les persones informants, anotava el text de les cançons i descrivia el context social i cultural en què s'obtenien.

Tota aquesta tasca converteix Joan Amades en el màxim folklorista, coneixedor, preservador i difusor de la cultura popular catalana. La nostra memòria col·lectiva deu molt a la seva persona i tot aquell qui es vulgui endinsar en el folklore i l'etnografia de Catalunya ha de passar necessàriament per la seva obra. Avui el seu arxiu, amb desenes de milers de materials recollits tot al llarg de la seva vida, es troba custodiat pel Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana, que depèn del Departament de Cultura, i on els estudiosos el poden consultar. Per la seva banda, entitats com ara l'Associació Cultural Joan Amades i la Fundació del mateix nom s'encarreguen de difondre l'obra que ha permès salvar bona part de la cultura popular del nostre país i transmetre-la a les generacions futures.

Reportatge

Banderolas de processó.

Estampa mallorquina de santa Rita.

Estampa d'una santa màrtir.

Biblioteca-Arxiu Joan Amades CPCPTC

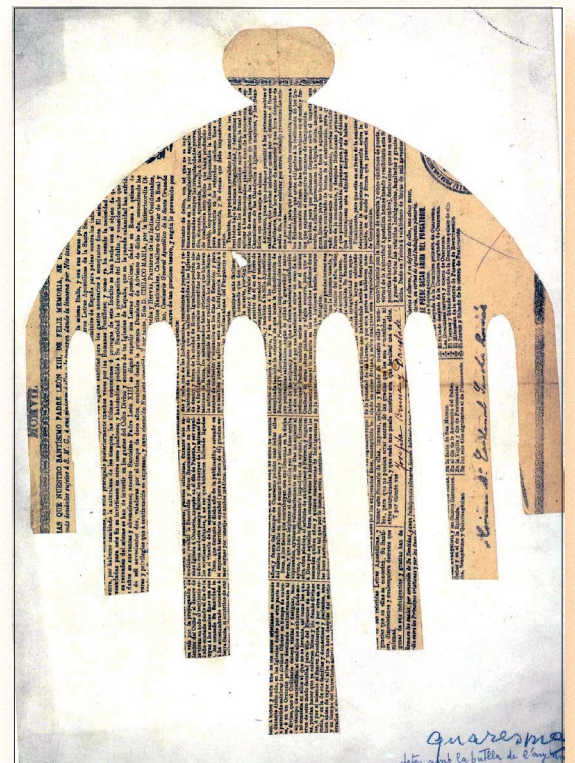

Auca de la processó de Corpus.

Estampa de sant Blai.

Biblioteca-Arxiu Joan Amades CPCPTC

Butlla papal retallada com una figureta de Quaresma.

**Vols acompanyar
els àpats d'aquestes
festes amb un
cava exclusiu?**

Encarrega el cava commemoratiu dels
30 anys de CatalunyaCristiana
i dels 15 anys de RàdioEstel
trucant al telèfon: 93 409 28 10
i dóna suport així als nostres mitjans.

**SIS AMPOLLES DE
CAVA EXCLUSIU PER
NOMÉS 36 EUROS**

Un regal únic.

30 aniversari
ràdio estel
catalunya cristiana

Barcelona

Les llars infantils laborals es manifesten per la seva supervivència

Més de la meitat del centres afectats estan vinculats a l'Església

Samuel Gutiérrez
Barcelona

«Senyor president, volem finançament! Senyor president, volem finançament! (...) Més finançament, volem, volem, volem, per al manteniment!» Aquests van ser alguns dels nombrosos crits reivindicatius que el 19 de novembre passat, a la plaça Sant Jaume de Barcelona, van proclamar amb força centenars de persones davant del Palau de la Generalitat. Convocats per la Unió Sindical Obrera de Catalunya (USOC), i amb el suport de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya, els manifestants, entre ells molts infants de 0 a 3 anys, van lliurar més de 15.500 signatures al president José Montilla demanant que no se suprimeixin les subvencions que, durant els últims trenta anys, han rebut

les llars infantils laborals catalanes de mans del Departament de Treball. La supressió, enguany, de fons públics ha provocat que molts d'aquests centres, la meitat dels quals estan vinculats a l'Església, hagin hagut de retallar plantilla i que alguns es plantegin fins i tot tancar. Alguns dels centres es troben seriosament amenaçats i hi ha gent que fa uns quants mesos que no cobra.

Les llars d'infants laborals són institucions de servei que van néixer durant la Transició en entorns socials i econòmics desfavorits per facilitar l'atenció educativa als fills de les dones treballadores. Han rebut subvencions de l'Administració des del 1975, fins que el mes de juliol passat, la Conselleria de Treball els va comunicar que suprimia els fons que havien rebut fins ara.

Aquesta decisió governamental

«Tot i la supressió de fons públics no podem pujar les quotes, perquè l'atur i la crisi collen molt les famílies que recorren a nosaltres»

posa contra les cordes uns centres emblemàtics a Catalunya que encara avui continuen oferint un servei educatiu molt valuós a famílies en situació de risc social. A barris com la Mina, a Sant Adrià del Besòs; Singuerlín, a Santa Coloma de Gramenet; o Ciutat Vella, a Barcelona... les llars infantils laborals

atenen actualment, sobretot, els fills de la immigració procedents d'altres continents, tot oferint un servei educatiu de qualitat amb quotes gairebé populars. Segons afirmen els directors de les llars afectades, «tot i la supressió de fons públics no podem pujar les quotes, perquè l'atur i la crisi collen molt les famílies que recorren a nosaltres».

Les llars d'infants que arreu de Catalunya es troben sense subvenció són vint-i-cinc, de les quals tretze estan vinculades a institucions d'Església. Algunes pertanyen a Barcelona i les seves rodalies, però també n'hi ha de Vic, Olesa de Montserrat, Sant Fruitós de Bages o El Masnou. Aquests centres tenen escolaritzats més de 2.000 criatures de 0 a 3 anys i compten en les seves plantilles amb prop de 200 professionals.

«És una incoherència deixar morir uns centres que funcionen molt bé»

Anna Ramis,
tècnica del Departament
Pedagògic de la Fundació
Escola Cristiana de Catalunya

Quina és la història de les llars infantils vinculades a parròquies o congregacions religioses?

Aquestes llars d'infants, actualment tretze arreu de Catalunya, van ser creades fa 25-30 anys per gent d'Església, congregacions o institucions religioses, que van veure que hi havia necessitat que les dones treballessin i en barris molts humils van obrir llars d'infants per tenir les seves criatures petites. Això tenia una subvenció primer del Ministeri de Treball espanyol, i més tard de la Conselleria de Treball de la Generalitat. El mes de juliol passat s'anunciava inesperadament que s'acabaven les subvencions. Això ha significat un cop molt fort per aquestes llars infantils, que no poden pujar les quotes, ja que tenen uns preus fixats molt assequibles, perquè es troben en entorns amb gent molt necessitada, especialment ara, en temps de crisi, amb l'atur i les dificultats laborals tan presents en les famílies.

Quina és la vostra reivindicació?

La nostra reivindicació és que la Conselleria

d'Educació assumeixi la subvenció que abans donava la Conselleria de Treball. No es poden tancar unes llars d'infants que atenen criatures, que estan oferint un bon servei i en uns barris on les dones treballadores necessiten més que ningú treballar. Nosaltres creiem que si aquests centres funcionen, com s'ha demostrat, val la pena mantenir-los operatius.

Què us ha portat a convocar una manifestació davant de la Generalitat?

Els primers mesos després de l'anunci de la supressió de la subvenció hem optat pel diàleg amb les autoritats competents i per la denúncia de la situació davant del Síndic de Greuges. Hem adreçat cartes a la consellera de Treball, al conseller d'Educació, al president Montilla..., però no hem rebut cap resposta positiva. Nosaltres no ens cansarem d'anar reivindicant i movent-nos per tal que aquestes llars no hagin de tancar. Algunes d'elles ja han hagut d'acomiar parcialment treballadors i tenen problemes per pagar els treballadors, perquè el que no poden fer és pujar la quota dels pares.

Quina ha estat la justificació del govern a l'hora de suprimir la subvenció?

Fa temps que el Ministeri de Treball primer, i la conselleria després, sondejaven la possibilitat de suprimir la subvenció perquè realment era una

figura estranya que un Departament de Treball tingués un servei d'atenció educativa a la petita infància. Això ho entenem, ja que es tractava d'una cosa d'una altra època, però el que no entenem és que la Conselleria d'Educació no pugui assumir aquestes subvencions.

Les expectatives de solució són positives?

Nosaltres creiem que Educació podria assumir perfectament aquestes llars infantils laborals. Les llars municipals actualment reben de la Generalitat 1.800 euros per criatura a l'any. Si donés això a les llars laborals que s'estan manifestant, més o menys vindria a ser el que rebien de la Conselleria de Treball. Només demanem això! I això seria una nimietat en el pressupost d'Ensenyament.

I la veritat és que falten places de llars d'infants...

I tant. Ens omplim la boca amb el tema de la conciliació de la vida laboral i familiar i les llars que funcionen i estan plenes de criatures les deixem morir sense donar-les una subvenció. Això no s'entén! És una incoherència!

Continuaran les reivindicacions?

Sí, hem de continuar. Fins ara hem fet accions reivindicatives, però tant les treballadores com els pares es troben en una situació molt delicada, perquè senten veritablement amenaçades les places escolars.

Barcelona

Un servei impagable per als nens i nenes del barri

L'Escola d'Educació Infantil La Pau és una de les afectades per la supressió de subvencions

Rosa María Jané Chueca
Barcelona

Quan ens acostem a l'Escola d'Educació Infantil La Pau percebem clarament els crits dels petits jugant al pati. En travessar la porta i entrar en una de les classes, molts capets es giren curiosos per veure qui és l'intrús que acaba d'aparèixer. Són nens i nenes que van dels 4 mesos als 3 anys i que no saben que és possible que d'aquí a uns mesos deixin de veure alguna educadora i que, tant de bo no sigui el cas, potser hagin de dir adéu als seus companys de jocs i al seu estimat pati gràcies a una decisió de la Conselleria de Treball de la Generalitat, que ha deixat a l'estacada 25 llars d'infants laborals. La llar d'infants de La Pau va

«D'on traiem els diners per mantenir l'escola bressol, per pagar els treballadors?»

nèixer l'any 1974, pertany a la parròquia de Sant Ambrós de Barcelona i va sorgir per oferir un servei a un barri pobre, concretament a les mares que començaven a treballar.

Durant aquests anys, l'escola bressol ha comptat amb la subvenció de la Conselleria de Treball, cosa que li ha permès tirar endavant un servei vital al barri. Ara, les coses han canviat. La Generalitat ha tancat l'aixeta de les subvencions i ningú no sap quin serà el futur de les llars d'infants laborals. Antonia Bris és administrativa de l'Escola d'Educació Infantil La Pau, i manifesta obertament el seu malestar per aquesta decisió del govern: «No esperàvem aquesta retallada. Al juliol la Conselleria de Treball ens va comunicar que no teníem subvencions i que el pressupost era zero. No ens

van donar cap explicació. Sobretot ens sembla fatal la manera com ho han fet, perquè això ens ho diuen al gener i et prepares, t'estructures el pressupost. Però, avisar-nos al juliol! Les coses no es fan així. Hauré de retallar molt per salvar la llar d'infants.»

Aquesta escola infantil obre 11 mesos l'any (només tanca a l'agost), de 8 a 18 hores, i cobra 141 euros per nen en horari normal de 9 a 13 i de 15 a 17 hores. «Som una de les llars d'infants més barates de la zona i ara que ja no tenim subvencions no sé què farem. En aquests moments no estem tocant els rebuts ni els preus i intentem subsistir. Ara com ara ho anem trampejant, però l'any vinent no sé què farem», explica Antonia. «A més, tenim pares que ja no poden pagar els rebuts per la crisi. I nosaltres no podem posar nens al carrer per la manca de pagaments, perquè els nens no han de pagar les conseqüències de la crisi. Però, d'on traiem els diners per mantenir l'escola bressol, per pagar els treballadors?»

Llars d'infants com aquesta ofereixen un servei impagable al barri, ja que els beneficiaris són aquelles persones que més ho necessiten. Així, Antonia Bris comenta que «tenim molta gent de fora que ens sol·licita plaça, tenim moltes mares separades, famílies amb problemes... som conscients de la problemàtica que viuen les famílies del barri i no volem apujar els preus».

Les famílies del barri confien en l'Escola d'Educació Infantil La Pau, «perquè ens veuen molt sensibles al tema social», assenyala Antonia Bris, «ens aboquem molt amb els nens i amb les seves famílies fins al punt que a vegades hem posat fins i tot diners de la nostra butxaca davant d'alguna necessitat. Això la gent ho valora molt i està contenta amb nosaltres, perquè som una família».

L'Escola d'Educació Infantil La Pau és un referent per al barri i per això l'administrativa del centre comenta que «busquem solucions, tot i que estem perduts. Hem fet escrits, la manifestació, cartes als diaris... però la repercussió és mínima». Això no

obstant, no es donaran per vençuts i continuaran lluitant per la subsistència de l'escola. I encara llancen un missatge molt clar: «Jo diria als polítics, a la gent, que vingués a aquesta escola, que ens visités un dia, que veiessin els pares, els nens, que parlessin amb els treballadors i poguessin veure ells mateixos les necessitats del barri, de

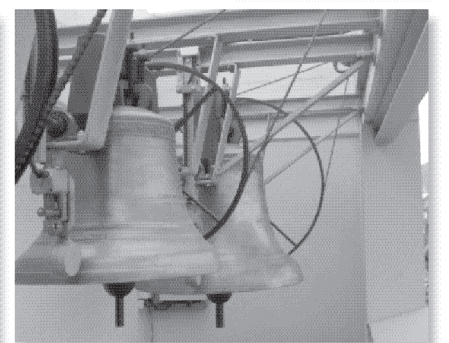
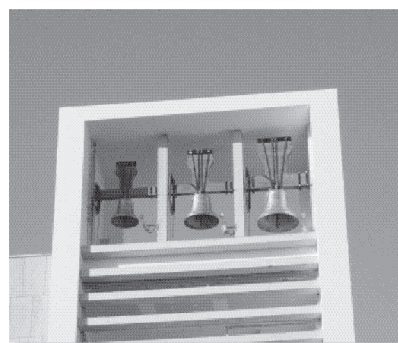
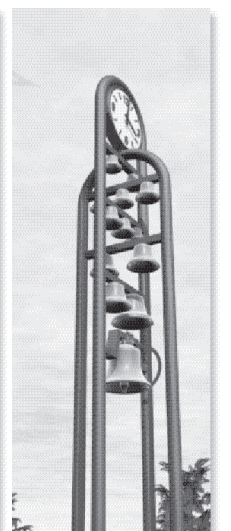
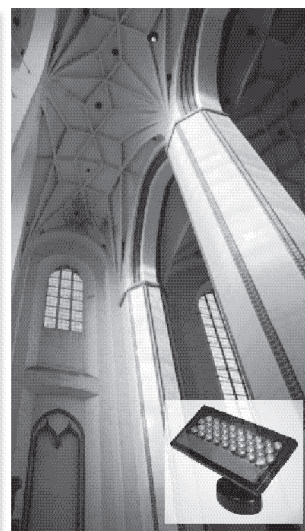
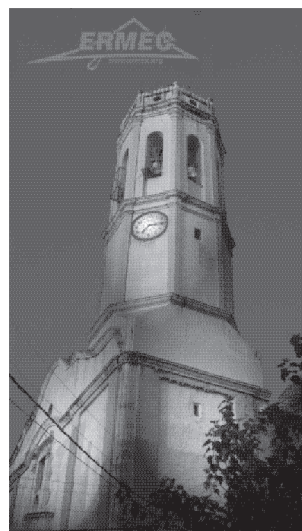
la gent...» Una invitació que seria molt oportuna que acceptessin els qui des d'un despatx han pres la decisió de posar fi a les subvencions per a les guarderies infantils laborals. A veure com expliquen, cara a cara, a algun dels menuts que corren per l'escola bressol La Pau que es vagin acomiadant del seu «col·le».

AUTOMATIZACIÓN Y RESTAURACIÓN DE CAMPANAS Y CAMPANARIOS

ILUMINACIÓN LED INTERIOR Y EXTERIOR

RELOJERÍA MONUMENTAL

ESCUULTURAS MUSICALES

ERMEC, S.L.
C/ Francesc Teixidó, 22
P. E. Granland, Badalona Sur
08918 Badalona
Barcelona (SPAIN)

Tel. (+34) 902 450 160
Fax (+34) 902 433 088
ermec@ermec.org
www.ermec.org

ERMEC, S.L. - MADRID
C/ Sagasta, 8, 1ª Planta
28004 Madrid
SPAIN

bilbao@ermec.com
portugal@ermec.com

Barcelona

Preveres madurs però amb la il·lusió dels orígens

Ignasi Torrent, Esteve Espín i Francisco Javier Prieto reben l'ordenació sacerdotal de mans del cardenal Martínez Sistach

Samuel Gutiérrez

Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

Amb una edat en la qual molts pensen ja en la jubilació, l'Ignasi Torrent, de 62 anys, emprèn una nova aventura vital que, entre altres coses, el tindrà permanentment ocupat. En aquest cas, però, no es pot parlar de feina, sinó més aviat de ministeri de servei. Un ministeri, això sí, que l'ha dut a deixar-ho tot per lliurar-se completament a Jesucrist i als germans.

Ignasi Torrent, juntament amb Esteve Espín i Francisco Javier Prieto —que tampoc no són joves en el sentit estricte de la paraula—, van rebre el 15 de novembre passat l'ordenació presbiteral. S'inicia ara per a tots ells una nova etapa a les seves vides on el treball pastoral, exercit sempre des de la caritat, esdevindrà el centre del seu ministeri. El seu lema d'ordenació expressa amb eloqüència la intensitat amb la qual han viscut aquest moment decisiu a les seves vides: «Jesús li digué: segueix-me.» Tots tres, malgrat que ja han superat la barrera psicològica dels 40 anys, viuen aquest nou repte a les seves vides, amb la il·lusió dels orígens, sentint-se joves davant de Déu i amb moltes «ganes de fer un servei a la societat, a l'Església i a Déu».

En el marc d'una catedral de Barcelona plena a vessar, el cardenal Martínez Sistach no va poder evitar transmetre a tots els assistents, durant la seva homilia, la joia d'obtenir tres nous estrets col·laboradors per a l'arxidiòcesi: «La crida que el Senyor ha fet a aquests germans nostres és una manifestació ben palesa del seu amor preferent i gratuït que ha tingut per ells i per l'Església, la seva esposa estimada.» L'arquebisbe, tot reconeixent la història d'amor particular i diversa que Déu ha

«La crida que el Senyor ha fet a aquests germans nostres és una manifestació ben palesa del seu amor preferent i gratuït»

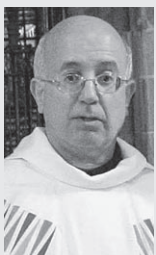
tingut amb cadascun dels nous preveres, va ressaltar alguns elements comuns a tota crida de Déu. D'una banda, la pròpia crida que fa el Senyor, i que en el llenguatge cristià s'anomena «vocació», i de l'altra, «la resposta humana, lliure i generosa, acceptant la voluntat de Déu».

El cardenal Martínez Sistach va convidar els qui havien de ser ordenats nous preveres de l'Església de Barcelona a «lliurar tota la seva vida per tal d'unir-se més i més amb Jesucrist i posar-se al servei del poble de Déu, fent present amb la seva vida santa i el seu ministeri sagrat la bondat i la misericòrdia de Déu». I va afegir: «D'ara endavant el vostre amor, la vostra caritat, tindrà una especificitat: serà pastoral. El que caracteritza el ministeri presbiteral és la caritat pastoral. Viviu-la i exerciu-la sempre com ho féu Jesús.»

Finalment, i com comença ja a ser habitual en les ordenacions presidides per l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Martínez Sistach no va voler desapropiar l'ocasió per llançar una vegada més la invitació als joves a plantejar-se la vocació sacerdotal: «El Senyor continua cridant nois a ser sacerdots. Has escoltat la seva crida? Escoltes el Senyor en la pregària diària? Si et crida a ser sacerdot, digues sí, seràs molts feliç i faràs molt de bé durant tota la teva vida.»

El ritu propi de l'ordenació va esdevenir el punt més àlgid de la cerimònia: promesa dels escollits, lletanies dels sants, imposició de les mans i pregària d'ordenació. Tot seguit, els nous preveres van ser revestits amb l'estola de forma presbiteral i la casulla. La unció de les mans i el lliurament del calze i la patena, així com el bes de la pau, van segellar el ritu d'ordenació i tot seguit, els nous preveres van concelebrar amb el cardenal i una seixantena de sacerdots la seva primera eucaristia.

«La vocació de servei m'ha acompanyat sempre»

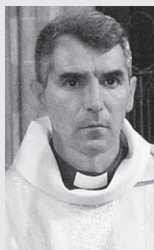
MN. IGNASI TORRENT PORTABELLA

(Barcelona, 1947)

Vicari a la parròquia de Santa Maria de Badalona

«Visc l'ordenació sacerdotal amb il·lusió, alegria i agraïment. És un canvi qualitatiu molt important en la meua vida, tot i que es produeix en una edat més aviat madura. Tinc 62 anys! He passat molts anys treballant a la Generalitat, servint el país, i cuidant dels meus pares, i ara veig que Déu em crida a servir a l'Església. Vaig rebre la fe en el si de la família, d'una manera senzilla i sempre amb esperit de servei als altres. La vocació de servei m'ha acompanyat sempre. Fins ara he treballat molt en l'administració i he fet coses per la societat i per l'Església; ara en canvi, el meu repte principal és l'anunci joïós d'un missatge de salvació. El que més m'atrau d'aquest nou ministeri és la possibilitat que m'ofereix de comunicar l'amor de Déu, d'anunciar que la humanitat està salvada, a través de Jesucrist, que va ser el Fill Estimat de Déu.»

«Més que un càrrec, rebo la dignitat d'esdevenir servent»

MN. ESTEVE ESPÍN CIFUENTES

(Barcelona, 1963)

Vicari a la parròquia de Sant Pere del Masnou

«Rebo amb molta il·lusió el do del sacerdoci, que esdevé per a mi un moment decisiu de la meua vida. Després de tants anys de discerniment i preparació, l'ordenació m'omple especialment de joia. La meua primera inquietud vocacional va ser missionera, a Colòmbia, però la vida i les necessitats de la família, em van retornar a Barcelona. Més que un càrrec, rebo la dignitat d'esdevenir servent per a l'Església i per a la humanitat. Actualment només demano a Déu ser un bon servent, a imatge de Jesús Bon Pastor. Per això, el fet que l'ordenació es produeixi en el marc de l'Any Sacerdotal és també, per a mi, tot un regal ja que em permet anar aprofundint al llarg de tot l'any en el do rebut. Sóc conscient que la meua vocació és el que s'anomena vocació tardana, però, sincerament, jo la visc com si estigués en plena joventut.»

«Sóc l'home més feliç del món!»

MN. FRANCISCO JAVIER PRIETO ORDÁS (Villacé, Lleó, 1968)

Vicari a la parròquia de la Mare de Déu de Lourdes de Barcelona

«L'ordenació sacerdotal és la culminació de molts anys d'esforços, de preparació, una cosa que he desitjat des de molt petit. La vocació ha estat sempre molt present a la meua vida. Als cinc anys ja vaig manifestar el meu desig de ser capellà i als 11 anys vaig entrar en un col·legi vocacional. Després, als 16, vaig fer el meu primer compromís en privat i als 34, després d'estudiar i dedicar uns quants anys al món laboral, vaig entrar al Seminari amb totes les ganes, convençut que aquest era el meu camí. Per tot plegat, el sacerdoci representa per a mi una alegria i una pau immenses. Sóc l'home més feliç del món! És una cosa tan gran que estic absolutament exhaust, sense forces... Com a prevere, sento la crida a esdevenir una presència de Déu enmig del món, acompanyar la gent i atreure'ls cap al Pare.»

Tarragona

«És dolorós haver de dir "no" a qui et demana ajuda»

Teresa Beà, directora de la Casa d'Acollida Sant Auguri de Tarragona

Joan Boronat

El dia 22 de novembre va ser el Dia dels Sense Sostre, motiu pel qual la Casa del Transeünt de Tarragona, batejada amb el nom de Sant Auguri, va celebrar, durant la tarda, una jornada de portes obertes, per mostrar a la ciutadania les necessitats i la tasca solidària que es fa de cara als més febles. La manca de recursos econòmics ha obligat a retallar també despeses, de manera que s'han reduït alguns dels serveis dels que eren fins ara habituals. Des del 13 d'octubre la germana Teresa Beà, religiosa de les Carmelites de la Caritat, és la directora de la casa d'acollida i explica, en aquesta entrevista, les dificultats per les quals travessa la institució, que depèn de Càritas, alhora que manifesta la necessitat de comptar amb més ajuts que els permeti recuperar les prestacions, ara retallades.

Quines són les atencions que s'han hagut de restringir de cara a la gent que viu al carrer?

La Casa de Transeünts ara està tancada des de les vuit del matí fins a les cinc de la tarda, que és quan hi ha l'acollida i, a les vuit del vespre, donem el sopar, només a les 24 persones que tenen llit i a les que ens envien de la Pensió del Carme, l'estada de les quals la subvenciona la fundació Bonanit. L'any passat, amb més recursos, els podíem donar esmorzar, dinar i evidentment el sopar. És una llàstima que la crisi l'hagin de pagar els més febles, que són persones com nosaltres, amb deures i uns drets que no poden exercir.

Quin és el perfil dels residents?

Podríem dir que al perfil dels sense sostre habitual ara s'ha d'afegir el de persones que mai no havien acudit a aquest alberg. Cares noves de gent que ha exhaurit el període d'atur, com ara manobres o cambrers, per citar-ne alguns, sovint amb les famílies desestructurades i el problema afegit de la droga o l'alcohol. Majoritàriament són

homes d'edat compresa entre els 25 i 50 anys i només un 15% són dones, per a les quals tenim quatre llits.

Tenen ajut econòmic de les administracions?

L'Ajuntament de Tarragona col·labora, en una tercera part, a cobrir el cost de l'estada, corresponent a 8 llits, mentre que la resta ho aporta Càritas. És fàcil adonar-se, doncs, que es fa necessària la col·laboració de la societat per poder restablir un servei, com per exemple el programa de llarga estada, que tenia per objectiu la reinserció laboral i social de qui s'hi acollia. Pensem, a més, que aquestes persones, germans nostres, a banda de les necessitats en els àmbits econòmic i laboral, ho estan també d'afecte i família, unes mancances que aquí intentàvem d'alguna manera suplir, amb l'anterior horari d'acollida, les 24 hores. A causa d'aquesta falta de recursos, ens hem vist obligats a prescindir d'un monitor, que era qui tenia cura de la franja horària que s'ha suprimit.

Amb tot, crec que la casa ha estat objecte d'obres de millora, oi?

La Casa Sant Auguri va estar tancada durant els mesos d'agost i setembre, per millorar l'accessibilitat, amb la instal·lació d'un ascensor costejat per la Generalitat de Catalunya. D'altra banda, els 30.000 euros obtinguts dins del programa social que va posar en marxa l'Any Jubilar de Sant Fructuós, els hem invertit en petites reformes que han permès ampliar el menjador per donar cabuda a les persones gestionades per Bonanit, amb renovació del servei de rentadora i assecadora. Recentment també s'ha procedit a la millora de la porta d'entrada, eliminant les reixes. Tot plegat queda lluny d'aquell projecte que preveia l'ampliació i rehabilitació de la casa.

Hi ha hagut sensibilització ciutadana a la jornada de portes obertes?

Penso que sí. Durant un parell d'hores vam rebre un centenar de persones, entre elles alguns estudiants que coneixien la casa perquè hi havien fet algun treball de recerca. Va servir per mostrar el rostre més cru de la pobresa i poder fer-se una idea del que és i què s'hi fa en aquesta casa del nucli

antic de Tarragona, per a molts encara desconeguda; conèixer la vida dels que hi viuen. En definitiva per sensibilitzar la societat que, en aquest problema, tots hi estem implicats. Les necessitats cada cop són més grans i els donatius han minvat. Pensem que encara no ha arribat el fred de l'hivern i ja no tenim places per poder acollir més gent. És força dolorós haver de dir «no» a qui et demana ajuda.

Què la va fer decidir a acceptar la direcció de la Casa de Transeünts?

A la vida activa he treballat sempre en el camp de la docència, com a professora de llengua catalana a l'escola pública. A la meua jubilació, en descobrir aquesta institució, ara fa tres anys, em vaig oferir de voluntària per encarregar-me de l'acollida dels transeünts. L'octubre passat, amb motiu de la reobertura de les instal·lacions, l'anterior direcció em va proposar d'agafar el relleu. Ho vaig estar pensant una setmana i després vaig acceptar el repte per continuar el voluntariat des d'aquesta nova responsabilitat. Va influir que aquesta feina m'omple molt a nivell personal i també per sentir-me esperonada per la sensibilitat dels que hi treballen, exemple de caritat cristiana.

Residència Nostra Senyora de Fàtima al Tibidabo

- ✓ Instal·lacions amb espais enjardinats i de bosc molt amplis.
- ✓ Habitacions individuals amb bany i instal·lació per a TV i telèfon.
- ✓ Ampli menjador amb vistes panoràmiques.
- ✓ Capella, gimnàs, etc.

Equip humà de professionals: metge, assistent tècnic sanitari, assistent social, gabinet psicològic, podòleg, fisioterapeuta, terapeuta ocupacional i animació, perruqueria, personal assistencial i auxiliar.

Últims avenços informàtics, en el control postural i la localització de persones.

Disposem d'un nombre de places concertades amb la Generalitat de Catalunya.

La qualitat de vida de les persones grans és la nostra prioritat

FUNDACIÓ B. NOSTRA SENYORA DE FÀTIMA
Carretera de Vallvidrera al Tibidabo, 102-104
08035 Barcelona
Tel. 934 343 630 - 609 101 344
Fax 934 343 650
e-mail: fundfatima@terra.es
web: www.fundacionntrasra fatima.org

Professió solemne de fra Josep Antoni Peramos a Poblet

J.B. / Poblet

Durant la celebració de la missa conventual de les deu del matí, del diumenge 22 de novembre, solemnitat de Nostre Senyor Jesucrist Rei, fra Josep Antoni Peramos Díaz va fer la seva professió solemne com a monjo cistercenc de Poblet, litúrgia presidida per l'abat, P. Josep Alegre Vilas.

Després d'un temps llarg de discerniment a l'escola del servei del Senyor que és el monestir pobletà, fra Josep Antoni va confirmar la seva opció per Jesucrist, comproment-se a seguir-lo segons el guiatge de la Regla de Sant Benet, en el si de la comunitat cistercenca. En un ritu sobri i alhora solemne, el monjo va estar acompanyat dels seus familiars i amics, i no cal dir-ho,

de la seva comunitat monàstica que l'acollí definitivament a compartir els béns materials i espirituals del monestir, després de la pregària epiclètica de consagració pronunciada per l'abat damunt el nou profès.

Fra Josep Antoni va néixer a Salobreña (Granada) el 19 de febrer del 1977. Va cursar estudis d'orgue als conservatoris de Sevilla, Tarragona i Barcelona, successivament, i va obtenir el títol de mestre en grau superior d'orgue. El 24 de juny del 2003 va vestir l'hàbit cistercenc al monestir de Poblet, on, a banda de tocar l'orgue, exerceix també l'ofici de cantor. D'altra banda, recentment va tenir lloc a Poblet la vestició com a novici del postulant David Renart i Monton, fill de Sueca (València), amb estudis d'economia.

Tarragona

Església a Catalunya

El Camp de Tarragona amb Kampanga

L'arquebisbat i la Cambra de Comerç donen suport a la missió de Mn. Josep Cabayol

Joan Boronat
Tarragona

L'arquebisbat de Tarragona i la Cambra de Comerç de la ciutat han posat en marxa conjuntament la campanya *El Camp de Tarragona amb Kampanga*, per donar suport al projecte missioner que porta a terme el sacerdot de la Riera de Gaià, Mn. Josep Cabayol Magriñà, a la parròquia de Kampanga, a la diòcesi rwandesa de Ruhengeri.

La presentació oficial d'aquesta campanya es va fer a la sala d'actes de la Cambra de Comerç de Tarragona i va voler ser alhora un acte de reconeixement envers Mn. Josep Cabayol, que enguany celebra els 50 anys de la seva ordenació presbiteral, 32 dels quals els ha dedicat a missionar en terres africanes, on ha desenvolupat una tasca evangelitzadora, social i formativa reconeguda per tothom.

Durant tots aquests anys, el missioner rierenc ha anat rebent col·laboracions i ajuts de l'arxidiòcesi i d'altra gent de moltes parròquies on

L'arquebisbe va lliurar a Mn. Cabayol les actes del martiri de sant Fructuós traduïdes al rwandès, en presència del president de la Cambra de Comerç.

ell havia estat de rector anys enrere. Ara, però, el projecte missioner que es proposa fer realitat consisteix en la construcció del Centre de formació i assistència social de Kampanga, del qual es beneficiaran 45.000 persones repartides en seixanta-quatre poblats. És per

tot això que l'arquebisbat de Tarragona va incloure aquest projecte, que té un pressupost de 400.000 euros, dins de les accions socials de l'Any Jubilar de sant Fructuós, el qual compta amb la implicació de la Cambra de Comerç, en resposta a la seva política d'emprendre

accions humanitàries i solidàries.

La casa parroquial de Kampanga serà un equipament per poder acollir transeünts i fer cursos d'aprenentatge i alfabetització. Disposarà de magatzems destinats a Càritas parroquial, una biblioteca i un mur de protecció exterior. Gràcies a aquest centre, persones de totes les edats d'aquestes parròquies de Rwanda podran rebre assistència i es podran atendre les necessitats dels infants d'aquelles famílies que visquin en extrema pobresa. Per tal de dur a terme aquesta obra, la parròquia ja compta amb els terrenys i un equip humà format per prop de vuitanta voluntaris que s'encarregarà de les tasques de construcció i manteniment de l'edifici.

Les persones que es vulguin sumar a la campanya poden fer aportacions al número de compte 2100 0272 33 0101202988 de "la Caixa". Aquest projecte jubilar vol ser un instrument de Déu per arribar a aquells que no tenen recursos i deixar una empremta de l'arxidiòcesi de Tarragona a Rwanda.

Joan Boronat

Missa en sufragi per l'arquebisbe Joan Martí Alanis

J.B. / Tarragona

A la catedral de Tarragona va tenir lloc el matí del dissabte dia 31 d'octubre una missa en sufragi per l'ànima de l'arquebisbe Joan Martí Alanis, bisbe emèrit d'Urgell, traspassat l'11 d'octubre a Barcelona.

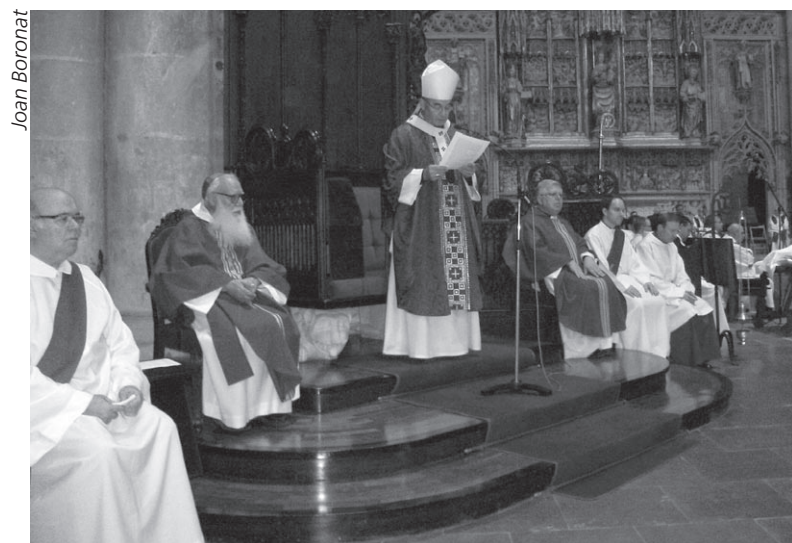
L'eucaristia va ser presidida per l'arquebisbe metropolità de Tarragona i primat, Mons. Jaume Pujol, i concelebrada pel bisbe emèrit de Requena (Perú) Mons. Víctor de

sentida homilia en què va fer un repàs de la vida del Joan Martí, pastor i estadista. En va destacar la faceta de mestre a l'escola «i mestre en la vida, amb aquella autoritat que li era innata: en l'estar i en el parlar; en l'opinar», sense oblidar la seva formació permanent, per exercir com a bisbe i com a copríncep, «d'home d'Església i home de govern, de pare per als diocesans, especialment per als preveres d'Urgell, i de legislador per al país dels Pirineus».

Més endavant, l'arquebisbe Jaume es va referir al mestratge del bisbe Joan quan aquest anava al fons de la qüestió: «Per això la seva manera d'expressar-se religiosament era austera, quasi bé despullada, perquè en vivia el nucli central.» Així mateix, el prelat va recordar com el difunt havia estat col·laborant en parròquies fins al moment en què va haver d'ingressar per la malaltia: «Va

morir, acompanyat del seu successor, el bisbe Vives, recitant els salms i assaborint el moment espiritual del traspass, en unió amb el Papa de Roma, que proclamava la santedat de cinc beats.»

Home de globalitat i d'universalitat, l'arquebisbe Joan Martí va exercir un gran servei a la Conferència Episcopal Espanyola i a la Tarraconense, des de les seves responsabilitats. L'arquebisbe Jaume Pujol no va dubtar a afirmar que Mons. Joan Martí Alanis «en aquest Any Sacerdotal, pot ser un bon exemple del que hom espera d'un sacerdot».

Joan Boronat

la Peña i mig centenar de preveres més. Tal com va significar Mons. Jaume Pujol, pregar per l'arquebisbe Joan Martí és complir un deure de justícia «que surt també d'uns cors agraïts envers un germà nostre que es feia estimar i que estimava molt la seva arxidiòcesi d'origen». De sacerdot, Joan Martí va treballar molts anys, a través de diferents responsabilitats a l'arxidiòcesi de Tarragona, abans de ser nomenat bisbe d'Urgell i on va tornar a treballar després de la seva jubilació.

Mons. Jaume Pujol va pronunciar una

Càritas diocesana estrena web per acostar-se als joves

J.B. / Tarragona

Càritas diocesana de Tarragona va presentar el dia 21 d'octubre la seva pàgina web per tal de donar a conèixer la seva labor a un àmbit més gran de població i, sobretot, arribar a un sector social com el del jovent. És també «un finestral obert a tothom perquè es conegui millor la tasca que s'està fent des de Càritas i una via de col·laboració amb la institució», va assenyalar el director de Càritas diocesana, Mn. Santi Soro.

Càritas diocesana periòdicament presenta la seva memòria anual, però en tractar-se d'un format imprès, sempre hi ha una limitació quantitativa i no es poden enviar memòries a tothom. D'aquesta manera, la pàgina web constitueix un instrument de difusió d'aquesta memòria i de la informació al voltant de les activitats que es fan.

El portal (<http://caritas.arquebisbattarragona.cat>) es divideix en dues seccions. A la primera s'hi troba informació, notícies, agenda i els contactes amb Càritas, a més d'una galeria de fotografies que introdueix les imatges dels diferents esdeveniments. A la segona s'hi inclou tota l'acció social de Càritas, com la mateixa memòria, la informació sobre les campanyes institucionals específiques, com ara les de Nadal i Corpus, les del dia Sense Sostre i de Migracions. També s'informa de les campanyes d'Emergències que cada any es produeixen i, des de la pàgina web, es pot fer un donatiu *on line* per a totes aquestes causes.

Així mateix es fa incidència en la feina que fan els voluntaris i, en aquest aspecte, a través de la pàgina web es pretén «acostar-se a tots aquells que sentin la necessitat de prestar la seva ajuda als més desfavorits de la societat», comentà Mn. Santi Soro. Va subratllar que «és important que els joves donin noves energies a la societat i trenquin les barreres socials que fan que molta gent hagi quedat exclosa i marginada».

Seguint les orientacions de Càritas espanyola, que proposa un nou model d'acció social, Santi Soro va informar que es durà a terme un treball integral i integrador de les persones més desfavorides i d'aquelles que les circumstàncies de crisi actual les ha portat a una situació de necessitat. Per això, dos treballadors socials tindran dedicació sobre el territori, «allà on faci falta, a prop de la gent», i es repartiran per les tres vicaries episcopals amb què es divideix l'arxidiòcesi.

En un altre ordre de coses, el director de Càritas va comunicar que s'ha remodelat el servei que presta la Casa Sant Auguri dels transeünts, en el sentit que es prescindeix de l'atenció de 24 hores, de manera que l'acolliment es limita al sopar, dormir i esmorzar. Aquesta mesura es deu «a la necessitat de reduir costos i destinar recursos al suport de les Càritas», va indicar Mn. Santi Soro, donada l'actual conjuntura.

Girona

Celebració de la festa patronal del Seminari

El bisbe Francesc va assenyalar l'esperançada presència de nous seminaristes

Víctor Gay
Girona

El Seminari diocesà de Girona està sota l'advocació de sant Martí de Tours. En aquest curs s'ha recuperat la celebració del patró i per iniciativa del bisbe Francesc Pardo s'han aplegat a l'entorn de l'altar els set seminaristes i el diaca que actualment integren l'alumnat.

Els alumnes del curs introductori el cursen a Girona, per passar després al Seminari Interdiocesà, on també completa la seva formació el diaca que ja exerceix la seva missió pastoral a la parròquia de Sant Josep de Girona i que s'ha previst que sigui ordenat prevere en el decurs de l'any vinent.

El bisbe Francesc va assenyalar l'esperançada presència de nous seminaristes que permeten albirar un futur de servei als fidels de la diòcesi, en aquesta jornada que va voler compartir amb els joves que com els va dir han fet un pas important en les seves vides.

En aquest servei a la comunitat cristiana també és notícia a la diòcesi la ja molt propera ordenació dels primers diaques permanents que, en aquestes setmanes, culminen el seu procés formatiu. Tot sembla assenyalar que abans de la propera Quaresma rebran l'orde que els permetrà administrar el baptisme, presidir les celebracions matrimonials i exequials i les de la Paraula en absència dels preveres i també repartir la comunió, entre altres serveis a la comunitat. Els sis aspirants són de Girona, Sant Feliu de Guíxols, Arbúcies, Canet de Mar, Torroella de Montgrí i Palol d'Onyar. Només un és solter.

En una primera ordenació podrien ser quatre els diaques permanents, mentre que dos més haurien de completar la seva formació.

D'esquerra a dreta, el vicari general, Mn. Lluís Suñer, dos dels seminaristes, el diaca, dos seminaristes, el bisbe Francesc, el rector del Seminari, Mn. Jordi Font, i els altres tres seminaristes.

En aquest Advent intensificaran la pregària i l'estudi per tal d'estar disposats a fer també el corresponent pas que permetrà a la diòcesi de Girona incorporar els seus primers diaques permanents que, sens dubte, ajudaran a l'atenció pastoral que actualment veu amb evident preocupació l'envelliment de molts dels seus pastors.

Gustavo A. T. Mendoza

Conferència de Mn. Miquel Tresserras sobre «La credibilitat de la premsa confessional»

V.G. / Olot

La segona conferència del cicle *El Senyal – 100*, que organitza la revista diocesana en haver assolit precisament el número centenari i que va obrir el director de *Catalunya Cristiana*, va ser a Olot, en una iniciativa conjunta amb la revista parroquial *Alimara*, que porta més d'un quart de segle de servei. Mn. Miquel Tresserras, degà de la Facultat de Comunicació Blanquerna de la Universitat Ramon Llull de Barcelona, va tractar el tema *La credibilitat de la premsa confessional*.

Després de fer una breu trajectò-

ria històrica del procés democràtic i la integració dels mitjans de comunicació confessionals i concretament catòlics en aquest marc, Mn. Tresserras va assenyalar el paper d'aquest tipus de mitjans, ja que «cal explicar el que passa, més enllà de l'estricta informació». La societat, va afegir, espera d'aquests mitjans, com de tots, primer que els diguin la veritat, que el contingut sigui creïble i que estigui a càrrec de professionals. Va concretar que la premsa confessional catòlica ha d'estar prou ben feta per tal que «no caigui dels dits dels no creients».

Finalment es va referir al futur d'aquests mitjans confessionals que,

en la seva opinió, en la mesura que estiguin ben fets en disseny i continguts, ajudaran que als catòlics ens coneguim també per aquest tipus de premsa. I sobre la realitat actual de la premsa confessional catòlica, va afirmar que «a pesar de tot, anem bé», en el sentit que es dona testimoni, s'està present i en molts casos amb trajectòries llargues i fecundes. Les properes conferències del cicle seran a càrrec de Mons. Sebastià Taltavull, bisbe auxiliar de Barcelona, i la de cloenda la pronunciarà el P. Josep Massot, director de *Serra d'Or* i de les Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Urgell

El Papa prega per les víctimes de l'esfondrament d'Andorra

Patricia Navas / Andorra la Vella

Benet XVI ha pregat pels cinc treballadors que van morir el 7 de novembre en esfondrar-se un pont d'accés al túnel en construcció anomenat dels Dos Valires, a la zona andorrana de la Massana, així com pels seus familiars i els ferits en l'accident. Així ho manifesta un missatge de condol que el Sant Pare va fer arribar al bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, Joan Enric Vives.

Des de Roma, el Pontífex va enviar unes paraules d'esperança al poble andorrà i a tots els afectats, així com la seva benedicció a tots els familiars de les persones traspassades i als sis ferits que van haver de ser hospitalitzats, a Andorra i a Barcelona. Emotius funerals s'han celebrat a la Massana i a Andorra la Vella, aquest darrer el 18 de novembre, amb l'assistència d'un mil persones.

«Quan un treballador mor o es fereix al lloc de feina, tot el món laboral, tot el món,

pateix i se'n ressent», va dir Mons. Vives en l'homilia. I va afegir: «Dins la família catòlica que ens uneix en una mateixa fe, creiem que cada persona és un fill de Déu únic, amb una dignitat inalienable, i amb una promesa de vida immortal; per això preguem per ells, és el millor que podem fer.»

Uns dies abans, el 8 de novembre, el bisbe va visitar els cinc ferits ingressats a l'Hospital Nostra Senyora de Meritxell d'Andorra i els va transmetre el seu suport en aquells moments de gran sofriment. En aquesta visita, estava acompanyat, entre d'altres, pel cap de govern del petit Estat, Jaume Bartumeu, i l'ambaixador de Portugal, Màrio Damas Nunes. La nombrosa comunitat portuguesa que viu i treballa a Andorra va patir especialment aquest accident: les cinc víctimes mortals i els sis ferits eren d'origen portuguès. La resta estaven subcontractats a Portugal. Aquests dies, les comunitats de totes les parròquies d'Andorra han pregat per les víctimes i els ferits d'aquest tràgic accident.

La Doctrina Social de l'Església i l'economia

El treball i el salari

El tema central de Lleó XIII —quant a la *Rerum novarum*, que aborda la qüestió social— és el del sentit del treball i del seu derivat, el salari. Fou seguit en aquesta preocupació per altres Sants Pares, entre ells Pius XI, a la *Quadragesimo anno* (1931). Així doncs, el tema del treball és una preocupació primària i és en l'origen mateix de la Doctrina Social de l'Església (DSE). Aquesta ha formulat tres exigències fonamentals, sempre basades en la dignitat del treball com a expressió de la dignitat de la persona humana. Són les següents:

1. L'exigència d'un «salari just», del qual diu que no pot ser, sense més, el que determini el mercat (*Rerum novarum*), sinó que ha de cobrir les necessitats de la família del treballador (*Quadragesimo anno*). Diu també que ha de tenir en compte les condicions econòmiques de l'empresa i del conjunt de la societat nacional.
2. La segona exigència és la de crear unes condicions físiques de treball que no posin en perill la vida o la salut del treballador: salubritat, seguretat, horaris, descans...
3. En èpoques més recents es demana cada vegada més la participació del treballador en l'empresa, ja que aquest no pot quedar reduït a un pur instrument productiu.

Aplicació dels principis

Ara és oportú introduir una reflexió; una cosa són els principis que emanen de la DSE, entesos com a horitzons desitjables i fites a assolir, i una altra seria com es pot concretar o arribar a aplicar aquests principis. Els principis, genèrics per naturalesa, són permanents, encara que modulables, en el temps. En canvi, poden evolucionar les maneres sobre com aplicar-los. Vegem-ne un exemple. Era raonable, en aquells temps, dir

que del seu treball, l'obrer, l'assalariat, n'havia de poder treure per viure ell i la seva família. Això, avui, no vol dir que la totalitat hagi de sortir del salari que abona l'empresari. Així podia pensar-se en temps de la *Rerum novarum* o de la *Quadragesimo anno*, ja que llavors no existien sistemes de protecció social i de la família. Però aviat es veié que l'empresari havia de retribuir salarialment de forma igual aquells que feien una mateixa feina.

En efecte, retribuir amb un salari superior un treballador amb família nombrosa a càrrec, però que tenia la mateixa categoria i feia la mateixa feina que un altre amb una família més reduïda o sense, entrava en col·lisió amb dos elements. Primer, el concepte de «justícia commutativa», derivada del principi laboral «a igual feina, igual salari», aplicat almenys dins d'una mateixa empresa; segon, podria estar en contraposició amb les exigències de la necessària «competitivitat» enfront d'altres empreses competidores,

si l'empresari que tingués una plantilla amb força càrregues familiars hagués de retribuir-la per sobre del que ho hauria de fer un altre empresari que tingués la mateixa plantilla, però sense càrrega. Això el situaria en «inferioritat de condicions» i fins i tot posaria en perill la seva supervivència.

Per intentar solucionar-ho, es van crear fórmules que permetessin complir els dos objectius: la igualtat de salaris i facilitar prou ingressos al treballador amb familiars al seu càrrec. Un exemple seria el mecanisme que es va implantar a Espanya durant el franquisme. A cada empresa es creava un Fons Plus Familiar amb una aportació de l'empresa d'un percentatge sobre la nòmina, del 15 al 30%. Aquest percentatge variable era determinat

«El tema del treball és una preocupació primària i és en l'origen mateix de la Doctrina Social de l'Església»

nistrament a preus «polítics» (més barats o gratuïts), de prestacions de suport a les càrregues que suposa tenir una família. L'escola gratuïta o concertada, els transports públics barats, la sanitat pública gratuïta, les escoles bressol,

les residències de gent gran, l'assistència social a domicili... són exemples d'aquestes ajudes a la família que avui proveeix o hauria de proveir la societat i que no van a càrrec de l'empresari.

Universalitat de les prestacions

Cal afegir que avui algunes d'aquestes prestacions ja no són finançades per la Seguretat Social (o sigui per cotitzacions d'empresaris i treballadors), sinó amb càrrec als pressupostos generals (de l'Estat o de les comunitats autònomes), és a dir, amb els impostos de tots els ciutadans. Això és conseqüència del fet que algunes d'aquestes prestacions (escola, sanitat) s'hagin «universalitzat», que vol dir que cobreixen tots els ciutadans, sigui quina sigui la seva condició (treballadors, empresaris autònoms, aturats, immigrants, pensionistes, etc.).

Hem vist, per tant, que les ajudes addicionals per al manteniment de la família no vénen del salari, sinó dels sistemes de protecció dels anomenats Estats socials o Estats del benestar.

Per acabar, una asseveració: en totes aquestes conquestes socials, assolides mercès a l'evolució positiva de les societats occidentals, a les demandes i pressions dels sindicats, etc., la DSE hi ha tingut una influència essencialíssima, quan ha proclamat i ha reiterat aquells principis que, com a tals, mantenen sempre la seva vigència.

Ignasi Farreres

President del Centre d'Estudis Econòmics i Socials (CEES)

La bona notícia

Zenit, una agència catòlica de notícies

Francesc Gamissans

Zenit és una agència d'informació internacional, sense ànim de lucre, integrada per un equip de cinquanta professionals i voluntaris. Cobreix una valuosa informació per a tots els interessats en fets relatius a l'Església d'arreu del món. Zenit té la seva seu a Roma. L'origen de la paraula *Zenit* és bíblic. Per als primers cristians, el sol era per antonomàsia un signe de Crist. A Ell es referien com el «Sol de justícia». Avui, els creients intenten veure el món amb els ulls de Crist des de la màxima alçada del sol, que és el zenit.

La cobertura d'aquesta agència s'orienta, en primer lloc, a les activitats del Papa: els seus viatges apostòlics, documents, trobades amb caps de govern i personalitats de rellevància en l'àmbit social, cultural, polític i religiós, etc. Així mateix, Zenit informa de les activitats de la Santa Seu: congregacions romanes i instituts pontificis, universitats catòliques, conferències episcopals, ordes religiosos, etc. Fa una anàlisi objectiva sobre congressos, simposis i debats internacionals des d'una òptica cristiana. L'agència és transmissora, així

mateix, d'esdeveniments mundials que afecten directament —o d'alguna manera— la vida dels catòlics dels cinc continents.

L'Església catòlica té molta influència en la formació de l'opinió pública mundial i un paper actiu en la configuració de les tendències geopolítiques globals. Independentment de si un està o no d'acord amb la posició de l'agència catòlica en afers de caràcter ètic, social o polític, la veu del Vaticà no pot ser ignorada en cap cas, ni en cap tipus de concentració humana mundial on es respecta l'objectivitat i la pluralitat. Les notícies de Zenit es reproduïxen actualment en més de 20.000 mitjans de comunicació social, la tipologia dels quals és molt variada: grans i petits, canals de televisió i de ràdio, diaris i revistes, portals i pàgines web, butlletins diocesans i parroquials, etc. Actualment reben els serveis informatius, directament de Zenit per mitjà del seu correu electrònic, prop de 500.000 subscriptors. Per al seus missatges, fa servir set llengües: castellà, francès, anglès, alemany, italià, portuguès i, darrerament, l'àrab.

La Bíblia, disponible al nostre mòbil

La biblioteca de Montserrat ofereix de franc la possibilitat de descarregar la versió electrònica de la Bíblia de Montserrat als dispositius mòbils

Redacció
Montserrat

La biblioteca de Montserrat ofereix gratuïtament la possibilitat de baixar-se una versió electrònica de la Bíblia de Montserrat per a dispositius mòbils. La descàrrega d'aquest document es pot realitzar a través de la pàgina web de la biblioteca del monestir (www.bibliotecademontserrat.net).

Abans de procedir a l'esmentada descàrrega, cal tenir instal·lat el software ISILO, que s'ofereix també de franc des de la mateixa web. La descàrrega de l'ISILO es pot fer per qualsevol d'aquests models de PDA: Windows Mobile, Iphone, Palm OS, Symbian o Android. Un cop instal·lat, el darrer pas és descarregar el fitxer de la Bíblia i posar-lo en el mòbil.

Es converteix així en el primer document —i segurament l'únic, perquè la resta són de consulta molt ocasional— del fons de la biblioteca de Montserrat que s'adapta per poder ser llegit en dispositius mòbils.

«La descàrrega del document es pot realitzar a través de la pàgina web de la biblioteca del monestir»

La Bíblia de Montserrat en un volum, publicada el 1970, és el resultat de la traducció realitzada per Justí Bruguera, pels pares Guiu Camps i Romuald M. Díaz i per deu traductors més, tots ells monjos de Montserrat, seguint l'obra iniciada el 1926 pel P. Bonaventura Ubach. El llenguatge buscat per a aquesta traducció és el català literari normal, molt atent a la riquesa expressiva de les llengües originals.

Història de la biblioteca de Montserrat

Des de la fundació del monestir, al segle XI, consta ja l'existència d'obres manuscrites i, des del segle XII, Montserrat va tenir el seu propi *scriptorium*, molt actiu als segles XIV i XV. La inauguració d'un taller tipogràfic a Montserrat, promogut per l'abat Cisneros l'any 1499, va afavorir la difusió cultural del monestir.

Durant els segles XVII i XVIII, la biblioteca va créixer i va diversificar els seus fons fins a arribar a reunir, segons consta, milers d'obres en les seves prestatgeries. El moment més tràgic de la seva història va ocórrer durant les guerres napoleòniques, quan el 1811 el monestir va ser destruït i es va perdre la major part del seu tresor bibliogràfic.

La biblioteca actual té el seu inici a finals del segle XIX i, de manera particular, va créixer durant l'abadiat del P. Antoni M. Marcet (1913-1946). En pocs anys, el fons de la biblioteca va passar de quinze mil volums a la xifra aproximada

P. DAMIÀ ROURE, DIRECTOR DE LA BIBLIOTECA DE MONTSERRAT

«Pot ser molt útil tenir la Bíblia més a prop»

Miquel Àngel Codina

El P. Damià Roure va iniciar els estudis eclesiàstics al Seminari de Girona i va ingressar al monestir de Montserrat el 1963, on va seguir els estudis de filosofia i teologia. Després d'obtenir la llicència en Sagrada Escripura a l'Institut Bíblic de Roma, va ampliar estudis de Nou Testament a la Universitat de Göttingen. El 1981 va rebre l'ordenació sacerdotal. És doctor en Ciències Bíbliques, membre de l'*Scriptorium Biblicum* de Montserrat i, des de l'any 1996, director de la biblioteca de Montserrat.

Per quins motius heu decidit dur a terme aquesta iniciativa?

Tot i que, des de fa uns anys, la Bíblia de Montserrat ja és accessible per ser llegida en format text des d'internet —a través de les biblioteques virtuals Joan Lluís Vives i Miguel de Cervantes—, no hi ha dubte que en molts moments pot ser molt útil tenir la Bíblia més a prop, sempre que vulguis i en qualsevol lloc, encara que no et puguis connectar a internet. Aquest fet ens va portar a iniciar aquest projecte de poder llegir la Bíblia des dels actuals dispositius mòbils. Només cal descarregar el fitxer i un programa per llegir-lo des de www.bibliotecademontserrat.net/catala/biblia-montserrat.html.

Es tracta d'una iniciativa pionera a casa nostra?

No. De fet, m'he pogut baixar la Bíblia per a mòbils en diverses llengües, entre elles l'italià i el castellà, i ja no cal dir l'anglès o fins i tot el grec.

Creu que pot ser una bona eina per a l'evangelització?

Penso que és bo fer servir els mitjans tecnològics, que són emprats per tota mena de gent, com, per exemple, molts joves. D'aquesta manera oferim mitjans per poder-nos aturar de tant en tant, llegir la Bíblia i dialogar amb la paraula del Senyor.

L'Església s'ha de posar al dia en les noves tecnologies?

Em sembla molt indicat gestionar bé tot el potencial constructiu de les noves tecnologies. Si trobem bons carrils en aquesta direcció, podrem compartir aquests nous camins amb les noves generacions i podrem dialogar més fàcilment amb l'Evangeli de Jesús i amb la paraula viva de la Bíblia.

Què diferencia la Bíblia de Montserrat de les altres?

Cada Bíblia té la seva pròpia història. La de Montserrat ja va començar la ruta el 1926 amb el Gènesi del P. Bonaventura Ubach i els diversos volums de la Bíblia Gran. El 1963 va sortir el Nou Testament de Montserrat en format de butxaca, amb un llenguatge que sintonitzava tant amb el català parlat com amb el literari, i que cercava trobar un nivell just entre la llengua escrita i la llengua parlada. Durant els anys seixanta van sortir en format petit els diversos volums de *La Bíblia*, fins que el 1970 es va oferir la Bíblia de Montserrat en un sol volum, que, després de lleugeres revisions, és la que oferim ara.

de cent cinquanta mil.

La guerra civil espanyola, primer, i, després, la Segona Guerra Mundial van interrompre, o si més no van dificultar, les adquisicions. Posteriorment, en els últims decennis, ha estat possible duplicar els seus fons. En destaquen les seccions de filosofia, teologia, ciències bíbliques, patrologia, litúrgia, música i història de l'art. Així mateix, cal fer esment dels seus apartats d'història general universal, en particular medieval i d'Europa, d'història de Catalunya i països de la Corona d'Aragó, amb un fons d'històries locals i de la guerra civil d'Espanya.

Actualment, el fons de la biblioteca el formen més de 330.000 monografies, 6.000 publicacions periòdiques, 1.500 manuscrits, 400 incunables, 3.700 obres del segle XVI i 18.000 gravats.

Grans novetats a Casa Graupera

Redacció / Mataró

Fidel a la seva línia innovadora, Casa Graupera, mestres neulers des del 1895 a Mataró, presenta les novetats que han creat per a aquest Nadal, alhora que dona a conèixer el seu nou logotip i etiquetatge —potència així els conceptes d'artesania i qualitat que sempre els ha caracteritzat—, que s'emmarca dins del procés de canvi d'imatge de la marca. Amb aquesta renovació, l'empresa centenària respon al desig de reforçar i elevar el caràcter gourmet i d'excel·lència gastronòmica de les seves creacions.

Enguany, els més sibarites podran gaudir d'una exquisida creació torronera: *Passió d'avellanes*, un torró de trufa que farà les delícies dels enamorats de la xocolata i que està inspirat en un dels productes típics de la gastronomia catalana: les avellanes de Tarragona.

De la mà de quatre dones joves i emprenedores, des de Casa Graupera es treballa dia a dia per conservar un dels oficis més antics de Catalunya, però amb creativitat, dins d'un món de tradició i fórmules centenàries. Del seu petit obrador han sortit més de cinquanta varietats de neules, reconegudes per la Generalitat de Catalunya amb la marca Q de Qualitat Alimentària.

Una nova mirada sobre els àngels

Conferència organitzada per l'Associació Amics dels Àngels

Mònica García

Barcelona

Els àngels són figures que fascinen, atrauen i són objecte de l'atenció d'artistes, com ara poetes i pintors. T. S. Eliot, Walter Benjamin, Rainer Maria Rilke i Paul Klee van ser protagonistes, juntament amb les figures angèliques, de la conferència *Les absències presents dels àngels*, del teòleg i filòsof Domingo Cía Lamana. Organitzada per l'Associació Amics dels Àngels, l'acte va tenir lloc a la Sala Sant Jordi del Seminari Conciliar de Barcelona i va comptar amb la presència, entre els assistents, del bisbe emèrit d'Ayaviri (Perú), el salesià Mons. Joan Godayol.

Domingo Cía va afirmar que els àngels existeixen de forma diferent i única, lluny de les coordenades d'espai i temps determinades per Kant. «La meua pròpia vida està marcada per la seva presència: vaig néixer emparat per l'ermita de Sant Miquel d'Aralar i en vaig rebre l'escapulari; les jerarquies angèliques va ser el primer que vaig memoritzar i des de fa temps penso que no sóc manc des dels sis anys gràcies al meu àngel de la guarda», va explicar el teòleg navarrès. I va afegir que aquests àngels «no tenen res a veure amb els àngels de la New Age i els falsos espi-

Mònica García

Domingo Cía Lamana i Fina Armengol, coordinadora de l'Associació Amics dels Àngels.

ritualismes».

També va fer referència a la profusió angèlica sorgida arran dels neoespiritualismes, que han desprestigiats, secularitzats i infantilitzats els àngels, revestint-los de poders màgics i ocults, de medicines toves i simbolismes falsos. «L'angelologia és important en

«Els neoespiritualismes han desprestigiats, secularitzats i infantilitzats els àngels»

Recepció a Barcelona de la relíquia del beat Carles I

La relíquia a la capella de Sant Miquel Arcàngel de la basílica de la Mercè.

Van assistir al solemne acte les primeres autoritats militars i altes representacions civils i acadèmiques, membres dels Ordes Pontificis, dinàstics i corporacions de la noblesa, així com representacions de la societat civil i nombrosos fidels que van omplir la basílica. La representació de l'Orde Constantinià estava encapçalada per Francesc Xavier Montesa, delegat regi de l'Orde al Principat de Catalunya.

Redacció / Barcelona

Fa poc va tenir lloc a la basílica de la Mare de Déu de la Mercè i Sant Miquel Arcàngel de Barcelona un solemne ofici pontifical, presidit per Mons. Jaume Traserria, bisbe de Solsona i vicegran prior del Sacre i Militar Orde Constantinià de Sant Jordi, amb motiu de la recepció d'una relíquia *ex ossibus* del beat Carles I (1887-1922), emperador d'Àustria, rei de Bohèmia i rei apostòlic d'Hongria, beatificat per Joan Pau II el 3 d'octubre del 2004. L'apreciada relíquia és la primera vegada que es venera a l'Estat espanyol i va ser postulada per Mons. Traserria a instàncies de la reial delegació de l'Orde Constantinià a Catalunya.

A la solemne cerimònia hi van assistir els arxiducs Simeó i Maria d'Àustria, néts del beat emperador, que van ocupar uns llocs d'honor al presbiteri de la basílica. El ritu sagrat va ser concelebrat per Mn. Jordi Farré, rector de la basílica i gran prior coadjutor de l'Orde per al Principat de Catalunya, juntament amb altres eclesiàstics de l'Orde, procedents de diverses diòcesis.

Al final de la celebració eucarística, es va traslladar solemnement la relíquia a la capella de Sant Miquel Arcàngel, on es va

la teologia i aquestes deformacions estan totalment desconnectades del fons bíblic i alcorànic», va manifestar el ponent.

La conferència es va basar fonamentalment en un poema de T. S. Eliot, pertanyent a la seva obra *La terra gastada*. El text va ser escrit en el període d'entreguerres i en una etapa particularment difícil en la tempestuosa vida del poeta. Hi descriu un moment en el recorregut d'un camí en què apareix una figura misteriosa: «Qui és aquest tercer que duus sempre al costat? / Compto: només som dos, només som tu i jo, junts / però quan miro enllà de la polsosa ruta /

sempre veig que hi ha algú altre al costat teu que porta una capa fosca, encaputxat. / Poc podria dir jo si és un home o una dona / Oh qui és aquest que duus sempre al costat?»

Segons Cía Lamana, el filòsof jueu Walter Benjamin va quedar captivat per l'aquarel·la *Angelus Novus*, de Paul Klee. Després d'adquirir-lo, ja no se'n separaria mai. Sobre aquest àngel, Benjamin comenta que «té els ulls desenaixats, la boca oberta i les ales esteses. L'àngel de la història ha de tenir aquest aspecte. Gira la cara cap al passat». És una altra manera d'entendre els àngels, si bé immersa també en el camí descrit per Eliot. És una descripció apocalíptica davant de la contemplació de la ruïna i la tempesta del progrés. Benjamin es revela i adverteix que només trobem la pàtria de la identitat mirant el passat; oblidar-ho comporta el perill de la secularització, la laïcitat.

Per la seva part, el poeta alemany Rainer Maria Rilke afirma al seu poema *Els àngels* que «tot àngel és terrible» i que «la bellesa no és més que aquest grau terrible que encara podem suportar». També fa referència al difícil període d'entreguerres i concep els àngels com a figures poc amables. Els àngels de Benjamin i Rilke són apocalíptics, portadors d'aviso que preparen l'arribada del Messies, va matisar Cía Lamana.

Qui és, doncs, la misteriosa figura que descriu T. S. Eliot a *La terra gastada*? No ho sabem. Ha sortit de casa, per tant s'intueix que cal marxar-ne i caminar per trobar esdeveniments. El personatge està encaputxat, i cal posar-hi atenció perquè els àngels poden fer servir qualsevol disfressa, no sempre oportuns. El protagonista enigmàtic resta, a més, en un silenci gairebé agressiu; a vegades el silenci és el més necessari per escoltar, conivire i obrir-nos a altres mons. És el missatger que interpel·la la consciència. Aquest personatge misteriós, que acapara la tensió dels versos, «és la paradoxa en la necessària tensió de comptar amb el passat; no es pot viure sense arrels: l'origen és la meta», va remarcar Domingo Cía Lamana.

Coses de la vida

Pregària de confiança

Cecília Aranés Mallol

Hola, amics! En aquest temps de crisi, tant material com espiritual, us ofereixo aquesta pregària, que he batejat com a «pregària de la confiança», que vindria a ser com un resum d'aquella cèlebre frase: «Senyor, amb tu no tinc por de res.»

Oh Senyor! Us dono gràcies per estar sota la vostra protecció. Vós sabeu el que em convé. Jesús, reparteix la teua pau pel món; fes que ens estimem tots amb veritable caritat; retira les injustícies, les malvolences, les enveges, la manca de companyonia i totes les males intencions; fes que brilli la veritat i el bon enteniment. Gràcies, Senyor, per les teves recompenses, a les quals anomeno «floretes», quan em vols premiar per la meua bona voluntat, així com pel temps i l'amor que et dedico, tot i els meus defectes. Sóc poca cosa i no puc fer tot el que vull, però amb el teu somriure diví ja en tinc prou per ser feliç.

Endinsant-se a la catedral de Barcelona

Mn. Josep M. Martí Bonet publica un llibre sobre la història de la seu barcelonina

Uns «rètols» extraordinaris

«Per fer possible que es mantinguessin en peu els arcs i algunes voltes de les esglésies gòtiques, calien unes pedres anomenades *claus de volta*. Amb forma de medallons, poden tenir un pes d'unes quantes tones. Normalment es troben ornamentades amb figuracions heràldiques, figures de sants o misteris de Jesús o Maria. D'aquesta manera també acompleixen una altra missió, que és la de donar informació del lloc sota el qual ens trobem. Vindrien a ser una mena de rètols, tot i que no és massa aconsellable fer la visita a la catedral mirant sempre aquests indicadors, perquè a aquell que se les miri i admirar, al final li poden fer molt mal les cervicals», escriu en el llibre Mn. Josep M. Martí Bonet.

Miquel Àngel Codina
Barcelona
Fotos: Agustí Codinach

Arrels històriques, costums, art, llegendes, reflexions, curiositats, refranys... tot això es pot trobar al llibre *La catedral de Barcelona. Història i històries*, de Mn. Josep M. Martí Bonet, que es va presentar el 18 de novembre en un lloc emblemàtic: el cor de la seu barcelonina. Precisament, el dia triat per a la presentació es commemorava la solemnitat de la dedicació de la catedral. El 18 de novembre del 1058, l'arquebisbe Guifré de Narbona consagrava l'església catedral de la Santa Creu i de Santa Eulàlia, assistit pel bisbe de Barcelona Guislabert.

Mn. Josep M. Martí Bonet, canonge i delegat diocesà del Patrimoni Cultural de l'arquebisbat de Barcelona, va explicar que els coautors d'aquest volum són «els més de cent voluntaris i monitors de la catedral de Barcelona, que tenen com a funció la divulgació del seu patrimoni artístic i històric als visitants». El llibre, que es posarà a la venda al voltant del Nadal en quatre idiomes (català, castellà, italià i anglès), «ofereix una visió nova de la catedral, ja que no n'hi ha cap pam que no tingui una història interessant per ser narrada».

El periodista Ignasi Miranda, presentador i director d'*El primer cafè de Ràdio Estel*, ha escrit el pròleg. Des del 23 de maig del 2006, Mn. Josep M. Martí Bonet té una breu intervenció setmanal en aquest programa, on acostuma a parlar de la catedral bar-

Mn. Josep M. Martí Bonet explica el contingut del llibre.

celonina. «Aquesta participació radiofònica ha estat el punt de partida per a l'elaboració del llibre», va reconèixer Mn. Martí Bonet. Per la seva banda, Mn. Joan Guiteras, canonge degà de la catedral de Barcelona, ha estat l'artífex de l'epíleg.

Històries significatives

Al llarg d'aquestes pàgines, el lector podrà rebre informació del nombre total de sants que apareixen a la catedral de Barcelona (altars, pintures, vitralls...): 141; de la llegenda del Sant Crist de Lepant; del perquè les oques del claustre són tretze (edat en què santa Eulàlia va morir martiritzada); de l'existència de diverses tombes

comtals i reials, com la dels comtes Ramon Berenguer I i la seva muller Almodis; del cos incorrupte de sant Oleguer, etc.

Mn. Martí Bonet dedica tot un capítol a les «pedres vives» de la catedral d'ahir i d'avui. Amb aquesta expressió es refereix a «totes aquelles persones que han estat i són una peça clau a la catedral»: els canonges, els portants del Sant Crist de Lepant, els lectors, les religioses, els escolans, els voluntaris i els monitors. Pel que fa als canonges, va assenyalar les tres tasques que desenvolupen: el culte, la caritat i la cultura. Així mateix, va esmentar-ne uns quants de molt rellevants: Isidre Gomà, Carles Cardó, Lluís Desplà, el cardenal Casañas...

La Tarragona cristiana es mostra a Roma

Norbert Miracle / Roma

L'oratori *Pau i Fructuós*, amb música de Mons. Valentí Miserachs i lletra de Mn. Joan Roig, va ser un dels grans esdeveniments musicals del VIII Festival Internacional de Música i Art Sacra, que es va dur a terme a Roma la setmana del 18 al 22 de novembre. Cal recordar que es va estrenar el gener passat a Tarragona amb motiu de l'Any Jubilar de Sant Fructuós i que recentment s'ha interpretat a Lleida en ocasió del IV Congrés d'espiritualitat organitzat pels Carmelites Descalços.

Aquest festival està organitzat per la Fundació *Pro Musica e Arte Sacra*, presidida pel senador Hans Albert Courtial i el cardenal Angelo Comastri, i és un dels més prestigiosos que es fan a la Ciutat Eterna. Enguany una de les actuacions escollides per al Festival ha estat l'oratori *Pau i Fructuós*, peça escrita per a solistes, cor i orquestra.

Es va representar el dissabte 21 de novembre a la basílica papal de Sant Pau Extramurs davant de més de 3.500 persones. Van intervenir-hi quatre cors, entre ells el Cor de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona, així com també un cor d'infants. L'orquestra del concert va ser la Simfònica del Conservatori de Vibo Valentia. Tres dels solistes eren italians i els altres quatre eren vinguts des de Catalunya: Mercè Obiol, Francesc Garrigosa, Josep Pieres i Albert Deprius.

Tots van ser dirigits per l'autor de la música, Mons. Valentí Miserachs, fill de Sant Martí de Sesgueioles i president del Pontifici Institut de Música Sacra de Roma. El concert va estar presidit pel cardenal Andrea Cordero Lanza di Montezemolo, al qual acompanyaven l'arxiprest de la basílica de Sant Pau, Mons. Francesco Monterisi; l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, i l'abat d'aquella abadia benedictina, dom Edmund Power.

La presidència civil l'encapçalava la princesa Michael de Kent, cosina de la reina Isabel d'Anglaterra; l'alcalde de Tarragona, Josep Fèlix Ballesteros; la directora general d'Afers Religiosos de la Generalitat, Montserrat Coll; el vicepresident de la Diputació de Tarragona, Albert Vallvé, i el delegat del Govern de la Generalitat a Tarragona, Xavier Sabaté, qui, a més, participava com a cantaire del cor.

Un grup de tarragonins vinguts expressament des de Tarragona van assistir-hi, i també molts dels catalans residents a Roma. Tots ells, a més d'admirar l'extraordinària obra musical de Mons. Miserachs, van restar realment emocionats en escoltar la narració de com Pau predicava a Tarragona justament en el lloc del seu sepulcre a Roma, així com també com el nom de Tarraco ressonava amb força per tota la grandiosa nau de la basílica. No és estrany, doncs, que, en acabar el concert, l'alcalde de Tarragona declarés que Mons. Valentí Miserachs en aquest moment era el millor ambaixador que tenia la ciutat.

Lleida acull l'exposició «Pere Casaldàliga, una veu compromesa»

Organitzada per l'Associació Araguaia i el Comitè de Solidaritat Óscar Romero

Jordi Curcó
Lleida

La Sala Montsuar de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, Fundació Pública de la Diputació de Lleida, situat a l'antic Hospital de Santa Maria, acull fins al 13 de desembre l'exposició *Pere Casaldàliga, una veu compromesa*. La mostra, que té caràcter itinerant, ha estat organitzada per l'Associació Araguaia, que va néixer el 1989 amb el nom d'Amics de Pere Casaldàliga, conjuntament amb el Comitè de Solidaritat Óscar Romero de Lleida.

Des de fa més de trenta-cinc anys el bisbe Pere Casaldàliga, claretà nascut a Balsareny el 1928, treballa al costat dels més desfavorits a la diòcesi de São Félix do Araguaia, a la regió brasilera del Mato Grosso, on va arribar el 1968. Allà va començar la seva tasca per la defensa dels més febles, en una terra on, segons el mateix Casaldàliga, «néixer i morir és molt fàcil; el que és difícil és viure-hi».

L'exposició que pot contemplar-se

Jordi Curcó

A l'exposició es pot veure i escoltar el bisbe Pere Casaldàliga.

aquests dies a Lleida pretén ser un homenatge a la seva persona a través dels seus gestos i les seves paraules, però també de les seves causes que, com ell acostuma a recordar, transcendeixen la seva persona.

La mostra, mitjançant uns mòduls dissenyats amb cartró, molt dinàmics i

adaptables, presenta amb fotografies i textos el que han estat i són les seves causes: la terra, la teologia de l'alliberament, Amèrica Llatina i els indígenes. Com a complement, es projecten, a través de quatre monitors, unes interessants imatges on es pot veure i escoltar el bisbe Pere Casaldàliga, així com el testimoni de diversos col·laboradors seus i d'indígenes.

S'hi poden contemplar també els símbols episcopals del bisbe Casaldàliga i que ell va adoptar el dia de la seva consagració: un barret de palla *sertanejo*, a mena de mitra; un rem indígena, com a bàcul, i un anell de fusta de *tucum*, com a anell episcopal. Símbols que han esdevingut estendards de la seva opció compromesa. També

«Solidaritat»

L'antic i perenne nom de la pau és la justícia.

Avui, però, la pau té també un nom nou: la solidaritat.

El nom sòcio-polític-econòmic de l'amo.

L'única versió no hipòcrita de la civilització de l'amor és la solidaritat.

La solidaritat exigeix compenetració d'afecte,

de complicitat cordial, de col·laboració apassionada.

La veritable solidaritat ens fa conviure

i ens ensenya a somiar junts.

«La solidaritat és la tendresa dels pobres.»

Un camí d'anada i tornada perquè la veritable solidaritat és intersolidaritat.

Donem i rebem, construint aquell «altre» món possible,

la pàtria d'una fraterna humanitat.

PERE CASALDÀLIGA

s'hi exposen un calze i una patena del bisbe, fets de fusta.

En l'últim apartat de l'exposició es mostra un petit fragment de la seva nombrosa obra: poemes, cartes, frases... escampats sobre un mural format pels elements orgànics de la selva del Mato Grosso: la terra vermella, el verd de la selva amazònica i les aigües del riu Araguaia. Els tres elements es mesclen formant un fresc on les petites petjades del bisbe ens evoquen un camí pel qual cal continuar treballant. I una frase d'ell: «Jo sóc jo i les meves causes, i les meves causes valen més que la meva vida.»

Guardó per a la Fundació Joan Maragall

Óscar Bardají

El Dr. Antoni Matabosch, durant el seu discurs al Saló de Cent.

Redacció / Barcelona

El Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona va acollir el dijous 12 de novembre l'acte de lliurament del Premi d'Honor que anualment concedeix la Fundació Lluís Carulla. Enguany s'ha adjudicat a la Fundació Joan Maragall. Aquest guardó s'atorga a persones o entitats que, amb la qualitat de la seva activitat, hagin ajudat a enfortir la consciència de comunitat nacional i el sentit de pertinença a la cultura catalana. A l'acte va assistir el cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona.

«És cert que la Fundació Joan Maragall té l'objectiu de servir la nostra comunitat nacional. I creu fer-ho quan fa present el cristianisme en el si de la nostra cultura per dues raons: primer, perquè el cristianisme és una de les arrels de la nostra cultura i de la nostra

identitat i segon perquè creiem que l'Església no només és un bé personal sinó també social», va manifestar el Dr. Antoni Matabosch, president de la Fundació Joan Maragall.

El Dr. Matabosch va recordar que la Fundació va ser creada pel cardenal Narcís Jubany fa vint anys «per tal d'establir ponts entre el cristianisme i la cultura del nostre entorn, singularment la cultura contemporània i la cultura catalana». Més endavant, va explicar que «vint anys després, la Fundació vol continuar sent un espai de creació de pensament, un espai de debat i de diàleg, de formació, de xarxa, de difusió, de publicacions. Ara ja no ens cal dir el que volem ésser, el que volem fer. Aquests vint anys ens donen una identitat i una credibilitat —per què no dir-ho?— guanyada dia a dia, com a expressió d'Església. De la nostra Església catòlica catalana».

I ARA TAMBÉ US PODEU SUBSCRIURE A L'EDICIÓ DIGITAL PER NOMÉS 65 EUROS L'ANY

DONEU-VOS D'ALTA A WWW.CATALUNYACRISTIANA.CAT

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
per només 117 € l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català ☐

Edició en castellà ☐

Nom

Cognoms

Adreça

Població

D.P.

Tel.

N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 117€ per any

☐ Amb dos pagaments semestral de 58,50€

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular

Data

Entitat

Oficina

DC

Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Restauració de la façana de l'església de Sant Agustí a Tarragona

Està considerada l'únic exponent de temple renaixentista que hi ha a la ciutat

Joan Boronat
Tarragona

Són a punt d'acabar-se les obres de neteja i restauració de bona part de la façana de l'església de Sant Agustí de Tarragona, situada a la Rambla Vella, considerada l'únic exponent de temple renaixentista que hi ha a la ciutat. Les obres van començar la primera quinzena d'octubre i l'actuació s'ha centrat en la restauració de la gran portalada i els elements decoratius que la conformen, així com en l'esplèndid rosetó de la façana.

El cost d'aquestes obres ascendeix a la quantitat de 40.000 euros, sufragats en gairebé la seva totalitat per la Diputació de Tarragona. El motiu del deteriorament de la façana del temple és, principalment, «per causa dels agents meteorològics, l'acció dels coloms i la pol·lució pel trànsit intens», va explicar l'arquitecte responsable de l'obra, Joaquim Villar.

La tècnica emprada per a la neteja i la restauració de la façana de Sant Agustí és l'aplicació, a pressió, de pols d'alumini per aconseguir extreure tota la brutícia de la pedra del conjunt escultòric, fins arribar a la protecció natural.

Per la seva banda, el pare claretia Pere Codinachs, responsable delegat de l'església de Sant Agustí de Tarragona, va recalcar la inaplaçable actuació restauradora d'una façana «on fins i tot

La façana compta amb un gran escut.

hi havia crescut herbes i una bossa de plàstic enfundava el braç d'un àngel del grup escultòric». Així mateix, el P. Codinachs va manifestar la confiança de poder emprendre una segona fase restauradora que abastaria l'estucat de la façana del temple, que compta amb molts elements barrocs.

El vicepresident de la Diputació de

«El cost d'aquestes obres ascendeix a la quantitat de 40.000 euros»

Tarragona va subratllar que l'ens supramunicipal donarà suport econòmic a la segona fase, alhora que va fer una crida a les altres administracions, que fins ara no han recolzat el projecte, «perquè s'impliquin en la conservació d'un edifici que moralment pertany a tots els tarragonins». En aquest sentit, cal aclarir que l'església de Sant Agustí no és parròquia i per aquest motiu «no rebem ajuts de l'Estat i sobrevivim de les aportacions voluntàries dels fidels, per la qual cosa és vital el suport d'altres administracions», va comentar el P. Codinachs.

L'església dels tres noms

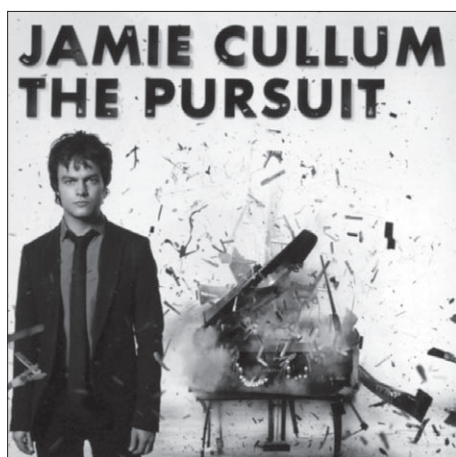
Una de les particularitats d'aquesta església és que al llarg de la història ha tingut tres noms: Sants Reis, Sant Agustí i del Sagrat Cor, per bé que el nom que ha perdurat i pel qual és coneguda és el de Sant Agustí.

La història diu que, el mes d'agost del 1575, el cardenal Gaspar Cervantes de Gaeta va portar a Tarragona una comunitat de la Companyia de Jesús. Un any més tard, el bisbe auxiliar Joan Terés Borull va col·locar la primera pedra de la que seria durant molts anys l'església dels Sants Reis, a la cura dels jesuïtes. Transcorreguts uns anys, des que van ser expulsats els religiosos, el 1780 els agustins es fan càrrec de l'església que llavors era coneguda com de Sant Agustí, però torna a passar a mans dels jesuïtes el 19 d'octubre del 1886, quan rep el nom de Sagrat Cor, fins que la congregació suprimeix la comunitat de Tarragona el 1951.

És el 25 d'agost del 1951 quan el cardenal Benjamín de Arriba y Castro, arquebisbe de Tarragona, confia el culte de l'església als Missioners Claretians, fins a l'actualitat. Aquesta església és de les més espaioses i singulars de Tarragona.

ESTIL ESTEL: RECOMANACIONS DISCOGRÀFIQUES

★ Jamie Cullum, *The pursuit*.
Decca Records.

Talent inesgotable

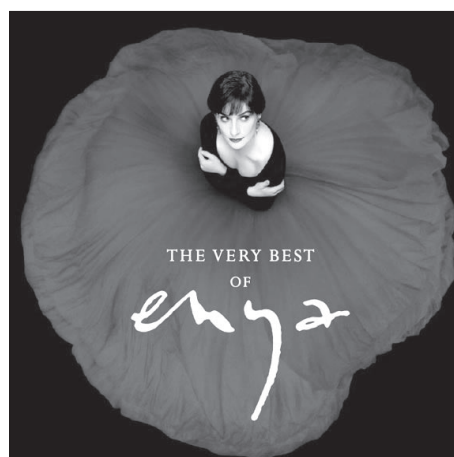
Jamie Cullum, cantant anglès de pop i jazz, acaba de publicar el seu cinquè àlbum. *The Pursuit* mostra un artista complet i eclèctic, posseïdor d'un talent inesgotable. Cullum és capaç de fer parlar les tecles del seu piano en moltes de les cançons del seu disc, com ara *Mixtape* o *Not while I'm around*. Tampoc no manquen les diferents versions (*Don't stop the music*, *Just one of those things...*), que són el segell característic d'aquest músic.

★ The Priests, *Harmony*.
Sony Records.

Un trio gloriós

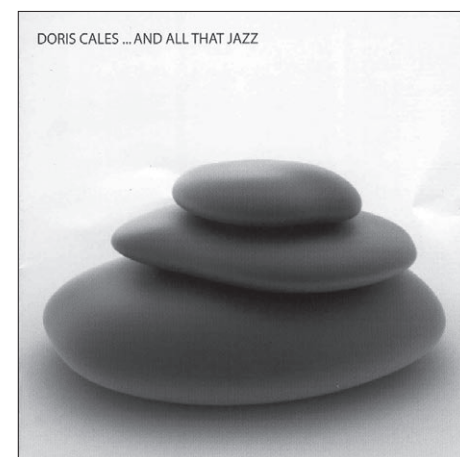
The Priests és un grup musical format per tres sacerdots catòlics: els germans Martin i Eugene O'Hagan i David Delargy. Són sacerdots a plena dedicació i estrelles del pop a temps parcial. Amb el seu primer àlbum van aconseguir un èxit històric. En el seu nou disc interpreten versions de *Himno a la alegría* i *Noche de paz*, en castellà, juntament amb temes clàssics i tradicionals universals, com ara *Stabat Mater*, de Pergolesi, o el *Te Deum*, de Haydn.

★ Enya, *The very best of Enya*.
Warner Music.

Temes inoblidables

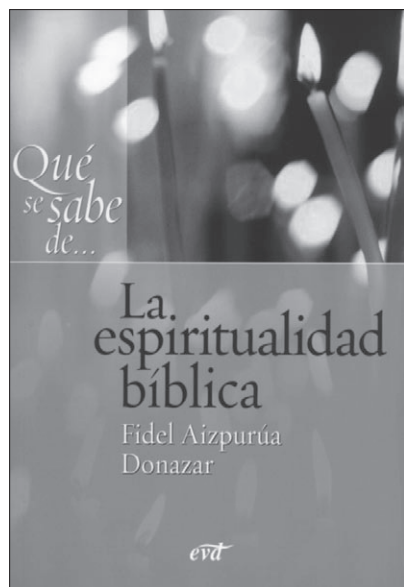
Fa vint-i-dos anys, la cantant Enya iniciava la seva carrera discogràfica. Des de llavors, el seu estil inconfusible —una combinació d'inspiració clàssica, atmosferes celtes i sensibilitat pop— l'ha dut a vendre setanta milions de discos i aconseguir quatre premis Grammy. Aquest nou àlbum (en format CD+DVD) recull el bo i millor de la seva trajectòria i inclou temes inoblidables, com ara *Orinoco flow*, *Anywhere is*, *Caribbean blue* o *Book of days*.

★ Doris Cales, *...And all that jazz*.
Nuba Records.

Veu prodigiosa

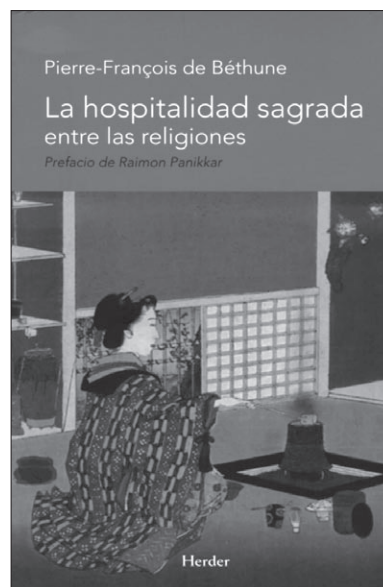
La formació musical de la cantant Doris Cales està influïda per estils tan diversos com el *soul* dels artistes del segell Motown dels anys seixanta o la música psicodèlica dels setanta, fins a arribar al descobriment del jazz de la mà de grans artistes: Nat King Cole, Dinah Washington... En aquest disc doble, Cales interpreta en la primera part dotze temes (propis i versions) i en la segona, que consta de nou cançons, s'acompanya d'artistes com Dan Rochlis o Ariel Bringuet.

Entrar sense trucar

«Els nostres no són mals temps per a l'espiritualitat bíblica», afirma el biblista i escriptor Fidel Aizpurúa, germà caputxí, a la introducció del seu llibre. També comenta que «l'espiritualitat bíblica vol ser casa amable, acollidora, comuna, per al qui desitgi entrar sense trucar». A través d'aquestes pàgines, l'autor ensenya el camí per entrar-hi, en fer-la més comprensible i propera als homes i dones del nostre temps.

Fidel Aizpurúa Donazar, *La espiritualidad bíblica*. Editorial Verbo Divino, Col·lecció *Qué se Sabe de...*, 2009, 324 pàg.

Diàleg interreligiós

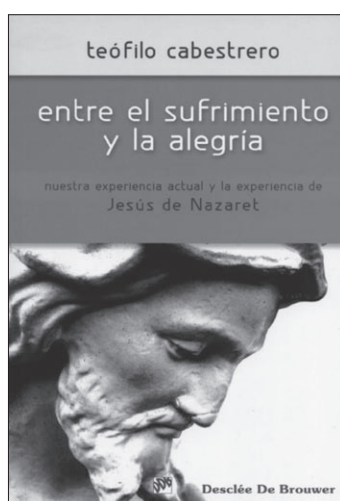
Pierre-François de Béhune és un monjo benedictí transformat per l'experiència del budisme zen després d'una llarga estada al Japó. En aquest volum narra com el budisme li ha permès descobrir evidències que ja es troben en la tradició cristiana i ens descriu com ha de ser l'autèntica trobada entre tradicions religioses. El filòsof Raimon Panikkar, autor del prefaci, indica que es tracta d'un llibre «que toca el cor del diàleg interreligiós».

Pierre-François de Béhune, *La hospitalidad sagrada entre las religiones*. Herder Editorial, 2009, 198 pàg.

A la recerca de la felicitat

Naixem per patir o per ser feliços? Podem patir sense perdre l'alegria de viure ni l'esperança de ser feliços? Quina felicitat és possible en un món tan fràgil, violent i caòtic? A aquestes i a moltes més preguntes responen en aquest llibre dones i homes que en els seus sofriments i fracassos aconsegueixen ser feliços. Hi responen també persones fascinades per l'experiència de Jesús, i el mateix Jesús respon des de la seva experiència de l'alegria i del sofriment.

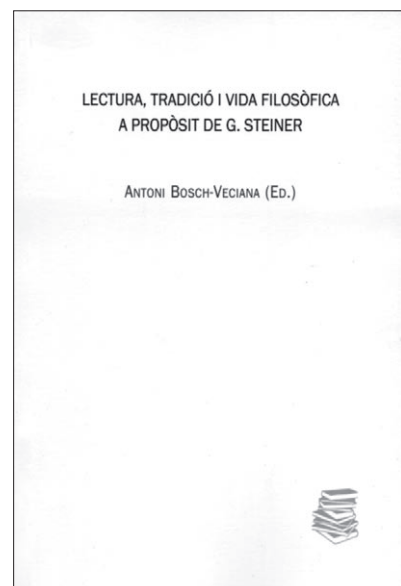
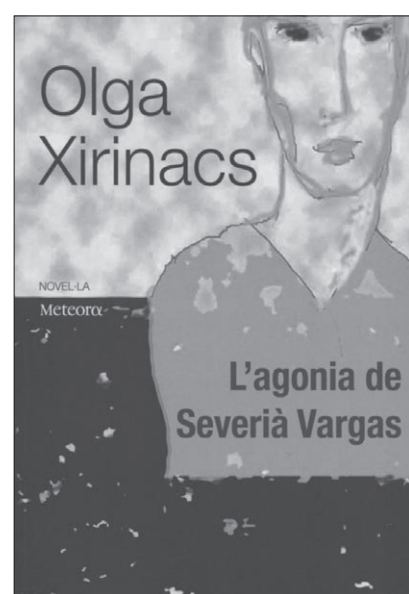
Teófilo Cabestrero, *Entre el sufrimiento y la alegría. Nuestra experiencia actual y la experiencia de Jesús de Nazaret*. Editorial Desclée de Brouwer, Col·lecció *Caminos Desclée*, 2009, 212 pàg.

Una vida intensa

Severità Vargas és un vell mariner que viu com un eremita en una cova del litoral tarragoní. Un jove periodista decideix entrevistar-lo, ja que considera que el seu *modus vivendi* és molt curiós des del punt de vista antropològic. El protagonista narra la seva intensa vida, farcida de viatges, fugides d'un passat tèrbol i arribades a destins plens d'incògnites. Un viatge fascinant de la mà d'un home potser excessivament gran per a un món tan petit.

Olga Xirinacs, *L'agonia de Severità Vargas*. Editorial Meteora, Col·lecció *Papers de Fortuna*, 2009, 288 pàg.

Anàlisi filosòfica

En aquest volum s'apleguen les conferències impartides amb motiu de les I Jornades de Filosofia i Cultura, organitzades pel Grup de Recerca «Filosofia i Cultura» de la Facultat de Filosofia de la Universitat Ramon Llull entre els dies 6 i 13 de març del 2008. Totes les ponències tenien com a eix vertebrador la figura i l'obra del filòsof George Steiner, un dels intel·lectuals d'influència internacional més rellevant del segle XX.

AA.DD., *Lectura, tradició i vida filosòfica a propòsit de G. Steiner*. Promociones y Publicaciones Universitarias, Col·lecció *Filosofia i Cultura*, 2009, 104 pàg.

Tragèdia bèl·lica

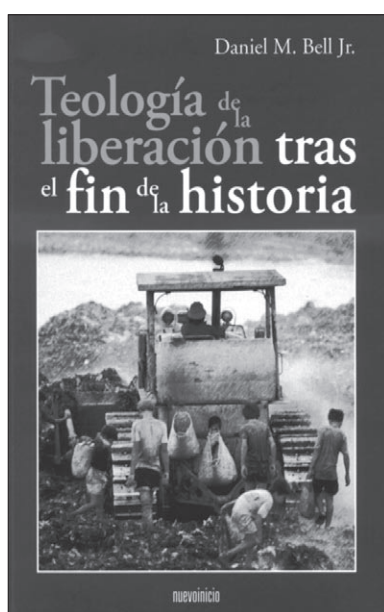
Vasili Grossman va ser corresponsal de guerra en primera línia de foc amb l'exèrcit soviètic durant la Segona Guerra Mundial. Aquest volum aplega tots els textos que va escriure durant la contesa, caracteritzats pel ritme trepidant del seu pols narratiu. Per exemple, la magnífica novel·la *El pueblo es inmortal*, el relat esglaïador *El viejo profesor* o les seves cròniques des del front. Hi posava de manifest «la veritat despietada de la guerra».

Vasili Grossman, *Años de guerra*. Galaxia Gutenberg-Círculo de Lectores, 2009, 638 pàg.

Visió liberacionista

Què se n'ha fet, de la teologia de l'alliberament, després del triomf del capitalisme? Aquest llibre del teòleg Daniel M. Bell Jr. avalua la teologia de l'alliberament llatinoamericana al llarg de la seva història i la seva visió de la resistència cristiana davant del capitalisme global. Segons l'autor, aquesta resistència ha d'adoptar la forma d'una contra-disciplina i argumenta que, irònicament, el que presagia l'alliberament de la captivitat capitalista és la renúncia a deixar de patir.

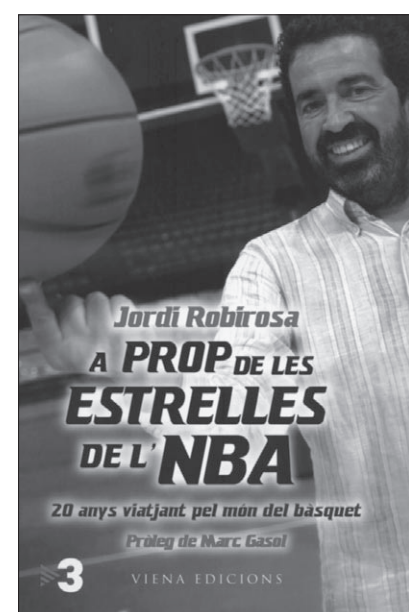
Daniel M. Bell Jr., *Teología de la liberación tras el fin de la historia*. Editorial Nuevo Inicio, Col·lecció *Areópagos*, 2009, 384 pàg.

Un món apassionant

A inicis dels anys vuitanta, la informació televisada sobre el bàsquet professional americà ens arribava amb comptagotes. Jordi Robirosa, un gran comunicador, va començar a parlar-nos-en des de Televisió de Catalunya. Després de recórrer els pavellons dels Estats Units durant vint anys, ens revela en aquest llibre les obsessions i els detalls sorprenents de jugadors, entrenadors, periodistes i fans de la lliga de bàsquet més cèlebre del món.

Jordi Robirosa, *A prop de les estrelles de l'NBA. 20 anys viatjant pel món del bàsquet*. Viena Edicions, 2009, 174 pàg.

Crítica literària

El desert al descobert

Subtitulada *Relato de una vocación*, aquesta novel·la curta és també la història d'una iniciació que condueix progressivament el seu protagonista en primera persona, Pavel, a perdre's i a descobrir-se —verbs que, en aquestes pàgines, són gairebé sinònims— a Beni Abbés, tocant al desert sahrauí. L'elecció de la ciutat algeriana no és casual, ja que la figura de Charles de Foucauld és una referència constant en el procés interior de Pavel, el qual, a través d'una misteriosa Associació d'Amics del Desert, fa tres viatges al Sàhara, primer en expedicions de la mateixa Associació i, finalment sol, atret irresistiblement per la fascinació que el desert, com a nostàlgia del que és absolut, exerceix sobre ell. Com diu: «Estimo el desert perquè és el lloc de la possibilitat absoluta: el lloc on l'horitzó té l'amplitud que l'home mereix i necessita. El desert: aquesta metàfora de l'infinit» (pàg. 66). No existeix, amb tot, cap mitificació del desert pel fet mateix que Pavel és conscient que és l'espai de l'autoconsciència, on s'abracen la bellesa i la pobresa, l'abandonament i l'èxtasi, la soledat i la comunió còsmica. Desarrelament, infelicitat i exili es transformen com el paisatge

PABLO D'ORS
El amigo del desierto
Anagrama, 2009, 137 pàg

de les dunes, sempre el mateix i sempre canviant, en un camí de coneixement i d'alliberament. La tempesta d'arena és el pas tant simbòlic com real que revela a Pavel l'entrada a una nova dimensió de la seva realitat personal i existencial que, lluny de la seva ciutat i dels seus coneguts, el llança a l'aventura d'una exploració interior sempre en diàleg: primer amb ell mateix, mitjançant les línies que traça en uns dibuixos que apareixen en les mateixes pàgines del llibre; després en diàleg amb Vlck, un dels companys de l'Associació, per al qual comença a esbossar les notes d'*El amigo del desierto*, que són les que llegim nosaltres, els lectors, als quals, finalment, es dirigeix amb l'esperança que, com deia Hölderlin, tot el que perdura ho funden els poetes.

Aquesta novel·la explora les incer-

teses d'un món en crisi, sense referències, i converteix el desert en el símbol poderós d'un atzar que no és casual ni arbitrari. El protagonista persegueix l'ombra de Déu en el silenci de l'arena que arrossega el vent. No l'acaba de descobrir perquè se li escola entre els dits, però, tot i així, la seva presència es manifesta en la retirada, en l'abisme de la finitud humana, en els plecs del nostre no-res. És aquesta, per això, una novel·la mística, plenament encarnada en la tradició occidental: la del «no hem vingut per veure-hi sinó per no veure-hi» santjoanista. Una novel·la misteriosa, de vegades desconcertant, però d'una independència estètica admirable, a contra corrent. Que es puguin esbossar paral·lelismes biogràfics amb la vida de l'autor, sacerdot i teòleg, no deixa de ser un altre atzar no casual.

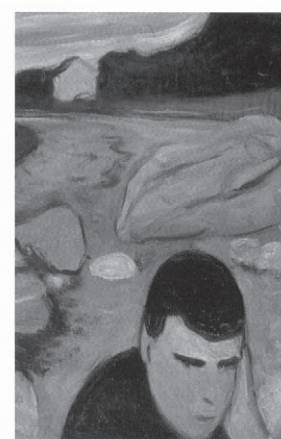
Armando Pego

Professor titular de
la Facultat de Filosofia
de la URL

PABLO D'ORS

*El amigo
del desierto*

ANAGRAMA
Narrativas hispánicas

Crítica cinematogràfica

Cuinant esperança

JULIE Y JULIA

DIRECTORA: Nora Ephron.

INTÈRPRETS: Meryl Streep, Amy Adams, Stanley Tucci, Chris Messina, Linda Emond.

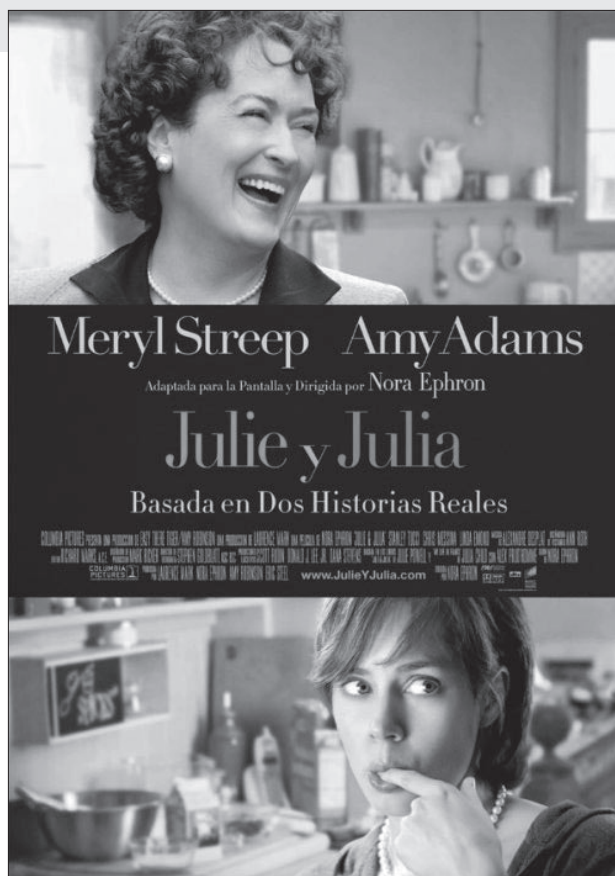
BIOPIC. COMÈDIA DRAMÀTICA. 123 minuts.

EUA, 2009.

Julie y Julia, de la guionista i directora Nora Ephron, és una pel·lícula amable de pretensions senzilles però que arriba eficaçment al públic i transmet ganes de viure i desplega il·lusions. Malgrat que sempre comptem amb una crítica que pensa que l'única forma de drama és la tragèdia i que l'única forma de comèdia és el sarcame. D'ella han dit: «basada en un ideari ranci, acomodaticí» (Javier Ocaña, *El País*); «llaaarga faula de digestió difícil i presentació rànica» (Javier Cortijo, *ABC*); «tot és previsiblement correcte però també invariablement insuls» (Alberto Bermejo, *El Mundo*). Tot i que per a aquest crític no deixa de ser una pel·lícula aconsellable sempre que acceptem accedir a la faula amb una certa innocència.

Muntada com dues històries paral·leles, té com a base sengles llibres. De manera immediata el llibre-testimoni de Julie Powell, *Julie & Julia: 365 Days, 524 Recipes, 1 Tiny Apartment Kitchen*; de manera remota un famós llibre de cuina que va canviar els costums gastronòmics als EUA, que porta per títol *Mastering the Art of French Cooking* i escrit per Julia Child, una mestressa de casa que es va convertir en l'Argüñano EUA.

Prement com a base totes dues històries reals, se'ns presenten les vides creuades, amb Julia —interpreta-

da genialment per Meryl Streep— i Julie —amb una molt creïble Amy Adams—; acompanyades secundàriament pels dos marits, un Stanley Tucci contingut però eloqüent per a la primera, i Chris Messina en un personatge ple d'optimisme i generositat per a la segona. Des del temps contemporani d'una Julie desil·lusionada i en crisi existencial passem als anys 50 en els quals vivia Julia a París com a esposa i mestressa de casa d'un funcionari obscur de l'ambaixada nord-americana. Amb tot, Julia es convertirà en una ajuda inesperada per a Julie que explicarà la seva experiència de transformació en un bloc que aconseguirà una gran difusió.

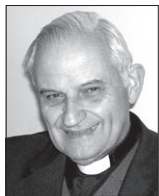
Encara que escriure un llibre de cuina no sembla que sigui motiu d'una vida especialment exemplar, amb tot, cuinar pot aixecar l'esperança. En temps difícils de crisis personals i socials —novament al·lusions a l'11 de setembre— apareix aquesta crida a tornar al davantal. Es tracta d'una proposta per tornar al que és quotidià i així retrobar-hi la novetat, treballar amb constància per la superació resistint la dificultat i obrint camins a la comunicació, ja sigui en televisió com Julia o per internet com Julie. Però, a la base de la proposta hi ha una afirmació forta de les possibilitats de la parella i les relacions personals com a lloc de comunió i trobada.

Certament, el guió perd força dramàtica amb un excés de mantega, però el joc dolçàs es consent des d'una intencionalitat transparent: encoratjar les ganes de viure. Així, després de veure la pel·lícula et vénen moltes ganes de cuinar, com diu el marit de Julie tal com si es tractés d'una mística o una espiritualitat. No en va Algú va dir «jo, enmig de vosaltres, sóc com el qui serveix» (Lc 22,27). Amb tot, no som davant la referencial *El festín de Babette* (Gabriel Axel, 1987) però s'hi assembla.

Peio Sánchez

Director del departament de Cinema de
l'arquebisbat de Barcelona

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

La desertificació segueix augmentant

Suposo que els nostres lectors ja es van assabentar pels diaris de la Convenció de l'ONU sobre la lluita contra la desertificació que es va celebrar a Buenos Aires amb dues setmanes de debats que van concloure el 3 d'octubre passat. Era la novena vegada que se celebrava una convenció internacional d'aquest tipus (la vuitena va tenir lloc a Madrid ara fa dos anys).

Quines conclusions es van obtenir? Per desgràcia poca cosa en l'ordre pràctic. Els governs dels estats, per molt que se'ls expliqui la importància d'un tema com aquest, no acaben de responsabilitzar-se prou pel que fa a posar-hi remei. Una cosa semblant passa amb les altres dues convencions sobre medi ambient que s'han celebrat: la del canvi climàtic i la pèrdua de biodiversitat de les espècies. Cal que tots ens sentim interessats en aquests temes i la necessitat de posar-hi mà vagi calant en l'ànim de la humanitat perquè són de debò de gran transcendència per al seu futur. I en el de la desertització és potser on menys esforç s'hi posa. L'home en comptes de deturar-la segueix contribuint al seu augment. L'erosió del sòl,

la destrucció de terrenys fèrtils i la sobreexplotació humana amb la deforestació i extracció d'aigües subterrànies fan avançar els deserts. Només cal dir que, segons dades de la convenció, la desertificació ha augmentat entre un 15% i un 20% des del 1990 i que dos terços del planeta es veuran afectats pel

fenomen el 2025. Actualment, com sabem, el 40% de la terra ja és seca.

La convenció va aprovar un pressupost de 11,2 milions d'euros per les pròxims dos anys, però només serviran per fer propaganda o informació de la cosa i per mantenir la gran maquinària burocràtica de la convenció, no pas per dur a terme cap actuació pràctica. És vergonyós. I poc s'ha tingut en compte que també contribueix al canvi climàtic, que tant es vol impedir: si hi ha més pocs vegetals, hi ha més pocs assimiladors de l'anhidrid carbònic, que cal evitar que augmenti. Però, i això és més gros encara, la fam del món segueix augmentant implacablement. La ministra de medi ambient de Namíbia va dir a la convenció: «Per evitar la degradació del sòl caldria anar a les comunitats rurals, informar-se bé i, a partir d'aquesta

experiència, actuar.» Això és el que cal: actuar. I nosaltres, què hi podem fer? Almenys fer-nos conscients del problema i donar-lo a conèixer en la seva veritat. Contribuirem així a fer que els governs acabin prenent també consciència d'aquesta realitat de la desertificació i actuïn en conseqüència.

La intimitat de la matèria

24. Es fan més precisions en l'exposició de l'estructura de l'àtom

Es podia dir correcte del tot el model atòmic de Bohr de 1913 que suposava òrbites circulars per als electrons a l'entorn del nucli? Caldrà analitzar-ho a la llum de la mecànica quàntica. L'estructura corpuscular de l'energia exigia que els electrons es col·loquessin en òrbites ben determinades, però no necessàriament havien de ser circulars. Per una altra banda aviat s'hi veié una dificultat en la solució donada per Bohr: per què mentre l'electró ocupa l'òrbita estacionària no compleix l'equació de Maxwell que li exigeix radiar energia electromagnètica? A més l'espectre de l'hidrogen s'adeia amb els càlculs de Bohr però només servien per aquest element. Com explicar l'espectre de tots els altres?

Dos alemanys hi diran la seva

Un físic nascut a Königsberg, de nom Arnold Sommerfeld (1868-1951), especialista en l'estudi dels raigs X i gamma, des de la seva càtedra de Munic el 1916 revisà la teoria de Bohr i féu notar que les òrbites electròniques no tenien pas obligació de ser cercles, sinó que si es consideraven el·líptiques se solucionaven moltes coses. Això modificava una mica l'estructura atòmica. Des d'ara el nou model es dirà: àtom de Rutherford-Bohr-Sommerfeld.

Un dia de 1921 el professor Sommerfeld rep la visita d'un nou estudiant que li fa saber que vol estudiar física teòrica per aprofundir en la mecànica quàntica. És un jove de 20 anys que fins aquest moment s'ha dedicat a la matemàtica i, per cert, amb força èxit. Es diu Werner Karl Heisenberg (1901-76), natural de Würzburg, fill d'un catedràtic de filologia grega bizantina. Sommerfeld li diu que no es precipiti a escollir l'especiali-

tat i cursi física per iniciar-s'hi, però davant la insistència del jove el deixa que es matriculi com desitja. Obtinguda la desitjada matriculació, a Heisenberg no se li fa difícil penetrar en els conceptes i problemes de la nova mecànica, i una de les coses que descobreix ben aviat és que la qüestió de com s'estructuren les òrbites electròniques de l'embolcall (o escorça) dels àtoms no està encara resolta del tot. I amb admirable decisió es llença a estudiar-la amb ànim de trobar-hi el desllorigador.

La primera cosa que hi veu és que l'espectre de les ratlles dels àtoms és un problema que fins ara s'ha escapat de totes les interpretacions que se n'han fet. Més encara, el valor de l'energia de lligam dels electrons calculada segons la teoria de Bohr-Sommerfeld no pot ser correcte. Això ho vull resoldre jo, es diu. Acaba el doctorat el 1923 sense haver resolt encara el problema i pren la decisió d'anar a Copenhaguen a treballar tot el curs següent amb Niels Bohr. Va madurant les seves idees i el 1925 publica un primer treball en què mostra com cal aplicar la teoria quàntica als electrons de l'escorça de l'àtom. I, per fi, el 1927 pot publicar un treball més extens i definitiu, que exposa el model matemàtic d'àlgebra de matrius que dóna raó de totes les longituds d'ona de les línies espectrals.

El "model" de Heisenberg no és exactament un model físic de l'àtom. Com a bon matemàtic que és només s'ha preocupat de donar l'estructura purament matemàtica de la conducta dels electrons. Però és un resultat totalment d'acord amb els fets observacionals. Així ho hagué de reconèixer la comunitat científica.

Aquell mateix any de la publicació del seu treball, quan encara no ha com-

plet els 27 anys, és nomenat catedràtic de física teòrica a Leipzig. I el 1927 va enunciar el cèlebre principi d'indeterminació (o d'incertesa). N'haurem de parlar més endavant.

I què són els electrons?

Acostumem a imaginar-nos els electrons com boletes. Evidentment que és pura imaginació. Unes partícules dotades d'energia elèctrica i que amb el seu moviment creen magnetisme han de ser unes entitats físiques molt particulars. El 1924 es publicava una tesi doctoral que afirmava que els electrons (i també les altres partícules elementals) eren ones. N'era l'autor un rebesnét d'un noble guillotinat a la revolució francesa que es deia Louis Víctor De Broglie (1892-1987). El 1914, ja s'havia llicenciat en Història, però després —interessat per la física teòrica potser a causa d'haver hagut de familiaritzar-se durant la guerra amb les ones electromagnètiques, mobilitzat en el grup de telegrafia sense fils— es posà a treballar en el laboratori del seu germà, a París i estudià els raigs X i també l'estructura de l'àtom que aquests raigs ajudaven a desxifrar. La gran idea li vingué el 1923. Feia dos anys que Einstein havia rebut el premi Nobel de Física per la seva interpretació de l'efecte fotoelèctric (ho explicàvem al cap. 22) i el 1922 s'havia comprovat que els raigs X, o sigui ones electromagnètiques (fotons), perdien energia amb el xoc amb electrons (efecte Compton), cosa que indicava que es comportaven com partícules. I De Broglie digué: això ha d'ésser degut al fet que ona i corpuscle són dues cares de la mateixa realitat. Cada partícula té una ona associada de manera que a més massa en la partícula més curta serà la longitud d'ona. En

dedueix la fórmula: $\lambda = h/mv$ (λ =longitud d'ona, h =constant de Planck, m =massa, v =velocitat). La idea era revolucionària i volgué presentar-la com una tesi doctoral. Els del tribunal que havia de qualificar aquella tesi, presentada el 1924, dubtaven. Consultaren Einstein, el qual digué que allò era interessant. Per fi li aprovaren la tesi al novembre.

L'alemany Erwin Schrödinger (1887-1961) s'interessa per la idea de De Broglie i troba l'explicació del model atòmic corrent descrivint els electrons com ones estacionàries. Però són ones també realment? Dos americans Clinton Joseph Davisson (1881-1958) i George Paget Thomson (1892-1975) detecten l'ona associada a l'electró! Serà el fonament del microscopi electrònic.

Mentrestant a Gran Bretanya un físic, Paul Adrien Maurice Dirac (1902-1984) ha elaborat des de Cambridge, una altra forma matemàtica de l'estructura de l'embolcall electrònic de l'àtom. Qui té raó, Heisenberg, De Broglie o Dirac? Tots tres! Serà el mateix Schrödinger qui ho demostrarà: les construccions matricial (de Heisenberg) i ondulatòria (de De Broglie, perfeccionada per Dirac) no són més que representacions matemàtiques equivalents d'un mateix contingut substancial.

Tenim així les lleis que expressen el comportament dels electrons en l'àtom de dues maneres diferents. La cosa ja no és intuïtiva. L'embolcall electrònic s'ha convertit en un conjunt d'«orbitals» que simplement indiquen la probabilitat de trobar-hi en un moment donat els electrons que s'han difuminat ara en ones estacionàries. I és que també hi cal tenir en compte el principi d'incertitud de Heisenberg. Ja tenim la fórmula de l'escorça de l'àtom; falta ara escatir com és el nucli.

«La veu de la gent gran»

Miquel Àngel Codina
Barcelona

El dijous 19 de novembre, a les 22.00, es va estrenar l'espai *La veu de la gent gran*, que s'inclou dins del programa *Nits Estel*, presentat per Emili Pacheco i produït per Mercè Raga, de Ràdio Estel. Aquest espai, l'objectiu del qual és informar sobre tot allò que té relació amb la gent gran, compta amb el suport de Vida Creixent i la Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya (FATEC). Sergi Òliba, president de Vida Creixent, i Enric Ollé, portaveu de la FATEC, són els dos col·laboradors que habitualment hi participen.

La convidada en aquesta primera edició, que tractava sobre la temàtica dels maltractaments en la gent gran, va ser la psicòloga Mercè Tabueña, catedràtica de Treball Social de la Universitat de Barcelona. Ella desenvolupa un tasca molt important per treure a la llum aquesta problemàtica.

«El terme *maltractament* és molt ampli i complex. Les persones grans poden patir diversos tipus de maltractaments: la violència física, la violència sexual, l'abús psicològic i emocional, l'abandonament, la negligència, l'abús econòmic i financer i la vulneració dels drets», va explicar la Dra. Tabueña. Més endavant, va comentar que «aquestes formes de maltractament sempre van acompanyades d'una sèrie d'indicadors que als professionals ens ajuda a identificar què és el que està passant. Sovint tenen lloc dos o més tipus de maltractaments alhora. Per exemple, si hi ha una situació d'abandonament, aquesta va acompanyada inevitablement d'un abús psicològic».

Mercè Tabueña va recordar que l'Organització Mundial de la Salut va publicar el 2002 un estudi sobre el lligam entre violència i salut. Com a conclusió, l'OMS va constatar el següent: «La forma de violència més oculta és la que pateixen las persones grans.» Segons la psicòloga, la gent gran pateix «una violència invisible, que s'anomena "fenomen iceberg", perquè només se'n veu una part molt petita». «Hi ha molta gent gran —va manifestar la Dra. Tabueña— que pateix maltractaments. No tenim dades exactes, però podem fer una aproximació partint dels estudis que hi ha: d'un 3% a un 18% de persones de més de 65 anys.» «Són persones molt vulnerables (físicament, cognitivament i emocionalment) que tenen por de denunciar o comunicar la crítica situació que viuen. A l'entorn dels maltractaments de la gent gran hi ha tot un cercle de silenci que cal trencar. Seria adient fomentar la conscienciació ciutadana i aconseguir un protocol de tractament sobre aquesta problemàtica», va assegurar Mercè Tabueña.

Dra. Mercè Tabueña.

Graella de Ràdio Estel

Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari		
0:00	Completes des de Sta. Maria de Solius							0:00		
	l'Evangeli									
0:15	Ressons							0:15		
1:00	Espurna d'alba							1:00		
1:03	Dietaris de música i músics							1:03		
2:00								2:00		
3:00								3:00		
4:00								4:00		
5:00								5:00		
6:00								6:00		
6:57	Ressò de festa							6:57		
7:00	El Rosari							7:00		
7:25	l'Evangeli							7:25		
7:30	Laudes des del monestir de Montserrat							7:30		
8:00	El primer cafè					Agenda		8:00		
							La cantata			
							Dietari			
9:00						El temps			Tot sardana	9:00
						A tota costa	Sardana de l'any Avui és festa			
10:00								Taula Evangeli	10:30	
11:00						Informatiu				
	Economia amb valors*	Projectes	A peu de carrer	De cap i de nou	Mirades					
12:00	Angelus					Trotamundos		12:30		
	Informatiu									
13:00	Cant de la Salve des del monestir de Montserrat					Projectes (repetició)	Rutes per Catalunya			
14:00	Infoestel migdia							14:30		
15:00	Informatiu							15:00		
15:30	l'Evangeli							15:30		
16:00	Reportatge							16:00		
17:00	Comentari actualitat							17:00		
17:30	Planeta blau	Missatge en una ampolla	Amb els ulls de Maria	Objectiu salut	Amb els ulls de Maria		Finestra al bisbat de Lleida	17:30		
							Taula Evangeli	18:00		
18:30	Infoestel tarda						Carta Dominical	18:30		
18:45	Vespres des del monestir de Montserrat						Avui és el dia del Senyor	19:00		
19:30	Vida sana		Parlem d'empresa		Catalunya sense barreres					
20:30	Ressò de festa						El Campanar	20:30		
	Nits Estel						Església d'Urgell	21:00		
						Vida sana (repetició)	Parlem d'empresa (repetició)	21:30		
22:30	We clap	Buscant la llum	Paraules d'amor	Les bones obres	Amb llum pròpia					
23:30	Factoria M. Món	Factoria Oldies	Factoria Country	Factoria Soul	Factoria BSO	Factoria Pop	Factoria Jazz	23:30		
Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari		

Espais de radiofórmula

*Programa en preparació

DESEMBRE ÉS EL MES CONSAGRAT A LA IMMACULADA CONCEPCIÓ

PESSEBRE VIVENT

- **TREMP.**— El 26 de desembre, representació del grup Tea Trep al pati del col·legi Maria Immaculada. Més informació: tel. 973 650 005, www.ajuntamentdetremp.cat.
- **ARDÈVOL.**— El 26 i 27 de desembre, tot el poble esdevé un pessebre vivent. Més informació: tel. 678 691 539, www.centrecat.com/ardevol.

ALTRES BISBATS

- **NOVAHUMANITAS.**— Del 15 al 17 de gener, sessions de dimensió espiritual amb M. Ángeles de los Ríos, sobre *La semilla es la Palabra de Dios*. Rezar la Palabra, a València. Més informació: M. Amparo Sánchez, tel. 962 781 807, masanpe9@hotmail.com, i Juan José Silvestre, tel. 962 793 757, jjosesilvestre@hotmail.com.

BARCELONA

- **PURÍSSIMA CONCEPCIÓ.**— El 7 de desembre, a les 17.30, celebració comunitària de la Penitència; a les 18.00, missa de vigília. Solistes de la Concepció; a les 19.00, primeres vespres solemnes; el 8, a les 11.00, missa solemne. Missa pontifícia. Predicarà la missa el P. Josep Oriol Oliveras Janer, salesià, rector de la basílica del Tibidabo; a les 19.00, segones vespres solemnes. Parròquia de la Puríssima Concepció, c/ Aragó, 299 – Barcelona, www.concepcio-bcn.com.
- **CATEDRAL.**— El cor de cambra Francesc Valls cantarà a la missa conventual, a les 11.30, el 8 de desembre, Ave Maria de J. Busto (ofertori) i Ave Verum de Gounod (comunió).
- **SALUT.**— El 9 de desembre, a les 18.30, xerrada-debat CAS de Sants, un servei de tractament als drogo-dependències per als nostres barris, a càrrec de Josep Rovira (direcció Àrea de Drogues de l'Associació Benestar i Desenvolupament), a la Biblioteca Francesc Candel, c/ de l'Amnistia Internacional, 10 – Barcelona.
- **LLIBRERIA CLARET.**— El 10 de desembre, a les 19.30, conferència *La vida dels primers cristians, una inspiració per al temps actual*, a càrrec de Cebrià Pifarré. C/ Roger de Llúria, 5 – Barcelona.
- **BALMESIANA.**— El 10 de desembre, a les 19.00, conferència de Carmen Cortés sobre *El Mestre Francesc Eiximenis, síntesis medieval de la tradició catalana*. C/ Duran i Bas, 9 – Barcelona, tel. 933 026 840, www.balmesiana.org.
- **INSTITUT EUROPEU DE LA MEDITERRÀNIA.**— El 10 de desembre, a les 19.15, conferència *Nikos Kavadias, mariner i poeta*. C/Girona, 20 – Barcelona.
- **ESCOLA AUDIOVISUAL DE CA TEQUESI.**— Trobada de formació permanent, el 10 de desembre, amb Xavi i Txell «Xaragalls», sobre *El cant com a manifestació joiosa de la fe*. Més informació: Eva M. i Clara, tel. 934 541 898.
- **POMPEIA.**— Curs bíblic d'Advent: el 10 de desembre, a les 20.00, *L'evangeli de Joan*, per fra Josep Manuel Vallejo; el 17, a les 2.00, *L'evangeli de Marc*, per fra Jesús Romero. Més informació: Riera de Sant Miquel, 1 bis – Barcelona.
- **MESTRES ESPIRITUALS.**— L'11 de desembre, de 20.00 a 22.00, trobada mensual per aprendre a meditar i pregar a partir de textos i escrits de grans mestres espirituals cristians. Aquesta sessió se centrarà en

santa Teresa i sant Joan de la Creu. Més informació: c/ València, 244, 4t - Barcelona, tel. 934 876 363.

- **MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES.**— El 12 de desembre, de 10.00 a 17.00, recés d'Advent amb Marcel Capellades. C/ Anglí, 55 – Barcelona, tel. 932 038 915, st.perepuel.les@teleline.es, www.benedictinescat.com/StPere.

- **CHRISTIFIDELES LAICI.**— Escola de Formació: el 12 de desembre, a les 18.30, conferència sobre *La consagració sacerdotal y su vivencia en san Alfonso María de Ligorio*. C/ Consell de Cent, 474 bis – Barcelona.

- **SANTUARI DE L'AJUDA.**— El 12 de desembre, a les 18.00, recés d'Advent; tots els dissabtes d'Advent, a les 18.30, vespres cantades. Més informació: c/ Sant Pere més Baix, 18 – Barcelona.

- **TECLA SALA.**— El 13 de desembre, a les 12.00, concert d'Edita Randová (mezzosoprano) i Marga Figa (piano). Av. Josep Tarradellas i Joan, 44 – L'Hospitalet de Llobregat, tel. 933 385 771, fax 933 385 553, expoteclasala@l-h.cat, www.tecla-sala.net.

- **ESGLÉSIA DE SANT GAJETÀ.**— El 13 de desembre, a les 18.00, concert de Sophi Klingele (soprano), Saniela Sarmiento (mezzosoprano) i Raquel Portales (piano), que interpretaran *Stabat Mater* de Pergolesi. Concert solidari per als menjadors infantils de Cali (Colòmbia). C/ Consell de Cent, 293 – Barcelona, tel. 934 549 863.

- **VERITABLE VIDA EN DÉU.**— El grup de pregària de la Veritable Vida en Déu tindrà la seva trobada el 13 de desembre, a les 18.00, a la capella de les Carmelites Missioneres del carrer Puiggarí, 1 de Barcelona. Més informació: Mercè Ferrer, tel. 935 304 806.

- **ASSOCIACIÓ CIC.**— El 14 de desembre, a les 17.00, aula d'extensió universitària de la gent gran sobre *Antoni de Montserrat: un ambaixador català del segle XVI a la cort del Gran Mogol d'Índia*, amb Josep Lluís Alay (UB); a les 18.30, celebració de l'eucaristia dirigida pel P. Andreu Trilla, sch.p. Més informació: Via Augusta, 228, baixos – Barcelona, tel. 932 013 701, fax 932 412 577, associaciocic@terra.es, www.iccic.edu/acic.

- **CENTRE CÍVIC EL SORTIDOR.**— El 15 de desembre, a les 19.30, Con-

sells per a un Nadal equilibrat, amb Gemma Barceló (doctora en Ciències i divulgadora de la cuina de sempre i equilibrada). Pl. del Sortidor, 12 – Barcelona, tel. 934 434 311.

- **AMICS DELS ÀNGELS.**— El 15 de desembre, a les 20.00, Nadal angelical amb el grup teatral Molt Particular, a la parròquia Mare de Déu dels Àngels, c/ Balmes, 78 – Barcelona.

- **ESTACIÓ D'ENLLAÇ.**— El 18 de desembre, a les 22.00, *Un jueu, un protestant, un musulà i un cristià: units per la Llum de la pau*, a la capella del Palau (c/ Palau, 3 – Barcelona).

- **NADAL SOLIDARI.**— La comunitat d'Oblates de Barcelona proposen a joves de 20 a 30 anys viure un Nadal diferent, del 18 al 20 de desembre: descobrir la realitat de les dones que exerceixen la prostitució i pateixen l'exclusió social. Més informació: Puri, tel. 639 845 036, alzola54@hotmail.com.

- **XX PREMI DE LITERATURA JUVENIL GRAN ANGULAR.**— Fins a l'1 de febrer es poden lliurar els originals que optin a aquest premi, convocat per Fundació SM i Editorial Cruïlla. Més informació: c/ Balmes, 245, 4t - Barcelona, tel. 932 922 172, www.cruilla.cat.

- **PARRÒQUIA DE BETLEM.**— Missa amb llatinoamericans cada diumenge, a les 20.00. Rambla, 107 – Barcelona.

GIRONA

- **IMMIGRACIÓ.**— El 3 de desembre, a les 20.00, taula rodona sobre *Els mitjans de comunicació davant de la immigració*. Casa de Cultura de la Diputació de Girona, pl. de l'Hospital, 6 – Girona, tel. 972 202 013, fax 972 213 772, info@casadecultura.org, www.casadecultura.cat.

Alba residència d'àvies

Torre de 24 places només per a dones a Sarrià-Sant Gervasi a 10 minuts del centre de la ciutat
Estades curtes i llargues
Centre de dia, també els festius
Visiteu-nos sense compromís!
Tel. 932 039 740, Isabel
web: <http://www.albaresidencia.es>
a/e: info@albaresidencia.es

GRAN MISSA EN HONOR DE LA MARE DE DÉU DE CAACUPÉ

Dimarts 8 de desembre
a les 17 h

amb cants i
balls tradicionals

Parròquia Ntra. Sra. del Pilar
c/ Casanova, 175
Barcelona

ENCONTRE MATRIMONIAL

«Dialogar és la base d'una bona relació»

Encontre Matrimonial us ofereix la possibilitat d'aprofundir en la comunicació de parella, en un CAP DE SETMANA, del proper 11 al 13 de desembre.

Durant aquests dos dies aprendreu una nova tècnica de diàleg, que us permetrà descobrir els meravellosos valors humans que posseeix cadascú. També està adreçat a sacerdots, religiosos i religioses que vulguin aprofundir en la seva relació amb l'Església.

Truqueu al nostre telèfon d'informació: 932 188 876

- RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

NÚRIA ORTÍN, RELACIONS PÚBLIQUES DEL CLUB+AMICS

«Tenim un gran ventall de possibilitats que hem de descobrir»

Miquel Àngel Codina

El dissabte 12 de desembre, en el romiatge anual a Montserrat, tindrà lloc la presentació oficial del Club+Amics. Es tracta d'una iniciativa plena de reptes —s'engloba dins d'Amics de Catalunya Cristiana, Ràdio Estel i *Catalunya Cristiana*— que durà a terme nombroses activitats (culturals, solidàries...). Segons Núria Ortín, Club+Amics està obert a tothom que tingui «una mateixa filosofia de vida fonamentada en l'humanisme cristià» i es proposa esdevenir «un feliç punt de trobada intergeneracional».

Amb quin objectiu neix el Club+Amics?

Quan Mn. Jaume Aymar i Òscar Corominas, director i gerent de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel, em van proposar ser relacions públiques d'Amics de Catalunya Cristiana, vaig pensar que era el moment de potenciar l'associació i de donar-la a conèixer. El fet d'haver treballat quinze anys a Ràdio Estel em donava un coneixement que havia d'utilitzar per fer un pas més. Calia crear un club on tots tinguéssim cabuda: els actuals «amics», els lectors del setmanari, els oients de la ràdio, empreses, institucions i tots aquells que creiem en uns valors, en el missatge cristià.

Per què aquest nom tan original?

Abans de tot, vaig pensar el lema. Els humans ens complementem; on no arriba un, arriba l'altre. Sols, estem limitats; en canvi, junts, sumem. D'aquí el lema: «Tots junts sumem.» A partir d'aquí, vam anar dibuixant el nom. *Club* perquè ens fa més grans; el signe + perquè és positiu i suma, i *Amics* perquè el Club és una extensió d'Amics de Catalunya Cristiana.

Quines activitats fareu?

Continuarem realitzant els viatges i pelegrinatges que s'han fet fins ara (Terra Santa, Polònia, Lourdes,

Fàtima, Santiago de Compostel·la, etc.). Altres activitats que ja es feien, com la campanya de recollida de joguines que organitzem juntament amb el CCU, ara s'articularan a través del Club. Hem reactivat les visites d'escoles a l'emissora i al setmanari. Un altre pilar que volem fomentar és el de la solidaritat. Actualment col·laborem amb l'emissora diocesana de Quiché (Guatemala) i l'esperit és seguir col·laborant amb projectes socials de Catalunya i d'arreu del món. També crearem activitats vinculades amb la nostra història i cultura. Tenim un gran ventall de possibilitats que hem de descobrir.

Gent gran i joves units en un mateix projecte. Tot un repte!

Club+amics

Sí. Un dels propòsits del Club és rejuvenir els socis. La gent gran agraïx estar envoltada de gent jove. A mi me'n va ensenyar molt la ja desapareguda Maria Figueras, impulsora i cofundadora de Ràdio Estel i *Catalunya Cristiana*. Penso que podem aprendre molt una generació de l'altra. Aquest és un punt que potenciarem fent activitats conjuntes. Per exemple, el proper romiatge a Montserrat serà una sortida festiva i de convivència. Per primer cop, hem convidat a participar treballadors i col·laboradors de la casa i les seves famílies. Quan ho explico a gent gran que vénen a apuntar-s'hi, els canvia la cara. «Aire nou, que bé!», exclamen.

Rauxa

Resposta a la incertesa

En un temps de crisi econòmica i també de confusió general com el que ara vivim, necessitem sentir veus que donin seguretat, que diguin coses amb sentit, normals, assenyades i fiables. La classe política està desqualificada per fer aquesta funció, de manera que aquesta veu ha de sortir d'algú altre. L'Església, no caldria dir-ho, està cridada a ser la primera a prendre aquest protagonisme i fer sentir el seu missatge d'esperança davant del desconcert i del desencís imperant. És cert que l'Església ja es pronuncia, però acostuma a fer-ho habitualment en qüestions molt concretes, com

ara el divorci o l'avortament, sobre les quals manifesta un criteri prou conegut per tothom. Però ara, a part d'aquests temes, en aquests moments de confusió, caldria una altra cosa. L'Església ha de donar una resposta a la incertesa en què viu el món actualment, i ho hauria de fer ara. Els fidels d'arreu voldríem saber com podem encarar aquesta crisi —que no és només econòmica sinó de confiança, que afecta l'interior de l'home— a partir de l'exemple i la paraula de Jesucrist. Voldríem saber què pot dir l'Església al nostre món que encara no hagin dit els polítics o els economistes.

Eduard Brufau

Pensant-ho millor

Núria Gispert i Feliu

Membre del Consell assessor de la Fundació Pere Tarrés

Caminem amb esperança

Vivim un moment complex i complicat. Crisi econòmica, política, estructural. Caminar amb esperança és difícil. Moltes vegades ens desanimem, ens sentim indefensos davant del poder establert. Davant d'aquesta situació estem obligats, sense cap mena de dubte, a entonar els reptes i respondre amb el convenciment que la nostra acció té sentit en aquests moments de dificultat. Hem de viure els reptes que ens plantegen els temps presents, com una ocasió privilegiada per estar oberts i lluitar contra les ombres d'una societat injusta.

Ho hem de fer cada dia amb la nostra pregària. El nostre afany ha de ser connectar amb l'Esperit i renovar la truca da que Crist ens fa a través de l'entorn que ens envolta. Hem de lluitar per combatre els enemics de l'esperança. Sabem que hi haurà exclusió social. Hem de canviar els mecanismes de l'evolució socioeconòmica.

La manca de cohesió social tendeix a fer de la nostra societat un conjunt d'individus aïllats, on les desigualtats es fan més evidents. Cal consolidar un teixit social solidari per tal d'evitar en el possible les noves problemàtiques socials.

Milers de treballadors han estat acomiadats de les seves empreses a causa de molts factors, llibertat de moviments de capitals, mà d'obra barata, bombolla immobiliària, crisi financera...

La pobresa es cronifica, cada vegada hi ha més persones sense llar, sense entorn, la gran solitud de moltes persones, el nombre de famílies monoparentals augmenta. Milers de persones han de deixar els seus llocs de naixement a causa de les guerres locals, o perquè la pobresa els empeny a buscar una vida digna.

Tot i aquest entorn, els cristians hem de ser persones amb esperança, hem de ser referents creïbles en paraules i en fets actuant moltes vegades a contra corrent, estimulants formes d'actuació envers un compromís a favor de la justícia social. Això vol dir que hem de promoure la comunicació dels béns i les accions significatives i testimonials que són, per al nostre món, petites llums de fraternitat.

Això ens farà veure que hi ha moltes persones que veuen que un altre món és possible, que lluiten per la pau i la justícia. Persones que veuen que el voluntariat creix i que volen humanitzar la globalització.

Tot això serà possible si som capaços de viure en el nostre cor l'experiència de Déu amb la pregària, l'Eucaristia i la comunitat. I ens adonarem que donar-nos pels altres i servir-los com Crist és l'esperança i la llibertat més gran de l'home.